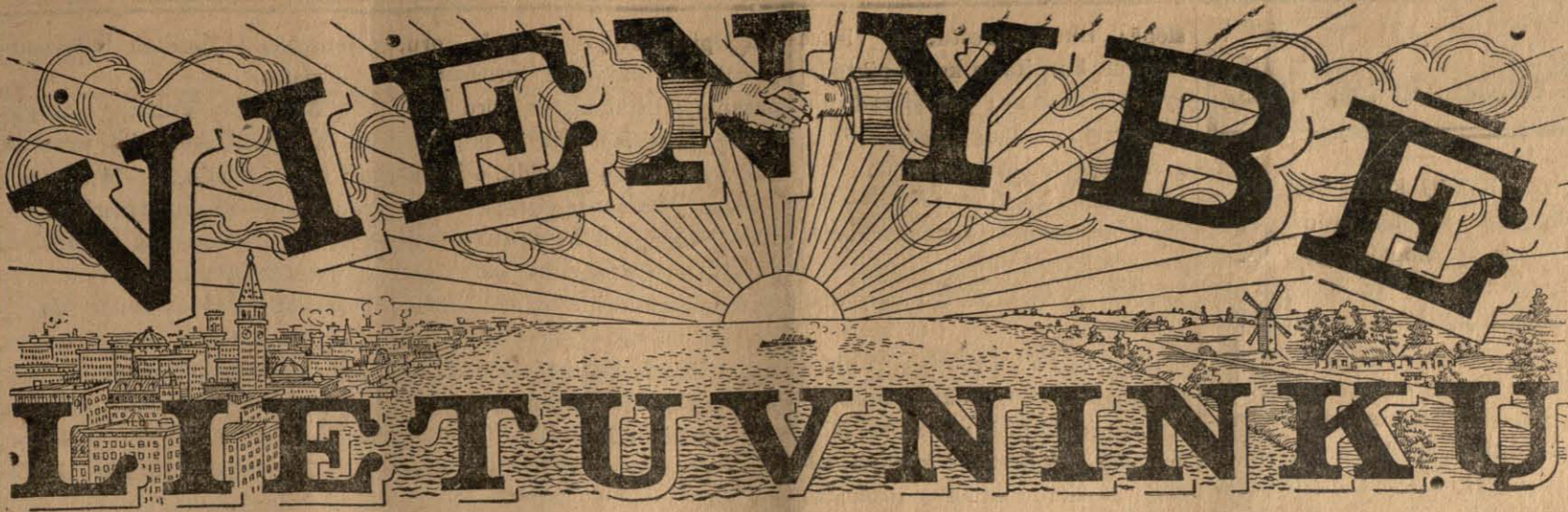

Suvienyose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite laiškų:

J. J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada ... \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

LAIŠKŲ.

KLAUSIMAS

Brangus karvelėli,
Nešk mano laiškėli
Už jurių-marelių
Į namus tėvelių...
O gal tu sugrįši
Ir man vėl parnešiš
Žinių nuo tėvelių,
Brolių ir seselių?...

Gal nevienam iš gerbiamausių skaitytojų pasirodys šitas straipsnis užvardijamas keistu ir netinkamu; gal nevienas pasakys: „koks gal buti laiškų klausimas? — jei moki rašyti, turi norą rašyti ir turi kam rašyti, tai ir rašyk, — viskas aišku ir suprantama, taip kad svarstymas kokio-tai laiškų klausimo yra visai bereikalingas“.

Vienok, mano nuomone, laiškų klausimas arba klausimas, surištas su laiškų rašymu, turi savo svarbą; jį reikėtų plačiau apsvarstyti ir pasistengti tinkamai jį nušviesti, nes laiškai lošia labai svarbią rolę, kaip visos žmonijos gyvenime, taip ir gyvenime lietuvių, ypač čia Amerikoje gyvenančių.

Šitame save straipsnelyje nemanau plačiau apie tai kalbėti, idant tinkamai išgildinti šitą klausimą — noriu tik paduoti keletą minčių, noriu, taip sakant, keliais žodžiais pasikalbėti apie laiškų su gerbiamausiais tautiečiais.

Laiškas — tai pasikalbėjimas su tau artima ypata, tai pasidalinimas nuomonėmis, tai pranešimas jai apie save ir apie tą, kas darosi aplinkui tavęs, kas surišta su tavo gyvenimu, — žodžiu sakant, — kas įdomu, kas svarbu, kas brangu... Nėra čia reikalo kalbėti apie laiškų, kurie rašomi visai nepažįstamoms ypatoms, kaip prašymai ar pranešimai. Mums svarbu pakalbėti daugiau apie laiškų susisiekimą Amerikoje gyvenančių lietuvių su savaisiais Lietuvoje.

Kam gi mes privalome rašyti laiškų? Kadangi laiškai yra savo ruožties pasikalbėjimas, o kiekvienam malonu ir geistina kalbėti su savo giminaičiais gerais draugais bei pažįstamais, tai ir laiškų privalome jiems rašyti, nes, žiurint iš vienos pusės, jiems neapsakomai įdomu ir geistina viską žinoti apie sau artimą ypata, kuri išaugo jų tarpe, ilgą laiką buvo su jais, o dabar apleido juos ir išvažiavo už jurių-marių laimės sau jieškotų. Likusiems Lietuvoje visad įdo-

mu, malonu ir brangu gauti nuo jiems artimų ypata, gyvenančių Amerikoje, plačius laiškų nušviečiančius jų gyvenimą tame „laimės“ krašte, nes jiems rupi jų sveikata, jų gyvenimo vargai, jų prietikiai ir jų vidujiniai jausmai tame svetimame krašte. Reikia tik atsiminti tuos jausmus, tą širdies griaužimą, tą gailėsį, kuriuos jautė kiekvienas išvažiudamas iš tėvynės, sakydamas *paskutinį sudiv.* Vienintėliu pasižadėjimu, vienintėliu širdies suraminimu buvo juk *sutartis susirašinėti kvotankiausiai, t. y.,* vienas antram pranešti apie save. Ir išties, — juk tai yra didžiausias smugis tėvams, kada jie persiskiria su savo vaiku ant ilgo laiko arba ant visados; juk jie net tiek vargo pridėjo, kol jį užaugino; jie turėjo viltį, kad tas jų vaikas liks jiems pagalba, bus tarpe jų, slaugys ir paguos juos senatvėje bei ligoje esant, — ir štai tas jų vaikelis bei dukrytė išvažiuoja į nežinomus svetimus kraštus, iš kur vargiai jau pasiseks sugrįžti; jie, taip sakanti, gyvais del jų pragaišta. Panašus širdies skausmas kankina pačią, kuri išleidžia Amerikon savo vyrą, o pati lieka su vaikučiais viena. Skaudu persikirti broliui su broliu bei su seserimi ar kitu giminaičiu. Nemažas gailėsį spaudžia krutinę atsisveikinant su draugais bei gerais pažįstamais. Visi prašo, kad jis budamas Amerikoje kvotankiausiai rašytų laiškų, kad jis nuramintų juos, kad jis neužmirštų jų...

Daug yra pasitaikę matyti atsisveikinimų su savaisiais išvažiujančių Amerikon. Skaudus tai reginys — matai griaužias ašaras, nuliudusius veidus, didį vidujinį kankinimosi; girdi įvairius širdingus linkėjimus, o svarbiausia — pasižadėjimus *kvotankiausiai susirašinėti.* Reik tik kiekvienam prisiminti savuosius, — kaip jis maloniai su jais gyveno, kaip griaužias jis persiskyrė ir kaip jis pasižadėjo rašyti jiems laiškų.

Taigi suprantama, kaip tie namiškiai brangina laiškų ir kaip jie jų laukia. Jei jiems išėjęs Amerikon nerado, tai jie mano, kad jis dingęs, arba, papuoles i negerų draugų „kompaniją“, išsižadėjo jų, paniekino juos ir vi-

sai užmiršo apie juos. Delei to jie kankinasi ir neranda sau linksmos valandos.

Manau, kad nesiras tokio, kuris norėtų kankinti likusias tėvynėje jam brangias ypatas. Bet reikia tikėti, kad beveik didžioji dalis apleidusių tėvynę lietuvių nesistengia susirašinėti kiek galint tankiau su savaisiais. To apsiereiškimo priežastį galima matyti savo rūšies apsilėidime, nerangume, pagrimsdime i šio krašto gyvenimo sukuri; panašiai, kaip mažas vaikas nusibovijęs užmiršta apie viską, kas dedas aplinkui jo ir ką jis turi atlikti, taip užmiršta apie savo priedermes dauguma čia gyvenančių, kurie vieną dienos dalį dirba, kitą miega, o trečią praleidžia tuščiose draugystėse bei girtuokliavime. Mažai yra tokių, kurie nemoka rašyti, bet jų kaltis, kad nepasistengia išmolti. Priegtam, daugelis Lietuvoje mokinosi draugystėse bei girtuokliavime. Mažai yra tokių, kurie nemoka rašyti, bet jų kaltis, kad nepasistengia išmolti. Priegtam, daugelis Lietuvoje mokinosi draugystėse bei girtuokliavime. Mažai yra tokių, kurie nemoka rašyti, bet jų kaltis, kad nepasistengia išmolti. Priegtam, daugelis Lietuvoje mokinosi draugystėse bei girtuokliavime.

Žiurint iš kitos pusės, kiekvienam iš čia gyvenančių lietuvių labai malonu gauti laiks nuo laiko nuo savųjų laiškų; tokis laiškas ant valandos atitraukia jį nuo visų tuštumų, primena senuosius laikus, tėvynę, savuosius, sukelia jame naujas mintis, vidaus jausmus, jausmus išsiilgimo, — galop, tas laiškas suteikia jam žinias apie savųjų gyvenimą...

Čia man prisimena vaizdelis, nupieštas kniugutėje „Pelenių Jurgutis“. Pribuvęs Amerikon Jurgutis daug i kentėjo vargo, daug pernešė skaudžių valandų, bet, padėkavojant netikusiems draugams, kurių tarpe jis buvo priverstas gyventi, jis, galop, nustojo viską, kas prakilnu, kas brangu... jis užmiršo net savo tėvus ir ilgą laiką nedavė jiems apie save jokios žinios. Galop jis nuo tėvų gauna laišką, kuriame jie aprašo savo vargus, rupesinį apie jo likimą ir kviečia jį grįžti namon... Šitas laiškas taip sujudino Jurgutį, kad jis nebežinojo, ką ir daryti; ypač jį sugriauzdino, kada jis laišką gale, kur buvo apsisveikinimai su juom tėvų ir sesers ir kur buvo pasakyta, kad jie ašaromis laisto šitą laišką, ištiesu pamatė nudžiuvusių ašarų ženklus... Jis pasirengė tuoj duoti tėvams platų atsakymą ir net pasižadėjo grįžti i Lietuvą, bet štai pribuna pas jį jo „artimi draugai“, kurie perkalba jį ir eina visi kartu jieškoti sau „smagumų“. Mat, Jurgutis

perdaug jau buvo nupuoles žemyn.

Manau, kad panašių Jurgučių randasi labai-labai daug tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių, ir lietuviams vertėtų atkreipti ant to savo domą. Kas užmiršta savuosius, kas perstoja susirašinėti su savaisiais, tas silpnėja dvasioje, tas puola Amerikos tuštumo ver smen, tas nustoja prakilnių jausmų — prisirišimo prie tėvynės, prie savųjų... tas pasidaro bejausmiu šio krašto inagių kapitalistų bei fabrikantų rankose.

Taigi, kiekvienas tikras lietuvis privalo rašyti savo tėvams, pačiam, broliui, seserei bei kitiems giminaičiams ir artimiausiems draugams kvotankiausiai laiškų. Jei mes rašysim laiškų saviesiems, tai ir patį gausim nuo jų, t. y. gyvesim su jais vienybėje, — tartum tarp jų. Malonu ir linksma bus jiems — bus linksma ir mums.

Laiškai gali suteikti daug naudos — jie gali palaikyti mums augštus bei prakilnius jausmus, jie gali atitraukti mus nuo blogų ir tuščių darbų bei nedorų draugų, jie, galop, gali palaikyti mums lietuvių dvasią, jie gali sugrąžinti mus i tėvynę-Lietuvą. Atsisakinėti, kad laiškų rašymui nėra laiko, negali nėvienas iš čia gyvenančių lietuvių; — reik atminti, kiek dykai praleidžiama laiko, o laiškų rašymas atneša juk naudą mums ir mus artimoms ypatoms. Galop, negalima atsakyti nuo laiškų rašymo, nurodant, kad laiškams reik daug praleisti pinigų. Tik rimtai tą apsvarstykime, o tada bus aišku, kad tuom neliksime nuskriaustais; čia ir vėl reik atsiminti, kiek praleidžiama pinigų ant tuščių dalykų, tankiai net blėdingų žmogaus sveikatai. Jei mes kas savaitę rašysime po laišką, o kartais net ir po du, tai ir taip nedaug teislesime ant jų pinigų.

Bet galima rašyti laiškų ir neatsiekti jais tinkamo tikslo. Čia viskas priklauso nuo jų turinio, — kitaip sakant, nuo tinkamo prie jų atsinešimo, nuo to, ant kiek teisingai bus juose viskas aprašyta. Šitame klausime kaip tik dauguma ir daro didžiausią prasižengimą; — savo laiškuose i Lietuvą paduoda gryną neteisybę — ar tai aprašydami apie savo padėjimą, ar apie darbus ir uždarbius, ar apie miestus bei gyvenimą juose, ar apie to krašto ypatybes ir tt. Visą

nupiešia gražiose spalvose, viską padabina ir apie viską kalbėdami perdaug jau perdeda. Tokiu budu, tos ypatos, kurioms rašomi tie laiškai lieka suklaidintos, igau-na neteisingą supratimą apie gyvenimą tame „laimės“ krašte. Daugelis, skaičiuojami tokius išgyrimo bei pasigyrimo laiškų ir nesuprasdami to krašto gyvenimo, negali i juos atsinešti kritiškai ir tokiu budu jie „užsikrečia“ iševystės liga; — jų galutiną troškimu lieka pasiekti tą laimingą, numylėtą kraštą, kur toks lengvas, turtingas ir linksmas gyvenimas. Taip, panašiais laiškais daugelis lieka suviliotais. Tokie laiškai atneša blėdį ne tik tiems žmonėms, kam jie rašomi, bet ir abelnai lietuvių visuomenei; patsai gi jų rašytojas taipgi nuklenčia demoralizuodamas save.

Iš viso, kas augščiau pasakyta, aišku, kas tai yra laiškai, kokią jie lošia rolę iševių gyvenime, kam juos reikia rašyti ir kaip tankiai ir kokioj formoj tą daryti, t. y., — kokis jų turi but turinys. Geistina, kad gerbiameji skaitytojai tą laiškų klausimą rimčiau apmastytų ir, jei suras pas save tos rūšies prasižengimus, pasistengtų ateityj juos prasa-linti. Geriaus vėliaus, negu niekadados...

Peržvalga.

// Daugiau atsargumo. L. S. D. prot. raštininkas p. J. Žukauskas iš Lawrence, Mass. štai ką mums praneša:

„Neseniai iš So. Bostono nuo L. S. D. sąnario gavome pranešimą, kad jis serga. Neužsitikėdami jo žodžiams, tuoj pasiuntėme vieną draugą aplankyti ligonį. Nuvažiavęs i vietą, draugas surado L. S. D. sąnarį, bet pasirodo, kad tas visai sveikas; mat, norėjo pasinau doti pašalpa, kaip sergantis. Ta žinutė pasidaro tuom svarbesnė, kad tas vyras vadina save augšta ypata ir priegtam — internacionalistu ir kartu žiuri, kur galima išnaudot savo brolius darbininkus. Mat, jam gyvenant Lawrence, buvo taipgi iškiristas šposas — tenai jam pasisekė... Per draugystės neapsižiurėjimą gavo jis 80 dolerių; jis buvo neužsimokėjęs už 6 mėnesius, galop jo „draugas“ atneša draugijon pinigų už tuos 6 mėn. ir pasako, kad jis serga. Draugystė pasitikėjo ir liko apgauta. Tas vyras, vaikščioldamas po krautes, paskui gyrėsi, kaip

jam puikiai nusisekė apgauti draugystę.“

// Liet. Soc. Sąjungos VII-tas suvažiavimas. Philadelphia, Pa. gegužio 31 d. prasidėjo VII-to Sąjungos suvažiavimo posėdžiai, kurie trunkėsi ligi birželio 3 dienos. Delegatų, anot „Pirmyn“, i suvažiavimą pribuvę daug mažiau, negu daugelio tikėtasi — išviso tik-tai 34 asmenys. Toliaus „Pirmyn“ cituojant štai ką sužinome: „Suvažiavimo programe irgi nebuvo nieko naujo ir nepaprasto, kas butų galėjęs atskirti šį Amerikos lietuvių socialistų kongresą nuo pereitųjų“. Šis liet. socialistų suvažiavimas atsisakė nuo kitų, butent, savo pavyzdinga tvarka ir rimtu dalykų svarstymu. Tada, sulig musų ir be abejo daugelio kitų nuomone, daug reiškia. Esant suvažiavimų posėdžiuose gerai tvarkai bei svarstant dalykus rimtai ir šaltai, daugelį dalykų galima gerai aptarti, išgildinti ir pri-eiti prie svarbiausio — teisybės. Kokia ji nebut ta teisybė, betgi ji yra ir pasilieka tuo, kuo yra bei kuo turi buti.

Iš svarbiausių šio suvažiavimo nutarimų paminėtini šitie: nutarimas susivienyžimo Liet. Soc. Sąjungos su Socialist Party, nutarimas apie sąjungos konstitucijos pataisymą, apie kningų leidimo bendrovę „Darbas“ ir apie „Pašalpinį skyrių“.

Apie Liet. Soc. Sąjungos prisi-jungimą prie Socialist Party jau nuo senai buvo svarstoma ir dar šiandien tas klausimas galutinai neišrištas. Platesniam to klausimo opkalbėjimui nutarta atidengti diskusijos, kuriose bus rišamas šitai gana svarbus ir opus klausimas. Prisijungti prie Socialist Partijos labai lengva, bet ar tok-sai prisiungimas lietuvių socialistams, kaipo lietuviams, atneš naudą ar nenaudą, tai klausimas, kuris reikalauja gero ir nuodug-naus gvildenimo, rimto bei šalto jin atsinešimo.

Taipogi ir apie „Pašalpinį skyrių“ nebe nuo šiandien sąjungie-čiai laužo savo galvas, ginčijasi ir tą klausimą svarsto. Tečiau pašalpa, tai visų lietuvių bendras klausimas. Insikurus L. S. S. savo atskirą pašalpos skyrių, tos organizacijos sąnariai priderės jin ir žinoma pasitrauks iš kitų pašalpinį draugijų. Tai tik bus paskirtymas spēkų, kas konsekvencioje pavieniams, kaipo pavie-niam, jokios naudos nesuteiks, nes pašalpa visur vienoda.

// Lietuvių socialistų laikraščių suvažiavimas. Laikė LSS. suvažiavimo buvo lietuvių socialistų laikraštinkų suvažiavimas. I šitą suvažiavimą atstovai pribuvo nuo šių laikraščių: „Laisvės“ ir „Keleivio“ iš So. Bostono, „Kovos“ iš Philadelphia, „Pirmyn“ iš Baltimore ir „Lietuvių Žurnalo“ iš

Chicago. Taigi buvo atstovai nuo visų socialistų laikraščių, kurie šiame savo suvažiavime nutarė iškurti lietuvių socialistų laikraščių susivienijimą, — arba „trūsta“, — kaip tuli jų išsireiškė įsikurus Lietuvių Spaudos Draugijai. Tokiuo būdu nudien Amerikoje bus du laikraščių „trūsta“.

Koksai bus to naujojo laikraščių — lietuvių socialistų — „trūsto“ uždavinys, apie tai randame jų rezoliucijoje, kuri šiaip byloja: „Mes, lietuvių socialistų laikraščių redaktoriai ir leidėjai, skaitome savo pareigą ginti darbininkų klesos reikalus ir skelbti tarpe Amerikos lietuvių darbininkų mokslinio socializmo idėjas“.

Visi socialistų laikraščiai, įstojusieji į tą susivienijimą, pasižada tarp savęs laikyti draugiškus sątikius su vienas kitu, vengti visa to, kas gali iškelti kivirčius ir nesutikimus. Ginčai tarpe susivienijusių laikraščių nebus pasmerkiami, ant kiek jų tikslas palies aiškinimą dalyką. Polemika ir kritika tečiau turi būti vedamos rimtai ir draugiškoje formoje (musų pabrūkta).

Pastarasis išsireiškimas taip aiškiai byloja, kad aiškiau nė nereikia, apie lietuvių socialistų laikraščių, apie jų vedamą polemiką ir „kritiką“ supriešingos pusės laikraščių. Tatai reiškia, kad jie tik tarpe savęs vesdami polemiką ir kritika vaduosis rimtumo ir draugiškumo taktu, o ginčuose su kitais laikraščių to takto nesilaikys. Sveikiname užu tokį atvirumą! Bet priegtam pasakom, kad nė „Kovai“ neraportuosi me, kodėl mes vienas kurin numerin neįdedame „Peržvalgos“, nė nevesime ginčų su tais laikraščių, kurie tik tarp savęs toleruoja rimtumo taktą.

// **Straipsnių perspausdinimas.** „Lietuvos Ukininkas“ skundžiasi, kad iš jo perspausdinama straipsniai ir nepažymima iš kur paimta. Ir štai kas rašoma N20:

„Ypatingas supratimas Amerikos lietuvių laikraščiuose apie sveltimą savastį. Taip, padėkime, „Laisvė“ nuolat perspausdinėja ištais iš „Liet. Ukininko“ straipsnelius ir žinėles ir tik retkarčiais nurodo, kad paimta iš „L. Uk.“ Panašiai elgiasi ir „R. Naujienos“. Ima iš „L. Ukininko“ ištais straipsnių „Tikėjimo apeigų apmokėjimas“, pridėda kelius žodžius nuo savęs ir deda kokį tai parašą taip, tartum tas „R. Naujienų“ žmogus būtų tą straipsnį parašęs. Savo pasiteisinimui gi rašo, kad tas straipsnis buvo „L. Uk.“ ir kituose laikraščiuose. Tuo tarpu gi tas straipsnis buvo tik „L. Uk.“ Bet iš „R. Naujienų“ tai ir nenustabu.

// **Tautų reikalavimai viso pasaulio tautų kongrese Gand'e.** „V.“ patalpinta šitokis P. Banio pranešimas: „Tautų draugijų sąjunga (Union des associations internationales) laikys šią vasarą Gand'e (Belgijoje) laike viso pasaulio parados didelį kongresą, kuriame be daugybės kitų dalyvaus oficialiai ir valdžios atstovai.

Tautų sąjunga yra pakviesta dalyvauti šiame kongrese. Tautų sąjungos Valdyba deleguoja tan kongresan p. J. Gabrij; jam pavesta yra suruošti referatą del pripaustųjų tautų reikalavimų“.

// **„Dainų šventė“.** „L. Ž.“ praneša, kad Sekminių trečią dieną Kaune rengiama „Dainų šventė“, kuri atsisbus miesto sodne. Choras ves p. Stasys Šimkus; choras susideda iš 200 žmonių.

Politikos savaitė

BALKANŲ KLAUSIMAS.

Pereitos savaitės pradžioje visai buvo pablogėję atsinešimai tarpe Bulgarijos ir Serbijos su Graikija; jau buvo tvirtai kalbama, kad karas tarp šitų valstijų neišvengtinai, — taip kalbėjo ne tik paprasti žmonės, ne tik Europos politikieriai, bet ir tų valstijų valdžios atstovai su kariškais ministeriais piešakyje. Kiekvieną valandą galima buvo laukti tos kraujuotos skerdynės prasidėjimo. Bulgarijos kariškas ministeris pasakė, kad prašalint tą grėsiantį karą gali tik Europos valstijos.

Balkanų valstijų delegatų konferencija Londone, kuri atsibuvo birželio 9 d., nedavė pageidaujamo rezultato, nes nėviena iš tų valstijų nenorėjo nusileisti. Serbija ir Graikija buvo pasiryžusios apgarsinti pranešimą apie Macedonijos teritorijos aneksiją, jei tik Bulgrija nepriims paduotų reikalavimų. Reik pridurti, kad strategiška serbų ir graikų pozicija Macedonijoje daug geresnė, negu bulgarų.

Birželio 10 d., anot Bielgrado laikr. „Mali Jornal“ pranešimo buvo susirėmimas serbų su bulgarais arti mažo miestuko Makres, į šiaurę nuo Istip, kur liko gan daug užmuštų, ypač serbų. Taipgi buvo laukiamas susirėmimas toje pat vietoje, kada bulgarų vadui buvo pasiūstas reikalavimas išvesti savo kareivius iš miestuko Volodan; serbai buvo pasiryžę bombarduoti Istip, kurį dabar užima bulgarai.

Bet štai atėjo žinios iš Peterburgo ir Londono nuo birželio 12 d., kad Serbijos ir Bulgarijos valdžios sutinka, idant Rusija sutaukintų jiedvi kaslink paimtos laike Balkanų karo teritorijos.

Galop, iš Serbijos sostinės nuo birželio 12 d. pranešama, kad Serbijos valdžia pasiuntė Bulgarijos valdžiai pranešimą-sumanymą, kad greitu laiku liktų naginkluota tris ketvirtadaliai abiejų valstijų kareivijos, idant tuom galutinai prašalinti tą įtemtą padėjamą ir palengvinti greičiau prieiti prie tikro susitaikinimo tarpe tų dviejų valdžių. Šitos paskutinės žinios rodo, kad iškilęs konfliktas koalicijos tarpe turi galop užsibaigti taikos budu.

Iš Bielgrado pranešama, kad birželio 11 d. Rusijos caras pasiuntė telegramą Serbijos karaliui Petru ir Bulgarijos Ferdinandui, prašydamas jų, idant greičiau leistųsi sutaukinti. Matyt, šios telegramos sulošė svarbią rolę.

TURKIJA.

Birželio 11 d. Konstantinopolyje tapo užmuštas taip vadinamas Turkijos didysis viziris arba ministerių prezidentas, Mahmoud Shafket-paša; jis buvo taipgi karišku ministru. Kartu su juom liko užmuštas jo kompanijonas, leitenantas Ibrahim Bey.

Į jo vietą tuoj liko paskirtas princas Said Halim, užsienio ministeris ir buvęs Valsijos Tarybos prezidentas. Visi kiti ministru pasiliko ant savo vietų.

Mahmoud Shafket-pašą užmušė važiuojant jam automobiliuje iš karo ministerijos linkui Didžiosios Portos. Automobilius turėjo sustoti ant Bayezid ir Divau Yolu skvero, nes buvo suardytas kelias. Tada keletas ypatų, važiuosiu kitam automobiliuje, paleido dešimtį šuvių į didžiojo vizirio automobilių. Mirtinai sužeistas Shafket-paša buvo dastatytas į karo ministeriją, kur už pusvalandžio jis ir mirė. Piktadariai pasi-

slėpė; liko suareštuotas vienas žmogus, kurį itaria kaip piktadarystės dalininką; pas jį rado du revolverius ir daug patronų.

Romoje laikosi nuomonė, kad užmušimas Shefket-pašos, — tai skaudus smugis Jannaturkiams, nes užmuštas buvo vienas žymiausių jų vadų ir tvirtas įnagis jų rankose.

Mahmoud Shefket-paša p aliko didžiuoju viziru ir karo ministru sausio 23 d. š. m., kada Kiamil-paša rezignavo, o karo ministeris Nazim-paša buvo užmuštas Konstantinopolyje. Shefket-pašą turkai vadino „geležiniu žmogumi“, kada sultanas Abd-ul Hamid buvo numestas nuo sosto laike pirmosios Jannaturkių revoliucijos. Jis buvo arabas, gimęs Bagdad'e; 18 metų amžiaus jis pabaigė Konstantinopolyje karišką mokslainę su didžiausiais pagyrimais; toliaus 10 metų mokinosi Vokietijoje. Buvo tai labai gabus, tvirtu buvo ir plačiai išsilavinęs žmogus. Buvo kalbama, kai jei Turkijoje liktų prašalinta sultano valdžia, tai Shefket-paša būtų buvęs pirmu Turkijos respublikos prezidentu.

Iš Visur.

× **Rusija ragina balkaniečius prie taikos.** Viena, Austrijoje. Visos žinios, kurios tiktai ateina iš Belgrado ir Sofijos, skelbia apie karą tarp serbų ir bulgarų, nes abi pusi prie to karo gana stropiai rengiasi. Diplomatinuose rateliuose tečiau tikima, kad karą bus galima prašalinti ir nedaleisti serbų bei bulgarų prie kruvinų skerdynių, kurios, tiesiai sakant, tom valstijom jokios naudos neatneš. Rusija padavusi Europos valstybėms sumanymą, kad jos iškištų į Balkanų valstybių kivirčius ir prisakytų joms savo kariuomenę demobilizuoti. Taigi yra sprendžiama, kad Europos galybės priimsiančios Rusijos sumanymą ir, kad neužlgo praneš į Belgradą bei Sofiją apie savo nutarimą — ką serbai ir bulgarai turi daryti. Tatai reikia tikėti, kad neužlgo bus didžiųjų valstybių koncertas, kuriame jos pagros bei padainuos savo melodijas.

× **Bomba užmušė bei sužeidė dalyvavusius parodoje.** Lisabona, Portugalijoje. Birželio 10 dieną buvo parengtos iškilmės bei paroda pagerbimui didžiulio Portugalijos epinio ir lyrinio poeto, Louis de Camoens. Ant parodoje maršuojančių žmonių užpuolusi kokių fanatikų gauja, kuri nešusi su savim juodą vėluvą, ir pradėjusi einančius draskyti. Vienas paleidė į procesiją bombą, kuri vieną užmušė, o 33 sužeidė. Sužeistuosius nuvežė ligonbutin. Taipogi ir patsai bombos metėjas liko sužeistas. Nuvežus jį į ligonbutį, jisai aiškino, kad norėjęs susižudyti.

× **Nulėkė 993 myles toľumo į 13 valandų.** Paryžius, Francijoje. Birželio 10 dieną praneša, kad jaunas franeuzų aviatorius Marcel G. Brindejone des Moulainais, sumušęs visus toľumos rekordus, nulėkdamas iš Paryžiaus į Varšavą, Lenkijoje. Jisai į 13 valandų nulėkė 1,500 kilometrų toľumos, ko ligi šiol nė vienas orlaivininkas dar nebuvo pasiekęs. Taigi jisai laimėjo „Pommery Vazą“, kuri buvo paskirta, kaip prizas tam, kas toľiausia nulėks, nuo saulėtekio ligi sualėidžio, sustojant bent kur, jeigu reikalinga.

Apiešimui jo kelionės oru, paimkime pavyzdin greičiausią pasaulyje traukinį, — Nord Ekspresą, — kuris iš Paryžiaus į Berliną nubėga į 18 valandų, o iš Paryžiaus į Varšavą — į 24 valandas. Taigi jisai su orlaiviu pralenkė greičiausią visam pasaulyje traukinį, nežiurint to, kad Berlinė jisai sustojo ir su Vokietijos militariniais aviatoriais pasikalbėjo ir pavalgė bei svarbiausia — kad belekiant iš Berlino į Varšavą prisiėjo kovoti su gan smarkiomis vėjo srovėmis.

× **Peary grįžta į Ameriką.** Paryžius, birželio 11 dieną. Iš Paryžiaus praneša, kad Peary, amerikėnas šiaurės tyrinėtojas, su visa savo šeimyna sėdo Cherbourge ant garlaivio „Kaiser Wilhelm II“, kuris plaukia į New Yorką.

× **Amerikėnas teplorius gavo daktaro laipsnį.** Londonas, Anglijoje. Birželio 11 dieną praneša, kad Cambridge universitatė suteikė John S. Sagentui, garsiam Amerikos dailininkui-teploriui, Tiesų Daktaro laipsnį. Iš garsiųjų jo paveikslų galima paminėti, tarp kitų, šiuos: „The Three Sisters“, „Carnation, Lily and Lily Rose“ ir „The Pageant of Religion“. Pastaroji paveikslų grupė yra viešamjam Bostono knygynė.

× **Popiežiui parodė juduomuosius paveikslius.** Roma, Italijoje. Birželio 11 d. Vatikane Konsistorijos salėje buvo rodomi judomieji paveiksliai, kurių žiūrėjo patsai popiežius, jo seseris, popiežiaus sekretorius ir kiti Vatikano dignitoriai. Popiežius žiūrėjęs į slenkančias viena po kitos scenas ir jomis gerėjęs, galop išsireiškė, kad mokslas žymų progresą padaręs bei daug pasaulio paslėptų gražybių atskleidęs.

× **„Bathšeba“ o“ misterija.** Iš Londono birželio 11 dieną praneša, kad sužinota iš tikrų šaltinių, jog Rembrandt'o „Bathšeba“, kurį pardavė už 200,000 dol., nupirkęs Benjamin Altman'as iš New Yorko. Tatai, be abejo, to garsaus teploriaus paveikslas pateks į Ameriką.

× **Belgija nori gauti 62,800,000 dol.** Bruxelles, birž. 11 dieną. Belgų premjeras paskelbęs senate, kad valdžia norinti gauti 62,800,000 paskolos uždengimui militarinių išlaidų. Belgai esą visuoimet pasirengę apginti nuo užpuolikt savo šalį, jie esą savo valdžiai paklusnūs, bet kuomet visoje Europoje ginkluojasi, tai ir Belgija turinti savo militarines spēkas didinti.

× **Romanones rezignacija.** Birželio 11 dieną praneša iš Madrido, kad Ispanijos ministerių pirmininkas, liberalų partijos sąnaris, Alvaro de Romanones, padavęs savo rezignaciją karaliui Alfonsoi, kuris, sako, rezignaciją priėmė. Su juo rezignuoja visi ministerijos sąnariai — visas kabinetas.

× **Balkaniečiai priima arbitraciją.** Peterburgas, Rusijoje, birželio 12 dieną. Iš Peterburgo atėjusios žinios skelbia, kad Serbijos ir Bulgarijos valdžios sutikusios sulig Rusijos sumanymo, pasiduoti į arbitraciją, kuri išriš jų ginčus delei užimtų teritorijų, kurių jiedvi niekuo budu nepasidalina.

× **Garlaivis „Imperator“ išplaukė laike audros.** Hamburgas, birželio 11 dieną. Naujasai milžinas — garlaivis „Imperator“, kuris priklauso Hamburg-American Line kompanijai, birželio 1 dieną, 4 valandą po pietų, pirmą kartą išplaukė į plačius vandenis, iš čionai į New Yorką besiaunant smarkiai audrai. Sakoma, kad tai būvus smarkiausia šio sezono audra, kuri privertė visus kitus laivus, išskyrus „Imperatorį“, plaukti į

prieplauką ir įieškoti tenai saugios vietos.

× **Suvienytų Valstijų sufragistės.** Iš Vienos, Austrijoje, praneša, kad apie birželio 10—11 dienas į Budapeštą atvyko Amerikos sufragistės ir Austrijos moterims, sufragisčių draugijos sąnarems, išpasakojo, kokiuo budu Amerikos moteris trusiusios ir dirbusios, idant pagerinus legislaturą šiose valstijose: Colorado, Oregon, Wasington, California, Idaho, Utah, Wyoming ir Kansas. Birželio 15 dieną Budapešte prasidės „Tarpautinio Moterų Susivienijimo“ konvencija, kuri trauksis ligi birželio 20 dienos. Tarp kitų Amerikos sufragisčių, kurios atvyko į Budapeštą yra: p-lė Jane Addams ir ponios Oliver H. P. Belmont bei Stanley McCormick.

× **Metė miltų maišą.** Londonas, birželio 11 dieną. Bekalbant Anglijos parlamento liandies rume į premjerą Asquith tulas Lawrence Marvyn paleido miltų maišą, kuris nukrito šale jo ir trukęs bei miltais apibėręs aplinkui esančias sėdynes. Tuč tuojaus po to nuo galerijos — iš čionai ir miltų maišą paleido — pradėjo leisties žemyn lapeliai-atsisaukaimai, kuriuos barstė tas-pats vaikas, priderintis į „Men's Society for the Promotion of Woman Suffrage“. Parlamento sargai, policija tą vaikiną suareštavo, bet neužlgo paleido ir sako, kad nebauso jį nepersekios.

× **Japonų agitacija prieš Suv. Valstijas.** Tokio, berželio 8 d. Priešingoji Suv. Valst. japonų jaunuomenė surengė visą eilę labai skaitlingų susirinkimų, laike kurių agitatoriai kurstė, kad Japonija turi apšaukti Suv. Valst. karą; apart to, jie užsipuldinėjo ant ministerių už netikusį elgimąsi išrišime to klausimo.

Baigiant susirinkimus, visur liko priimta rezoliucija, idant Japonijos valdžia apgynimui Californijoje gyvenančių tautiečių tuoj apskelbtų Suv. Valst. karą.

× **Priešais vokiečius.** Viena, birželio 10 d. Laike iškilmingo apvaikšėiojimo 25 metų sukaktuvių nuo užsidėjimo Gratz'e vokiečių studentų sąjungos, kuriame dalyvavo keliolika kitų kuopelių iš Austrijos ir Vokietijos, prisiejo susiremti su slavų žmonėmis bei studentais. Ant vokiečių procesijos pasipylė akmenis ir kiti daiktai. Galop prasidėjo tikra muštynė lazdomis ir kuolais; iš abiejų pusių liko keletas sunkiai sužeistų, ir tik pribuvę kareiviai perskyrė karštuolius.

× **Naujas Vengrijos kabinetas.** Budapest, birželio 11 d. Ministerių prezidentu liko paskirtas grafas Stef. Tiša, buvęs iki šiol atstovų rumo prezidentu; jis tuoj sudarė naujų ministerių kabinetą. Grafas Tiša yra žinomas, kaip stebėtinai tvirtu budu žmogus, gabus politikierius ir valdininkas.

× **Popiežius sveikina kaizerį.** Roma, birželio 9 d. Pijus X pasiuntė savo ranka rašytą laišką kaizeriui Vilhelmui II; laiške popiežius suinėčia širdingus linkėjimus iš priežasties sukaktuvių 25 metų jo viešpatavimo jubilėjaus. Laišką kaizeriui perduos kardinolas Kopp.

× **Pinigų šaltiniai.** Paryžius. Nesenai, einant ginčams delei 3 metų kareiviavimo, atsvosas Lefevre praneša, kad Vokietija, Italija ir Austrija jokuo budu negalėtų iškešti ilgo karo, nes joms pritruktų pinigų.

Visas tų valstijų auksos rezervas siekia tik \$741,600,000, o šiaip naudoamų rankose yra \$1,600,000,000; auksos gi rezervas Francijos, Anglijos ir Rusijos siekia \$1,587,200,000, o paskleista rankose — \$2,800,000,000.

„Vokiečiai, — kalbėjo Lefevre, — iškilus karui but priversti pasistengti kuogreičiausiai užbaigti karą; jie gali užpulti smarkiai, bet negali laikyties ilgai. Delei to Francija yra priversta ant rubėžių laikyti tvirtą armiją“.

× **Popiežius visgi yra silpnas.** Kaip raneša iš Romos, ypato, arčiau stovinčios prie Vatikano, mano, kad popiežius negalės daugiau tinkamai atlikti visos savo pareigos, nes jis galutinai nepasitaisys nuo paskutiniosios ligos. Kiekvienas rupesnis, kiekvienas susi-nervavimas gali but jo mirties priežastimi. Popiežius pilnai klauso savo daktaro Marchiafavo patarimų, sulig kurių jis turi užsilaikyt kuoramiausiai, jis turi, taip sakant, ilsėtis.

Visos jo funkcijos dabar liko padalytos tarp kelių gabesniųjų tuom atsižymėjusių popiežių. Štai sakant, popiežius dabar visai nieko neveikia, nors, kad jį tas neužgautų, jam paduodami delei pasirašymo nekurie dokumentai.

× **Popiežius dovanojo Jackaus relikvijas.** Roma, birželio 8 d. popiežius suteikė privatišką audienciją vyskupui J. Schrems'ui iš Toledo, O. Po nekurio pasikalbėjimo popiežius padovanojo jam del katedros Sv. Jackaus relikvijas.

× **Mušis tarp mongolų ir chinų.** Urga, Kiek laiko atgla ant 200 mongojų užpuolė apie 1000 chinų; chinai liko smarkiai sumuštų — 102 krito ant vietos, o 18 papuolė nelaisvėn; apart to mongo-lai paėmė du kulkosvaidžius, daug šautuvų ir du vežimus su patro-nais.

× **Rengimosi prie Olimpiškų žaidimų iškilmių.** Berlinas, birželio 8 d. Tarpautiški Olimpiški žaidimai atsisbus, kaip žinome, 1916 metuose Berline, o jau dabar pradeda prie jų rengties. Taip, birželio 8 d. buvo taip sakyti, pašventinimas tos vietos, kur atsisbus tie žaidimai ir kur bus padaryta publikai tribunos ir visi kiti prirengimai. Toje iškilmingoje pašventimo vietos ceremonijoj dalyvavo žmonių minios, o taipgi imperatorius Vilhelmas II, valstijos kancleris, dr. von Bethmann-Hollweg ir deputacija nuo tarpautiško Olimpiško komiteto.

Tą visą iškilnę pagražino neapsakomai puikus oras. Įvairios sporto draugijos, apie 300,000 žmonių, iškilmingai maršavo nuo Berlino miesto centro linkui businčių žaidimų vietos, kuri yra vakariniam miesto pakraštyje. Procesijoje dalyvavo apie 9,000 mažų mergaičių ir vaikučių, kurie savo apsirėgimu darė ant visų malonų įspudį.

Gener. von Podbilski pasakė prakalbą apie reikšmę ir svarbą sporto bei atletikos draugijų ir kokią rolę valstijos gyvenime turi sulošti ta vieta. Jis savo kalbą užbaigė apie atletus (tvirtus, vikrius vyrus) žodžiais, kuriuos keletą metų atgal imperatorius užrašė Aukso Kningon Muenchhne: „Visad pasirengę tarnauti imperijos garbei“.

Publikai vietų, kur atsisbus Olimpiški žaidimai bus apie 30,000.

× **Home rule vėl atmesta.** Londonas, birželio 10 d. Vėlai vakare atstovų rume 368 balsais prieš 270 vėl liko atmestas taip vadinamas Irlandijos Home Rule, t. y. projektas suteikimo Irlandijos savivaldos.

Iš Amerikos.

Vadina sufragistes pamišėlėms. Boston, Mass. Birželio 8 dieną praneša, kad anglų poetas Alfr. ed. Noyes, kuris nunai vieši Amerikoje, išsinešė apie karingasias moteris šiaip: „vienos jų yra pamišėlis, o kitos gi, kurios turi sveiką protą — agituoja už užmokestį“. Paklausus jo, ar jisai mano, kad poni Pankhurst, žymi Anglijos sufragistė, išsėdės visą savo baumės laiką kalėme ar bus paliuosota? Jis atsakė, kad ji greičiau dalį savo baumės laiko pabaigianti pamišėlių įstaigoje. Nors jis neturįs nieka prieš tai, kad moterims būtų duodamos balsavimo teisės, bet reikią daryti išimtis: ne visos moteris mokėsišios tinkamai, pilnoj to žodžio prasmėje, sunaudoti balsavimo teises. Gi su „karingųjų moterų“ taktu niekuo būdu negalima esą sutikti. Karingosios moteris trukdo ir balsavimo teisių gavimą.

Lediniai kalnai juroje. Newport, R. I. Lediniai kalnai, kurie plaukiojo po jurę bei užkirto kelią daugeliui laivų, kaip praneša birželio 8 dieną, pakilus smarkioms vėjo srovėms, nuginti šiaurinių linkon. Garlaisis „Seneca“, kuris iš pat ankstybo pavasario plaukioja po Newfoundland apie linkės vandenį ir jiekėjo pavojingų ledinių kalnų depeša praneša, kad birželio 5 dieną didelis ledinis kalnas plaukia į šiaurę.

Žemės drebėjimas Kanadoje. Lachute, Quebec. Birželio 9 dieną, anksti rytą, buvo toje apie linkėje justinas žemės drebėjimas. Žemės drebėjimas tvėrė apie dvi minutes ir net namus sujudo. Išskyrus grėčių papuošalus, — vazas, paveikslus ir kt., — kurie nupolė nuo komodų bei sienų didesnės blėdies nepadarė. Smarkesnis žemės drebėjimas buvo Brownsburgo apie linkėje.

Plieno trustas. Iš Ottawa, Kanadoje, praneša, kad tenai liko in korporuota Suvienytų Valstijų plieno kooperacijos šaka, kuriai jau ir čarteris gautas. Tos kompanijos kapitalas siekia arti 20,000,000 dol., o jos svarbiausia prekybos vieta bus Ojibway, Ont.

Stefanssonas rengiasi kelionėn. Victoria, B. C. Kaip praneša 8 d. birželio Vilhjalmaras Stefanssonas, šiaurės tyrinėtojas, atkeliaęs į Victoriją ir rengiasi kelionėn į Esquimaltą. Jisai kelias su laivu „Karluk“, kurin jau pradėjo krauti visus reikalingus tai kelionei daiktus bei maistą. Už keliato dienų laivas bus prikrautas ir galės leistiesi šiaurės tyrinėti. Priegtam reikia pasakyti, kad Stefanssonas iš Esquimalto kelias ligi Nome, apie 20 dienų kelionės iš Victorijos, o apie liepos 20 dieną, kuomet šiauriniame vandenyne pradeda ledas eiti, kelias linkon tolimos šiaurės, kur jisai tikisi surasti čielą kontinentą. Laivą „Karluk“ ves kapitonas Bartlett, kuris keliauo su admiralu Peary ir turi ne maža patyrimo. Su Stefanssonu keliauja keturiolika mokslininkų, kurie studiuos šiaurės apie linkę ir tai, ką ten ras bei prie ko pasieks prieti.

Huerta duoda didelį kyšį. Eagle Pass, Texas. Gen. Lucio Blanco, kuris veda sukilėlių pulką, paėmusį miestą Matamoros, Meksikoje, užpėitį savaitę pranešė gub. Venustiano Carranzai, konstucionalistų vadui, kad Huerta, Meksikos prezidentas, siulys jam 300,000 dol., idant jis išduotų Carranzą ir prisidėtų prezidento pusėn. Beto, jis pranešė, kad jis palieps suareštuoti federalų pa-

siuntinį, Bruno Trevino, kuris, gub. Gonzalas siunčiamas, atnešęs dovanų. Karo teismas nuteisė Trevino mirties bausme. Ir sako, kad teismo nusprendis liko išpildytas. Trevino kreipėsis prie Carranzo ir prašė jo, kad jis įsikištų ir nedaleistų jo nužudyti, bet Carranza atsakė.

Haywoodo pažantas pradžiugino streikičius. Paterson, N. J. Haywoodo „Patersono Streiko Pažanto Kompanija“, kurią I. W. W. su pasididžiavimu vadina didžiausia visame pasaulyje teatraline trupa, birželio 8 dienos rytą, specialiu traukiniu, sugrįžo į Patersoną. Ta trupa susideda iš 1,029 sąnarių. Užpėitį subatos vakarą Madison Square Garden salėje, New Yorke, buvo tos didžiulės trupos perstatymas — pažantas. Žmonių perstatymo pasižiūrėti buvo susirinkę su virš 12,000. Gryno pelno nuo to perstatymo likę apie 1,000 dolerių, kurie padėti į I. W. W. fondą streikų vedimui.

Ties Haleidonu ant žolyno buvo susirinkę apie 10,000 žmonių, tarp kurių buvo streikieriai-aktoriai, streikerės-aktorės ir choras. Sako, jog apie 9,000 audėjų streikičių, kurių nekviėt prie prstatymo, su pavydu žiūrė į savo draugus, besidžiugiančius perstatymo pasekmėmis.

P-lė Flynn, kuri padeda Haywoodui streiką vesti, savo kalboje, adresuotoje į streikičius aktorius bei aktore, pasakiusi, kad ji staigiai stebisi jų pasisekimu; ji net negalinti pasakyti, kai pamano apie New Yorke atliktą perstatymą, ar jie geresni aktoriai ar audėjai. Bet šiaip ar taip, tačiau šito perstatymo pasekmės pakėlė streikičių dvasią, pridavė jiems daugiau energijos, padarė juos tėti streiką ligi galo bei atsiekti tai, ką pasiryžo atsiekti. — Be p-lės Flynn kalbėjo dar Arturo Giovanitti (italų kalba) ir Haywoodas. Haywoodas kuone visą laiką kalbėjęs apie savo suorganizuotą lošėjų trupą ir apie perstatymo pasisekimą.

„Detektivas“ pabėgo iš kalėjimo. Birželio 9 dienos naktį W. Smithas pabėgo iš Ulster pavieto kalėjimo. Jisai, mat, pasivadinęs detektivu ir iš tos progos pasinaudodamas norėjęs apvogti W. Shafterą, New Yorke arklių laikytoją, už ką ir liko patupdytas kalėjimui.

Senatoriai į anglių kasyklas. Washington, D. C. Birželio 9 dieną Suv. Valst. senato pakomitetas, kurį paskyrė ištyrimui tikro dalykų stovio West Virginia anglia kasių, pribuvo į Charlestoną. Į tą pakomitetą įėjo senatoriai Swanson, Martine, Shields, Borah ir Kenyon; sekretoriai, stenografai ir kiti.

Socialistai steigia savo miestą. Pereitą savaitę laikraščiuose paskelbta, kad Oklahoma valstijos socialistai, praktiniam savo torijų demonstravimui, nutarę įkurti savo miestą. Tam tikslui nupirtas ties Miltonu žemės plotas ir ant to žemės ploto bus įkurta socialistų kolonija. Ligi šiol parduota apie 100 žemės sklypų, nuo 50 ligi 100 dol. vertės kiekvienas.

Minėtasis Milton miestukas yra arti Fort Smith ir Western geležinkelio, apie keturios mylios nuo Bokoshe. Visas žemės plotas apima 260 akrų. Kiekvienas tos kolonijos sąnaris turės teisę valdyti du sklypų žemės, bet ne daugiau; vienas žemės sklypas bus gyvenimo namams, o antras — vaizbai, jei veizba užsiims.

Jaunas Choctaw indijonas, Walter Laird, kuriam priklausė ta žemė, sutikęs tai kolonijai, be jokios užmokesties, pavesti, arba aiškiau

pasakius, dovanoti anglių kasyklas.

Kiekvienas tos kolonijos gyventojas, kaip individualas, turės teisę pats vienas valdyti savo gyvenimo bei vaizbos namus. Bet jeigu antruose namuose bus kas nors išdirbama, tai tas bus skaitoma visos kolonijos bendra savasčia. Anglių kasyklos skaitysis bendra kolonijos savastimi. Su augščia paminėta geležinkelio kompanija padarytas kontraktas; ta geležinkelio kompanija turės nuvežti visus anglius, kur jie bus siunčiami bei kiek tik įstengs iškasti.

Daug atidžios bus krepiama į žemdirbystę, kultūrinimą nedidelių žemės plotų, esančių šalip kolonijos. Ten bus auginamos uogos, vaisiai ir įvairios rūšies daržovės. Priegtam, suglobojimui vaisių, jei kuomet bus derlius metai, žada įtaisyti dirbtuvę, kur konservuos vaisius. Ir beto bus įtaisytos ir kitokios dirbtuvės, kuriose dirbs tos kolonijos sąnariai.

Tai busias Oklahoma valstijos, taip sakant, socializmo centras. Oficialis socialistų laikraštis „The Socialist-Demokrat“, kurį dabar spausdina Oklahoma City bus perkeltas Miltonan. Šioje valstijoje tikrų socialistų balsuotojų esą 50,000. Praėjusiuose abelnuose rinkimuose šitas skaitlius pasidvigubinęs.

I. W. W. Philadelphijoje. Pastaruoju laiku į Philadelphia atvykę penkiolika I. W. W. organizatorių, kurie, anot laikraščiu išsireiškimų, kovosią už gyvastį ar mirtį su „American Federation of Labor“. Tie organizatoriai kalba įvairiausiomis kalbomis, kaip tai: anglų, italų, vokiečių, slovākų ir lenkų; jie rengia prakalbas bei agituoja audėjus, kad paliktų stakles, mašinas bei stotų į šita organizaciją ir kovotų už geresnį pragyvenimą, trumpesnę darbo dieną.

Jieško naujų „serumų“. Spring Lake, N. J. Medikalė profesija dabar atsistojo prieangin naujų „serumų“, su kurių pagalba bus kovojama su džiava ir vėžio liga, taip skelbia Dr. N. L. Wilsonas iš Elizabetho. Jisai kalbėjo New Jersey valstijos Medikalės Draugijos susirinkime ir savo kalboje pabrėžė, kad medikalės mokslas esąs netol naujų išradimų, kurie padės tos profesijos žmonėms pasekmingai kovoti su įvairiausiomis tarp žmonių prasiplatinusiomis ligomis.

Iplaukos pagal naujo tarifo. Washington, D. C. Delei muto sistemos permainymo valstijos išdas paneša nuostolių \$24,718,329. Muto iplaukos sulig naujo tarifo siekia \$266,701,309, o dabartinės iplaukos siekia \$304,216,694. Mokėstis pagal turto didumo, kuris turi atlyginti nuostolius nuo tarifo sumažinimo, turi duoti \$80,000,000 taip kad abelnai išdo iplaukos, padėkavojant naujai tarifo sistemai bei įvedimui mokesnio nuo pelno, turi pasiekti \$347,000,000, arba ant \$43,000,000 daugiau, negu pagal dabartinės tarifo sistemos.

Neklasifikuoti daiktai papuola po didesnio muto, nuo ko manoma turėti iplaukų sumoje \$60,000,000, o dabar nuo tokių daiktų buvo gaunama tik \$27,000,000. Vilnų maitas iki šiol davė pelno \$27,000,000, o dabar numažinus maita, duos tik \$13,000,000, eukro maitas siekė \$60,000,000, o dabar sieks tik \$20,000,000, o po trijų metų iplaukos nuo eukraus liks visai panaikintos.

Iš Lietuvos.

„Lietuvos Ukininko“ bylos. Gegužės 8 d. Vilniaus apskričio teisme buvo nagrinėjamos dvi „Lietuvos Ukininko“ redaktorės g. M. Rodzevičienės bylos:

1) Buvęs Papišės urednikas Amulevičius kaltino „L. Uk.“ redaktorę už tai, kad N 46 1912 m. įdėjo žinutę iš Papišės, kurioje buvo rašyta, buk Papišės urednikas reikalaujās po 300 rub. bausmės iš tų ukininkų, kurių sunus yra išvažiavęs Amerikon ir tuopat pabėgęs nuo kareiviavimo. Beto tas pats urednikas net aprašinėjęs turta ir žadėjęs parduoti, jei kas neimokėsiās 300 rub. pabaudos. Urednikas Amulevičius buvo patraukęs „L. Uk.“ redaktorę už garbės įžeidimą pagal 10-39 str. Krim. Įst. **Apkaltintieji tuo straipsniu baudžiama net ir tuomet, kuomet tiesa yra parašyta.**

„Liet. Uk-ko“ redaktorę teismas išteisino. Gynė pris. adv. Andrius Bulota.

2) Kelmės vaistinės sankrovėninkas Steponas Butkus kaltino „L. U.“ redaktorę irgi už garbės įžeidimą, pagal 1040 str. Krim. Įst., kuriuo tai straipsniu lygiai baudžiama net ir už tiesos parašymą. Steponas Butkus tiko taikintis, jei Redakcija gražintų jam kelionės išlaidas. Redakcija tiko. Tokiuo būdu šioje byloje susitaikinta geruoju. Gynė irgi pris. adv. A. Bulota.

Naumiesčio apskr. (Suv. gub.). Delei švenčių. Anais metais popiežiaus buvo išleista enciklika, panaikinanti kaikurias šventes ir liepanti parapijos šventes perkelti į nedėldienį. Bet pas mūsų kunigus tame dalyke ikišiol dar nėra sutarimo, nes vieni pildo šiuos popiežiaus prisakymus, o kiti vis dar elgiasi po senovei. Vienoje parapijoje parapijos šventę, kuri ikišiol budavo šiokioje dienoje, keliamo į nedėldienį, kitoje gretimioje nekeliamą. Kai-kad vienoje ir toje pačioje parapijoje (pav. Šakiuose) viena šventė buvo perkelta į nedėldienį (pernai šv. Jonas), o kita ne (pernai šv. Barbara). Antra Velykų diena Naumiesčio ir Gelgaudiškio parapijose buvo švenčiama (buvo suma ir pamokslas), o Šakiuose ir Sintautuose ne. Antra Kalėdų diena Šakiuose buvo švenčiama, o Sintautuose ne. Taipgi ir Bloviščių kai-kur dar buvo švenčiama (regis, Gelgaudiškyje). Žmonės, negalėdami suprasti, kodėl taip nevienodai daroma apie gretimose parapijose, visaip apie tai kalba, daugelis tuomi net pasipiktinę.

B—is. **Šiaulių davatkos.** Po visą Lietuvą tartum sėte prisėta davatkų. Nuo kitų mūsų tėvynės vietų, žinoma, neatsilieka ir Šiauliai. Miesto pakraštis apie bažnyčią ir katalikų kapus daugiausia davatkų apgyventas. Vieną gatvelę — žmonės vadina „Kapų gatve“, o kad tai nuo manęs prigulėtų, aš ją pavadinau „davatkų gatve“, nes čia beveik tik vienos davatkos ir gyvena. Jų tamsumas ir neapykanta kitų — ne davatkų — visiems žinoma. Kiek jos neapkenčia šviesos ir šviesesniųjų, plačiai nekalbant, bent iš to suprasiame: Čia esanti „Varpo“ draugija, sulig jų tai — „skambalo“ draugija. Šiaulių „Varpas“ tai skambalas, mat varpai tik esą prie bažnyčios, o draugija neteisingai šį vardą pasisavinusi.

I „Varpo“ draugiją prigulintieji nariai, tai, girdi, bedieviai. Rodos, gana bus šiam kartui ir

tokio Šiaulių davatkų aprašymo. **Ženklas.**

KAMAJAI, Ezerėnų pav. Pas mus dauguma sodžių jau nuo 1908—9 metų išsiskirstė į vienasėdijas, bet dar iki šiolai nepasiliauja davę skundų neva dėl neteisingo pasiskirstymo žemės. Iš tų skundų nei vienas sodžius nieko negavo, o tik bereikalingi žygiai ir pinigų mėtymai. Juk kaip jau viskas užbaigta, triobos perkeltos, tai jau kitą kartą niekur nesiskirsto. Kad geriau vienasėdijoj gyventi, tai visi pripažįsta, bet iš keršto, kam kitam daugiau žemės (skirstosi taip: kas ima prastesnį viensėdį — tam daugiau žemės, kas — geresnį — mažiau).

Apsiskaitę ukininkai, gaudami ir prastesnės žemės, bet gerai ukininkaudami, susilygina su gaviniais gerosios žemės, bet ukininkaujantiais senoviniu trilaukiu ukiu.

Kiti vėl kaltina matininką, kad jis juos nuskriaudė. Ir taipgi neteisingas kaltinimas. Matininkas tik atmatuoja ir planą padaro. O kur kam ir kiek dešimtinę duoti, nutaria patį skirstantiesi ukininkai. **Paparčio žiedas.** („Liet. Ukin.“)

Žagarės kronika. Nedėlioje 28 d. balandžio įvyko metinis susirinkimas „Blaiybės“ skyriaus. Tapo perrinkta senoji valdyba sekantiems metams. Nutarta nupirkti savo kningynui už 60 rb. kningučių ir duoti veltui nariams skaityti. Pripažinta geistinu įstengti kur-nors arbatnamį ir pavesta valdybai pasirūpinti aprinkti vietą, apkainuoti lėšas ir kitam susirinkimui duoti raportą. Šiaip nieko nebuvo mėginta, kad paaiškinus gėrimo blėdį, arba ką panašaus. Matomai, kad mažai vedėjams apeina, nes ir tą susirinkimą sušaukė vien centro valdybai paraginūs. Prisirašė naujų narių 100 ir iš jų daugiausia moteris.

—Burelis artistų mėgėjų pradeda mokintis kelius sceniškus veikalėlius, kad berželio 19 d. surengus vakarą neturtėlių šelpiamosios draugijos naudai. Jau, rodos, ir prašymas yra prirengtas paduoti guber. Ant senos norima statyti „Dėdė atvažiavo“, „Gaila usų“ ir „Be šulo“.

—Šiomis dienomis liko galutinai užtvirtinta įsteigti Žagarėje 4-rių klesų miesto mokyklą. Ateimantį rudenį valstiečiai pradės gabenti medegą nuosaviems namams statyti, o kolkas, šio rudinio mokslo metu mokyklos skyriai bus atidaryti samdytuose namuose. Ukininkai nutarė mokėti per 2 metu po 37 kap. nuo dešimtinės žemės, ir miestelėnai duoda reikalingą plečiaus gabalą. Daug spēkų ir energijos padėjo dėl minėtos mokyklos mokytojas A. Vokietaitis, vietinis vaitsas ir žemiečių viršnnkas. Už tai jiems labai ačiū!

—Apie linkės kaimų jaunuomenė pradeda gyventi sveikais ir naudigais užsiėmimais. Vienur, tai kitur rengiami kaime šeimyniški vakarai. Ant surengtos kluonuose scenos pačio jaunimo pajėgomis statomi trumpi veikalai; po vaidinimų būva šokiai, dainos ir šiaip įvairūs padorūs žaidimai. Vakarai visus interesoja; toms kelioms valandoms kaimiečiai pamiršta savo kasdienį sunkų skurdą ir rūpesčius. Prieš vakarą per keletą savaičių mergaitės ir vaikinai rupinasi papuošti kluoną ir sceną gėlėmis ir žalumais. Vakareliai neša didžią naudą, nes atitraukia jaunuomenę nuo vaidų ir barnių.

—Po visą valsčių daug kaimų išreiškia norą skirstytiesi į vienasėdžius. Jau sujudo dalinties ir

vienas didžiųjų sodybų — Stungių sodžius. Pora matininkų atvažiavo ir pradėjo skaldyti laukus. **Senasis.**

MARIJAMPOLĖ. Orlaivių diena. Pirmąją sekminių dieną miesto gatvėse pasirodė keliolika porėlių — vis panelė su jaunikačiu, panelė su jaunikačiu, kurie skydu ir skarbonka nešini rinko kartais net pulte užspuldindami nuo praeivių kapeikas ir stambesnius pinigus. Kas įdės į karbonką pinigą, tam jaunikaits atkabinęs nuo skydo duoda blekutę su orlaivio paveikslėliu. Laimėjęs blekutę aukautojas paprastai prisiega prie krutinės ir pasididžiudamas nešiojasi. Tokiu būdu buvo surinkta tą dieną apie 150 rb.

Daugelis nežinojo, kas tai per daiktas. Vieni manė, kad tai dalinama ordeni (dovanos tokios esą parėję), kiti-gi iš kur-tai pasigavo, kad tai nauja mada sekminėms švėsti (mat anie skydai žali buvo). Galų gale paaiškeje, kad tai renkami pinigai karo orlaiviams daryti. Tiesa, ant sienų buvo išlipinti tam tikri apskelbimai su paaiškinimais, bet tik viena rusų kalba, per tai maža kas juos suprato.

Prie rinkikų prigulėjo nemaža ir lietuvių — gimnazijų besimokinančios jaunuomenės, kaip vaikinų taip ir mergėlių. Ir „Žiburio“ progimnazija kamandyravo bene 5 lietuvis mokines pinigams rinkti. Nežinia tikrai, ar ta jaunuomenė savo noru į rinkikus ėjo, ar verste verčiama savo vyresnybės? Kalba ir šiaip ir taip.

Vienas. **PLUNGĖ.** Bekasdamas kaime daržą, radau „sieras“. Ji susideda iš keletos sluogsnų: pats viršutinis, tai „čysta siera“, kitos eilės — maišytos su smulkiu žvyriumi, arba juodžemiu.

Be to maišytą gi siera nepaprastai greit liepsnoja nuo ugnies, kaip parakas. Yra arti ir prudas, iš kurio dvokia siera. O kada griauja, tai dažnai į tą prudą trenkia. **„Tikrasis“**

Išvytė iš Šiaur-Vakarų krašto. Iš Vilniaus emigracijos biuro užveizdos (P. Ofrosimovas) žinių aišku, kad iš Šiaur-Vakarų krašto per paskutinę dešimtį metų išėję užsienin 1,500,000 žmonių; iš jų 700,000 yra baltgudžiai, o 199,500 lietuviai, bet sulig kitokių žinių išėjusių per tą laiką lietuvių busią apie 250,000 žmonių; kiti gi išėiviai — lenkai ir žydai.

Prie „Liet. Mokslo Draugijos“ viusutinio susirinkimo.

M. Draugijos šių metų visuotiname susirinkime, kursai bus Vilniuje berželio 10—12 (23—25) dieną sulig šiol prižadėjo paskaitas:

- 1) **Bedruosiuose posėdžiuose:**
 - 1) Prof Ed. Volteris — apie etnografijos medžiagos rinkimą (su demonstracijomis).
 - 2) Konstancija Skirmantaitė — apie Adomo Mickevičiaus genealogiją.
 - 3) Kn. J. Steponavičius — apie eksperimentales psichologijos santikį su eksperimentale pedagogika.
 - 4) Inž. Pr. Juodėla — kreidos formacija Lietuvoje ir jos sunaudojimas cementui daryti.
 - 5) Aug. Janulaitis — baudžias įvedant Lietuvoje.
 - 6) Sofija Čurlionienė — Prano Vaičiūčio lirika.

II. Ekonomijos sekcijoje:

- 7) Dr-as A. Domaševičius — ekonomijos sekcija prie L. M. Draugijos ir jos artimiausi uždaviniai.
- 8) Adomas Prusas — reikalingumas išplėtoti finansų kredito įstaigas Lietuvoje.
- 9) Alf. Moravskis — artimiaus

si ekonominio plėtojimosi uždaviniai Lietuvoje.

III. Gamtos bei medicinos sekcijoje:

10) Tadas Ivanauskas — kaip gamint mokykloms zoologijos rinkinius.

11) D-ras Dom. Bukontas — iš medicinos kazuistikos (su demonstracijomis).

12) D-ras K. Grinius — apie botaninės organografijos lietuviškus vardus.

L. M. Dr. Komitetas.

Pagražinimų konkursas. a) balkonų ir langų, b) darželių ir kiemų, c) aptvėrimų, trobų, sienų, skelbia kaip praslinkusiais metais, Vilniaus Pomologų Draugijos skyrius.

Konkurso sąlygos šitokios: 1) Dalyvauti konkurse gali visi Vilniaus miesto ir priemiesčių gyventojai, 2) gražinti kiemus, balkonus ir tt. galima visame ir priemiesčiuose, 3) Dovanas gaus pagražinimų savininkai, nežiurint, kas užsiėmė šiuos pagražinimus patiekti, 4) pagražinimai turi būti daromi augančiais žolynais, o nenusikintomis gėlėmis arba lapais, 5) Pagražinimas turi būti padarytas iki liepos 25 dienos, nes rugpjūčio 9 d. popiet bus daroma ekspertiza. Ekspertais skiriami miesto tarybos narys D. Dobrovolskis, literatas B. Hercas Pomologų tarybos narys M. Kvintienė, dailininkas prof. F. Ruščikas, daržininkavimo inspektorius A. Zaleskis. Dovanos bus duodamos: a) diplomai sidabriniai dideliame medaliu, sidabr. mažam bronziniams pagirimo lapams ir pagirimo paminėjimui, b) žolynų mylėtojams bus dovanojamos gėlės ir augmenys, c) bus skiriamos paraginimui ir pinigų dovanos.

Valdyba prašo kuogreičiausiai suteikti jai žinių apie tai, kas ketina konkurse dalyvauti.

Vilniaus universiteto įkurimas.

Gegužės 13 d. buvo Vilniaus universitetu besirūpinančios komisijos posėdis miesto dumoje. Buvo nagrinėjami trys klausimai: 1) finansų, 2) specialio pranešimo ir 3) deputacijų siuntimo į Carskoje Sielo. Delei finansų ketinama susinešti su kitais miestais, kuriuose universitetai buvo įkuriami specialiai pranešimą pavesta sustatyti vienam komisijos nariui, gi deputaciją nutarta nuo kiekvieno tautos paskirti po vieną atstovą. Buvo tartasi nuo rusų siūsti — Kraskovskį ir Pimo novą; nuo lenkų — miesto pirminką — Venslavskį, Strumdą ir Bankovskį; nuo žydų — Frumkiną. Nuo lietuvių kol kas nieko nenuvirta esą siūsti; apie baltarusius irgi kol kas neminama.

Rodosi aiškūs visiems užmirštiesiems nurodymas, kad kas savimi nesirūpina, tuo kiti nepasirūpys, bet drauge ir paraginimas, kiekvienam reikalauti ir sau prigulinių teisių. Lietuvių inteligentų nemaža Vilniuje — reikia tikėtis, kad nepraleis progos ir neužsitarnaus savo tautiečių prikaišijimo, kad snaudė, kuomet jų tautos ir jų šalies apšvietimo reikalavimai buvo keliami.

„Inteligentų klubas“. Vilniaus inteligentų klubas už 1912 m. duoda itin įdomią apyskaitą, charakterizuojančią geriausiai „inteligentus“ to klubo narius. Pelno davė klubas per išisius metus viso labo 36.251 rub. 24 k. Beveik pusė tos sumos 17.395 rub. iplaukė kaip bausmė už grojimą kortomis vėla nakėia. Už vienas kortas užmokėta 11.062 rub. 40 kap. Pelno gi iš vakarų, maskaradų, paskaitų neša vos 405 r. 84 k.

Už tai kningynu mažkas naudojasi. Apskritai imant, kiekvienas narys perskaitė per metus po 32 kningas.

KAUNAS. Musų girios. Žinome visi, kaip apie Kauną yra visos girios iškirstos. Nenuostabu todėl, kad už sieksni beržinių malkų tenka jau Kaune po 35 rb. mokėti ir tai dar nevisuomet lengva ir už tokią kainą malkų gauti kiek reikiant. Paskutinę savaitę Kauno gyventojai buvo nustebinti staiga Prusų garlaivių beveik iš Karaliaučiaus atplaukusių susilaukė. Šie garlaiviai atgabenė puikių, sausų, kaip tik kurui paruoštų, malkų tukstančiais sieksnių ir nereikalavo didesnės kainos, kaip tos, kuri paprastai Kaune mokama už malkas. Kauno pirklys Zyslė atgabenė šių malkų iš Prusų valdžios girių, kur medžiai sėjami ir auginami, tuo pačiu laiku, kaip musų girios be atsižiūrėjimo naikinamos.

ŽAGARĖ. Gegužės 5 d. įvyko metinis Pavargėlių šelpiamosios draugijos susirinkimas. Buvo išduota draugijos apyskaita ir priimta. Draugija užlaiko nuosavuose namuose 24 elgėtas. Narių šiais metais 21 ypata, kurie pilnai įnešė savo mokesį. Pinigų kasoje tėra viršaus 100 rublių. Valdyba kitiems metams palikta toji pati. Pirmininku draugijos yra klebonas, per moterų bučiavimo jam rankas iš abiejų pusių, pšiliko būti toliau. Neturtėliams užlaikyti daugiausia kaimų ukininkai suveža grūdų, duonos ir mėsos. Nutarta duoti vieną kambarį „Blaiybėms“ skyriui arbatinei įsteigti. Beto, kai kurie valdybos nariai, norėdami papildyti išdą, užmanė surengti vakarą, kas visuomet duoda gerą pelną, bet klebonas atsisakė pasirašyti po prašymu, ir tik po 5 dienų valdybos maldavimo — pasirašė. Į sueigą atsilankė visai mažai narių ir tai atėjo daugiausia moterų.

M.

NOSIEDAI, Naumiesčio pav. Gegužės 2 (15) d. šių metų čia atvažiavo Kriukų policija su p. J. pas ukininką V. Marmą kratos darytų: buk tai šautuvų jieškoti. Marma nenorėjo leisti pas savę kratos daryti be vietinio šaltyšiaus, bet žemsgariai kartu su p. J. varu įsiveržė p. Marmos kambariuosna ir padarė tenai pilną betvarkę: išmėtė ir sulaužė daiktus. V. Marmos žmonai pasipriešinus del daromos betvarkės, ją gerokai apstumdė ir išsuko ranką. Jieškomo šautuvo nerado.

V. Marma, regis, padavė skundą vyriausybei, bet nežinia ar pešką-nors. Tuom gi kart jo žmonai bloga, nes nieko negali dirbti.

Gojaus medelis.

UTENA, Ukm. pav. „Lit. Rus“ savo 105 numerį plačiai aprašinėja medelių sodinimo iškilme, kurią suruošė dabartinio Vln. gu bernatoriaus žmona Verevkinienė ir vietos žemiečių viršininkas Vyruobovas. Ši iškilmė tęsiasi net dvi dieni. Valstybės žemės ukio valdyba suteikusi 1000 medelių, kuriais vaikai apsoinė iš abiejų pusių kelią, vedantį iš Utėnos į Verevkinų dvarą „Blagodat“. Sodinime dalyvavo visų Utėnos mokyklų mokiniai ir mokinės ir apsojinę apie 5 verstus kelio.

Ventos kanalas. Technikas Šeremetjevas nagrinėja Ventos kanalą ir jieško patogesnio kelio, kuriuo galima būtų sujungti potiesumų Nemuną su jūra. Šeremetjevas darbuojasi čia nuo kovo mėn. ir tikisi, kad geriausias vandens kelias būtų šitoks: Nemunas, Dubisa, Ventos kanalas, Venta. Tik reiktų tuomet vandens turėti iš kur pertraukti. Geriausias rezervuaras būtų Rekijavos ežeras (netoli Šiaulių), todėl ketinama ir tuo tikslu nagrinėti. Visais šiais darbais rūpinasi vandens kelių ir plentų valdyba.

(„Liet. Žinios“.)

Iš Rusijos.

Svetimtaučiai ir žemių pirkimas. Kijevas. Tautininkų klubas neseniai pasiuntė ministerių tarybos pirmsėdžiui pranešimą kaslink įstato projekto apie susiaurinimą vokiečiams tiesų valdyti žemes Piet-Vakariniame krašte. Pranešime reikalaujama, idant būtų paliktos savasties tiesos dabartiniams vokiečiams, o ateityje uždrausti pirti žemes svetimų valstijų piliečiam. Apart to, reikalaujama visai uždrausti Lenkijos lenkams pirti žemes Vakariniame krašte.

Persekioja žydus-studentus. Kijevas. Senatas „paaiškino“, kad 102 Perimonovo techniški kursų studentai-žydai nustoja tiesų gyventi tame mieste. Vienok jie dar gali likti iki vasaros vakacijų.

Mirties bausmės. Kijevas. Kariškas teismas pasmerkė mirtin (pakarti) už maištą Lipovecko kalėjime 6 arestantus: Ivanenko, Levickį, Moseičuką, Piontkovskį, Gončaruką ir Grabovojų.

Neteko kantrybės. Dvinsk. Privatishkoj komercijos mokykloj laike lekcijos 5 klasės mokinys Grigorjev staigu suriko: „Daug aš nuo jusų kentėjau“ ir išėmęs iš kišenės revolverį taikė šauti į mokytoją. Mokytojas greit prišoko prie mokinio ir nuginklavo jį. Tada mokinys ištraukė kitą revolverį, bet čia mokiniai jį sulaukė. Paskui su mokinio ištiko aštrus nerviškas priepuolis. Mokytojų taryba prašalino tą mokinį iš mokyklos. Apart to patraukė jį teisman. Anot mokinio žodžių, mokytojas statė jam visad prastus ženklus, net už gerus atsakymus ir stengėsi sukiršinti prieš jį ir kitus mokytojus.

Mirė „R. V.“ redaktorius. Maskva. Šiose dienose mirė plačiai žinomas publicistas ir redaktorius išeinančio Maskvoj geriausio Rusijos laikraščio — „Russkija Viedomosti“, V. M. Sabolevskis. Jis, baigęs universitatės mokslą, 1871 m. išlaikė magistrato kvotimus ir buvo pasiūstas užrubežin. Laike trijų metų buvo profesorium Jaroslavlivo liejūje. O nuo 1881 m. laike 30 metų V. S. buvo „R. V.“ redaktorium-išleidėju. Reikia pridurti, jog tas laikraštis pripažintas geriausiu netik Rusijoje, bet beveik visoje Europoje. Žinoma, prie pakelimo šio dienraščio ant tokio augšto laipsnio daugiausiai prisidėjo V. M. Sobolevskis.

Karštai gailėjosi savo vyro. Maskva. Ant kapo savo vyro neseniai nusišovė poni Rudnenko, kuri paliktame raštelyje aiškina, kad jos nusižudymo priežastis — neparnešamas mirusio vyro gailėtis.

Beprotris ar piktadarys. Mariupol. Gyventojas Styl kaimo, Balabano, nektį pasmaugė miegančius pačią, 14 metų amžiaus sunį ir 8 metų amžiaus dukterį. Laike primutinio tardymo jis paaiškino: „kad pas jį atėjo Dievas ir prisakė jam užmušti savo šeimyną“. Dar prieš šitą atsitikimą B. pasirodė esąs nenormališku. Teisme piktadarystės motyvai liko neišaiškinti. Daleidimas, kad B. papildė tą baisų darbą budamas tikiybiniame eksteze, ekspertiza atmetė. Teismas pasmerkė jį 10 metų katargon.

Muštinė katalikų su marijavitais. Lodzins (Lenkija). Kaime Piontek neseniai išliko kruvina muštynė tarpe katalikų ir marijavitų procesijų; liko daug sužeistų.

Baugus žodis „pilietis“. Kursk.

Vietinio cirko vadas išleido afišą, kurioje buvo frazė: „Piliečiai pasiskubinkite cirkan“. Po afiša pasirašė vietinis policmeisteris, bet kada šita afiša liko išstatyta vietšai, miesto tvarkdarys susisgribo blogai padaręs ir tuoj išleido paliepiną, idant policija ant visų cirko afišų užklijuotų žodį „piliečiai“. Tas puikiai charakterizuoja dabartinę Rusijos valdžią.

300 metų sukaktuvės nuo mirties pirmo Rusijos patrijarcho. Maskva. Neseniai atsibuvo iškilminis gas apvaikšėjimas 330 m. sukaktuvių nuo mirties pirmo Rusijos patrijarcho—Hermogeno (1606—1612 m.). Iškilmėse dalyvavo keletas šimtų tukstančių žmonių. Pamaldas laikė Antiochijos patriarchas ir Maskvos bei Peterburgo mitropolitai.

Iš Briuselio Peterburgan ant automobiliaus. Peterburgas. Kiek laiko atgal iš Belgijos sostainės Peterburgan pribuvo ant automobiliaus plačiai žinomas sportininkas Christians. 3,000 varstų padarė jį 30 valandų, jei neskaityti nakvynės laiko ir sustojimų.

Milžiniški palaikai. Maskva. Perna metą Peterburge mirė visai Rusijai žinomas turtuolis grafas Povilas S. Stroganov, kuris buvo paskutinioju iš garsios gr. Straganovų giminės. Tiesių giminių velionis neturėjo ir jo visas turtas — dvarai, miškai, dirbtuvės ir tt. kuris siekia virš 50,000 000 rublių turi pereiti į valdišką išdą. Šiose dienose pas vieną Maskvos prisiekusį advokatą atėjo valstietis Vasilij Stroganov, kuris pasisakė esąs iš Permo gub. Stroganov prašė advokato, kad jis pasiimtų vesti bylą delei išgavimo grafo Povilo Stroganovo palaikų, nes tie visi turta tur dabar pereiti į jo rankas. Darodymui savo tiesų Vas. Str. padavė geneologijos raštą, kur išvedama, kad jis kaip-tik ir paeina iš tos giminės. Galop jis paaiškino, kokiu būdu jis liko valstiečiu. Advokatas pasiėmė vesti bylą ir tuoj išvažiavo į Permą; jis tiki, kad Vas. Str. išties gali išlošti visus tuos turtus.

Jubilėjinės iškilmės. Peterburgas. Šiose dienose atsibuvo jubilėjinės iškilmės iš priežasties sukaktuvių 300 metų Romanovų giminės viešpatavimo šiuose miestuose: Vladimire, Suzdalyje, Nižnij-Novgorode, Kostoromoje, Jaroslavlvyje, Rostove, Pereslavlyje ir Maskvoje. Visuose tuose miestuose atsilankė caras su visa savo šeimyna. Šitos jubilėjinės iškilmės pirmiausiai, kaip žinome, buvo apvaikšėjotos Peterburge vasario mėn.

Kalėjimuose truksta vietų. Iš biudžeto reikalų komisijos pranešimo mes galim patirti daug indomių žinių apie kalėjimus. Pasirodo, kad Rusijos kalėjimuose permaža vietos: tiek daug kalinių esama.

1907 met. vienos dienos kalinių didžiausias skaičius buvo 221,000 žmonių. Gi 1909 m. tam kalinių skaičiui buvo tik 128,600 vietų kalėjimuose.

Delei to štai Ekaterinoslavo kalėjime vidutiniai sėdėdavo po 1,162 kalinių; vietos gi paskirta yra tik 405 kaliniams. Bet Ekaterinoslavo kalėjime sėdėdavo ir 1,344 kaliniai — tai buvo didžiausias tame kalėjime sėdinčių skaičius.

Elisavetpolės kalėjime vidutiniai sėdi 497 kaliniai, vietos gi yra tik 243. Bet pasitaikydavo, kad tame kalėjime budavo 758 kaliniai. Lipovecko kalėjime vidutiniai sėdėdavo 300 žmonių, bet budavo ir 428, o vietų yra tik 47.

Pasak tos komisijos žodžių 1910 met. padėjimas pagerėjęs, bet ne kažin kiek. Vienos paros

visų kalinių vidutinis skaičius buvo 169,000, vietų gi tik 132,192. Vėlei kai-kuriuose kalėjimuose buvo sugrasta kalinių daugia, kaip galima. Štai Kijevo kalėjime sėdėdavo 1,601 kalinys, o vietos buvo vos 821 žmogui; Minsko kalėjime sėdėdavo 1,701 kalinių, vietos gi buvo tik 605 ir tt.

1911 met. vienos paros vidutinis kalinių skaičius buvo 179,000, vietos gi buvo 137,934; 1912 m. visų prisidėjo dar 1,842, bet ir kalinių jau buvo nebe 179,000, bet 187,000. Sausio 1 d. 1913 m. buvo 139,785 vietos, 129,640 iš jų buvo bendrose kamerose ir 10,145 kamerose vienam kaliniui sėdėti, vidutinis gi kalinių skaičius tą dieną buvo apie 190,000. Taigi ir šiais metais kalinių daugiau, negu jiems yra vietų kalėjimuose. O tai, pasak komisijos žodžių, yra priežastis tam, kad daugelis kalinių — katorginių „pildo“ savo bausmę tokiomis sąlygomis, kurios visai netinka įstatymų reikalavimams“.

Vyriausioji kalėjimų valdyba inteiškė Valst. Dumai žinią, iš kurios aišku, kad manifestu iš Rusijos kalėjimų paliuosnuta 44,500 kalinių.

„L. Ž.“

Korespondencijos.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Šiaur-rytiniame Allegany miesto užsibaigime randasi šv. Elzbiotos Akademija ir šv. Bonaventuro seminarija su kolegija, — nuotos gi tai mokslo įstaigos šisai kampas ir vadinasi „St. Bonaventure“. Čia lietuvių-moksleivių išviso randasi tik aštuoni. Šeši jų yra seminarijos pusėje, o du — kolegijos skyriuje. Jie gi priklauso prie įvairių mokyklos literatinių ir debatinų draugijų, pagal savo skyrių ir dalyvauja juose ant kiek jiems paveltija jų spēkos; mokslo šakose taipogi sparčiai darbuojasi; beto privatiniai lėtinės iškilmės iš priežasties sukaktuvių 300 metų Romanovų giminės viešpatavimo šiuose miestuose: Vladimire, Suzdalyje, Nižnij-Novgorode, Kostoromoje, Jaroslavlvyje, Rostove, Pereslavlyje ir Maskvoje. Visuose tuose miestuose atsilankė caras su visa savo šeimyna. Šitos jubilėjinės iškilmės pirmiausiai, kaip žinome, buvo apvaikšėjotos Peterburge vasario mėn.

Tikslas: lavinimasis lietuvių kalboje ir rašliavoje; pažinojimas istorijos ir literatūros; be to — prakalbos ir paskaitos.

Obalsis: Deus et Patria.

Turtas: kningynėlio padidini-mui.

Kningynėlio pradžia padarė patį moksleivius. Vėliaus pasitiki padidinti jį. Užsibaigiant mokslo metams viskas atidėta ant ateinančių metų. Taigi, pasitikime, jog tuomet veikliaus pasidarbus, pasiimdami sau už motto Maironio išstartus žodžius: „Laimingas, kurs, pradadant aušrai tekėti, su broliais j darba, kaip milžinas, stosi!“...

Šv. Bonaventuros seminarijos ir kolegijos moksleiviai išvažiuoja vakacijjose berželio 18 d. 1913. Visiems lietuviams, išvažiuojantiems dyklaikin, linkiam linksmiausiai praleisti vakacijjās, bet taipogi primename, idant nepamirštų šiuo-tuo pasidarbuoti lietuvių labui ir tėvynės naudai, — ir idant su atgaivinta dvasia sugrįž atgal vėl pradėtų savo uždavinį išsirikntame pašaukime.

A. Tam—as.

ROCHESTER, N. Y.

„V. L.“ 22 num. tilpo neteislinga p. Lietuvos Kareivio korespondencija apie parengtą gegužio 17 d. vakarėlį — 104 Bernard gt. Visai neįstytęs dalyko stovio ir nežinodamas, kas parengė šitą vakarėlį, jis viską aprašė kitaip, negu buvo išties. Vakarėlį parengė ne TMD. 52 kuopa, bet „Lietuvių Visuomeniškas Kningynas“. P-nas L. K. visgi galėjo patėmyti ant plakatų, kas parengė tą vakarėlį. Čionai turime gana puikų kningyną, kurį užlaiko visos pirmieviškos draugijos — TMD., LS S. 7-ta kuopa ir Teatr. Rat. Iš visų minėtų draugysčių yra išrinkti delegatai, kurie valdo bei prižiūri minėtą kningyną. Taigi ta kningyno valdyba sumanė ir parengė mažą vakarėlį kningyno naudai, kadangi geistina daugia igitu kningu. Žinoma L.V. K. negalėjo daryti biznį, nes tenai barą ir gėrimus užlaiko lenkai; galop, ir lietuvių kningynas patalpintas kartu su lenkų. Lenkai dykai davė svetainę, o gėrimus patįs parėdavinėjo. Teisybė, — lietuviams pelnė vien tik už įžangą (po 15 c.). Ant vakarėlio buvo šokiai ir lakiojanti krassa. Iš viso pelno liko apie \$10.

TMD. vakarėlis atsibuvo pirmiaus, gegužio 10 d. — 133 Joseph ave. Čia TMD. buvo parengusi vakarėlį 10 metų sukaktuvių paminėjimui po a. a. vyskupo A. Baranausko, musų raštininko ir poeto, mirimo. Tas vakarėlis buvo taipgi gražus, ir L. Kar. koresp. geriau tikėtų prie šito vakarėlio. Budamas kningyno delegatu ir patėmijęs neteislingą žinutę, vardan teisybės atšaukiu ją, o Lietuvos Kareivijai patariu daugiau visad ištirti dalyką ir teisingai rašyti, nes panašos netikros koresp. padaro tik laikraščiams nereikalingų polemikų.

J. Kazlauskas.

NEW BRITAIN CONN.

Atidarymas svetainės Gegužio 30 d. pas mus buvo didelis apvaikšėjimas, kuriame išimtinai tik lietuviams dalyvavo. Tai buvo formališkas atidarymas „Tautiško Namo“, kurį pastatė vietinės 6 draugystės prie kurių priklausavo 700 ir kelios dešimtis ypatų, o pastatė namą \$35,000 vertės!...

Apvaikšėjime dalyvavo šv. Jono Dr-ja ir Ukėsų Klubas iš Hartfordo, Ukėsų Klubas iš Bristolio ir šv. Onos moterų draugystė turėjo papuošusios puikų vežimą, kuriame važiavo apie tuzinas jaunų, baltai pasirėdžiusių merginų. „Birutės“ draugystė turėjo antrą vežimą, kuriame mergina, pasipuošusi tautiškomis drapanomis, sėdėjo tarpe burio baltai apsitaisiusių mažų mergaičių.

Pirmiausiai ėjo policijos viršininkas su policistų burin, o paskui „Public Band“, po kurios jau sekė visi New Britain'o lietuviams, kurie turėjo įsitaisę vienokius ženklelius. Taipgi maršavo ir mažų vaikų burys. Tos procesijos galė sekė karietos ir automobiliai, kuriuose važiavo miesto viršininkai ir vietiniai liet. biznieriai, etc. Paroda, rodosi, buvo gana tvarki ir išrodė labai dailiai. Vienas vodevilių tvarkytojas net krutomus paveikslus nutraukė, kuriuos dabar rodo savo teatre.

Angliškai laikraščiai, kaip vietiniai, taip ir apielinkę, gražiai ir simpatiška rašė apie šitą parodą, net nurodydami, kad ir kitoms tautoms verta pasekti toki lietuvių darbą. „Hartford Daily Courant“ net salės paveikslą padėjo. Žiurint nuo gatvės, išrodė, kad ta salė jokiū būdu nesutalpų visų, kurie dalyvavo parodėje, vienok visi lengvai sutilpo. Prasadėjo dainos ir prakalbos —

sudainuota „Lietuva, Tėvynė mūsų“. Kalbėjo miesto majoras J. J. Halloran, kun. J. Žebrius, J. Gerdauskas, kun. Ambotas iš Hartfordo ir kiti. Iš kalbėtojų rodosi geriausiai pakalbėjo kun. Žebrius ir J. Gerdauskas; tai buvo kalbos „savo vietoj“, nors nekuriams išsireiškimais biškį skirtingos. Dainų bei deklamacijų irgi netruko; mišrus choras dainavo šias dainas: „Lietuva, Tėvynė mūsų“, „Mes sveikinam“, „Ant kalno karalai siubavo“, „O iš laukialio pavakarėlė“, „Garnj“ ir „Sveiki broli-dainininkai“. Dainas dirigavo vietinis vargonininkas p. Alek. Krištopikas. Apart to, dainavo taipgi ir mažų mergaičių choras.

Vėliaus kalbėjo Gegužis, „Keleivio“ leidėjas, kurio kalbos temą sunku būtų kaip-nors pritaikinti prie to apvaikšiojimo. Subatoje po pietų prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki gilios nakties. Nedėlioje „Birutės draugystė“ perstatė „Švarką ir milinę“ ir atkartojė tas pačias dainas — viskas išėjo puikiai. Žmonių prisirinko pilnutėlė salė — kiti ne sėsti neturėjo kur. Pas parodos rengėjus buvo ir gana stambių klaidų, bet jas paliksiu neminėjes.

Vincas Alksnis.

NO. WILMINGTON, MASS.

Tai miestelis bei kampelis, gultintis netoli Lawrence, važiuojant Bostonan. Yra čionai Massachusetts'o valstijos džiovininkams ligoninė (State Sanatorium), kurioje jau du metai kaip gydomi mūsų tautietis Jonas Deltuva — vyras jaunas, gražus. Pirm ligos gyveno Lawrence; prigulėjo prie pažangesniųjų draugijų, butent: prie Lietuvos Sunų, TMD., SLA. Prie pastarojo ir dabar priklauso. Ar išgys kada — sunku pasakyti. Gaila. Žmogus labai rupinas lietuvių reikalais ir atidžiai juos seka. Mėgsta skaityti tik „V. L.“, „Lietuvą“, „Laisvąją Mintį“ ir „Tarką“, kuriuos kas savaitė ligoninių suteikia jo draugai iš Luce'o. „Žvaigždės“, „Draugo“, „Kovos ir Bostono laikraščių“ neima nė į rankas.

Apart J. Deltuvos yra ligoninė ir kitas lietuvis, bet pavardės nesiskak. Mėgsta draugauti tik su airiais ligoniais.

Embė.

HAVERHILL, MASS.

Pereitą žiemą susitvėrusi lietuvių kooperacija (valgomųjų daiktų krautuvė) laikosi gana gerai. Ėmėjų-kostumierių turi į 300; skolos nėra. Gaspadoriauja ir prižiūri ją gabus vyras — Petras Gardulis. Nuo 9 d. berželio pradės dirbti Jon. Balčius, kuris jau yra dirbęs keliose lietuvių draugijose, tai gal ir čia geresnę naudą padarys.

Vietiniai lietuviai pradėjo rūpintis, kad įsisteigus parapiją. Jau nupirko ir vietą. Tik kunigo dar neturi. — 30 d. gegužės vietinė šv. Kazimiero dr-ja buvo parengusi vakarą. Apart šokių buvo dar prakalbos (P. Gardulio) ir dainos. Padainavo keletą dainelių p-lės Stravinskaitės iš Lawrence. — Pastebėtinas čionai jaunimo nedraugiškumas. Pav. šin šv. Kazimiero vakarą vietinės merginos (o jų čia yra keletas dešimtų gimusių ir užaugusių) neatsilankė, boikotavo, nes, mat, vyrai rengė. Priežastimi to buvo LSS. kuopos surengtos prakalbos, kuriose J. B. Smelstorius „išniekinęs“ ir „iškeikęs“ tikėjimą ir Dievą. Užtai mūsų mergelės nutarė vyrų parengtuose vakaruose nedalyvauti.

Embė.

LAWRENCE, MASS.

Užbaigimui įvairių darbų bei mokymosi-lavinimosi sezono va-

karinėse mokyklose, kurias užlaido Y. W. C. A. (Jaunųjų krikščionių moterų Dr-ja) liko surengtas 4 d. geg. Miesto Salėje vakaras-koncertas. Vakaras buvo labai gražus ir linksmas. Visoki mergaičių bei merginų gimnastikos parodymai, dainos, deklamacijos ir t. p. klausytojus tikrai užlavėjo. Dalyvavo jame ir lietuvių „Birutės“ Dr-jos grupelė. Buvo parėdyta tautiniuose rubuose delegatė p-lė Karlačiūtė, kuri gražiai pritiko burių kitų tautų. Kiek anksčiau pati „Birutės“ Drg. irgi užbaigimui žiemos rengė savo vakarą-vakariene „Lietuvių Muzikantų“ salėje. Užprašyta buvo apie 50 svečių. Visi gėrėjos pagamintais užkandžiais ir žaislais. „Birutės“ Drg. reikaluose plačiai kalbėjo p-ni Ramanauskienė, J. Dagis, P. Gardulis ir A. Ramanauskas. Visi išreiškė jai geriausius linkėjimus.

„Birutės“ Draugija susideda iš jaunų merginų ir moterų ir yra po globa Y. W. C. A. Pastarąjį metų lietuvių merginų, prigulinčios prie „B.“ Dr-jos daug ko išmoko: vienos siuti, kitos virti, trečios skaityti ir rašyti, etc.

J. Kap.

ATHOL, MASS.

Gegužės 30 d. vietinė SLRKA. kuopa buvo surengusi prakalbas lietuvių svetainėje ant Oak gatvės. Kalbėti buvo užkviestas p. P. P. Mikalauskas iš So. Boston'o, Mass. Pirmiausiai kalbėtojas paaiškino apie SLRKA. pradžią ir dabartinį stovį; toliau gi kiek užgaunančiai atsiliepė apie SLA. ir jo organą — „Tėvynę“; čia, žinoma, išgyrė SLRKA. organą — „Draugą“.

Reikia manyti, kad panašiai p. M. pasielgė, idant daugiau savo kuopon šanarių pritraukti.

Pasibaigus prakalbai, prie kuopos prisirašė 22 nauji nariu.

A. K. Losevičius.

GRAND RAPIDS, MICH.

Gegužės 25 d. SLA. 60 kuopa parengė prakalbas Woodmens svetainėje. Kalbėjo K. Šeštokas; tvarką prižiūrėjo J. K. Valinskas.

Gegužės 30 d. Lietuvių Sunų Dr-ja surengė prakalbas savo naujoje svetainėje „Lyceum“. Svetainė yra išmuryta iš raudonų plytų ir kainuoja su visis įrengimais apie 17,000 dol. Tai yra viena iš puikiausių tame mieste svetainių — ji savo gražumu pereinama ne tik lietuvių, bet nekuriams ir svetimtautiškais. Dr-ja Lietuvos Sunų yra vos trijų metų senumo; šanarių ji priskaito apie 300 ypatų.

Kalbėtojais buvo vietiniai — po vieną iš vietinių draugijų Prakalbos buvo surengtos iš priešties atidarymo naujos svetainės ir 8 metų sukaktuvių paminėjimui spaudos atgavimo Lietuvoje.

Prakalbos prasidėjo 2 val po pietų. Draugijos prezidentas V. Lumas pasakė įžanginę kalbą lietuvių ir anglų kalbose.

2. TMD. 58 kuopos choras sudainavo — „Mes sveikinam kiekvieną“ 3. Lietuvių benas, 4. miesto majoro vietoj kalbėjo angliškai buvusias augščiausio teismo teisėju, advokatas G. Newham. 5. J. Teiberis nuo šv. Petro ir Povilo Dr. kalbėjo apie Lietuvių padėjimą Lietuvoje. 6. O. Latveniūtė deklamavo „Ateities laikai“, L. Braškis nuo SLA. 60 kuopos kalbėjo apie SLA. 8. Šv. Kazimiero Giedorių choras padainavo „Lai gyvuoja Lietuva“. 9. J. Garnupis nuo Lietuvos Sunų Dr-jo skalbėjo apie Lietuvos Sunų Draugiją ir atgavimą spaudos Lietuvoje.

10. V. Bagdonas nuo šv. Juozapo Dr-jos kalbėjo apie ukininkų padėjimą Lietuvoje. 11. J. Stankus

nuo L.S.S. 51 kuopos kalbėjo ant temos — „Ko nori socialistai“. 12. Šv. Kazimiero Giedorių choras sudainavo pirmą sykį „Suktinį“ 13. S. Karsakas nuo šv. Kazimiero Giedorių Dr-jos kalbėjo apie šv. Kazimierą. 14. F. Belinis nuo TMD 58 kuopos kalbėjo ant temos „Kaip atsižymėt“ 15. TMD. Choras sudainavo „Sukelkime kovą“. Publikai daina labai patiko, taip kad išaukė antru kartu sudainuoti. Jos vadovu yra darbuštas vyras G. Belinis. 16. J. Andruska nuo D. L. K. Vytauto karėvių kalbėjo apie jaunimo išsilavinimą. 17. J. J. Medistavičia nuo lietuvių beno kalbėjo apie muziką. 18. S. Korsikas ir S. Grigaliunas atliko duetą — „Mylim mes tėvynę“. Publikai tas duetas labai patiko ir ji rankų plojimu išaukė atkartoti. 19. Bizauskas nuo S. Daukanto dr-jos kalbėjo apie gamtos įstatus. 20. P. Varna nuo TMD. choro kalbėjo apie dailę ir teatrą. 21. Padėkavonė, — kurią išreiškė draugijos prezidentas W. Lumas. 22. Šv. Kazimiero Giedorių dr-ja ant užbaigos, visiems atsistojuos, sudainavo Lietuvos Himną — „Lietuva, Tėvynė mūsų“. Jos vedėju yra vargonininkas V. Stasevičius. Tuomi užibaigė vakaras. Žmonių buvo daug; laike prakalbų jie užsilaukė prastai. Visi liko užgaunędinti iš prakalbų

Garnupis.

CLEVELAND, OHIO.

Nėr to šventadienio, kad pas mus nebutų surengtas kokis nors lietuviškas vakaras. Birželio 7 d. Lietuvių Teatrališko Choro Drstė surengė teatrą. Artistai mėgėjai pirmu kartu pastatė ant scenos Cleveland'e Viduno dviejų veiksmų komediją — „Jonukas mergu bijas“. Tai yra vaizdelis, paliktas iš Prusijos lietuvių jaunimo gyvenimo.

Lošimas buvo atliktas gan silpnai ir, žinoma, menką padarė įspūdį ant žiūrėtojų.

Paskui choras sudainavo keletą lietuviškų dainų. Apart to buvo dar pasakytas monologas, kuris taipgi buvo išpildytas silpnokai.

Publikos buvo neperdaugiausia, bet ir buvusieji užsilaukė gan trukšmingai.

Galop buvo skrajojanti krasa. Griežė lietuvių tautiškas benas.

Turiu dar pridurti, kad clevelandiečiai nesurengia nei vieno vakaro be svaiginančių gėrimų. Per kiekvieną vakarą išgeriama stebėtinai daug svaigalų. Žinoma, tankiai prisieina ir policijai pagalbom šaukti. Vertėtų Clevelando lietuviams visą alkoholio bausmą suprasti ir pažvelgti, kaip daro vakarus bei pasilinksminimus blaivininkai.

Vincentas Jonas.

SIoux CITY, IOWA.

Berželio 3 d. iškilo skerdyklų darbininkų streikas. Skerdyklose daugiausiai dirba lenkai, lietuviai. Prmausia susireikavo Armou Co. darbininkai — jie pareikalavo 30 c. į valandą; paskui metė darbą ir „Cudoby Packing Co.“ darbininkai. Iš viso streikių priskatoma apie 1,500 ypatų. Kaip iškyla Sioux City skerdyklų streikas, tai tuojaus So. Omaha's Nebr. skerdyklų darbdaviai, bijodami, kad ir jų darbininkai nesustreikuotų, tuojaus iškabina prie skerdyklų vartų pranešimą, kad jie darbininkams uždėda vieną centą daugiau; taip tie vargšai darbininkai džiaugdamiesi tuom ventu varo darbą tolyn.

So. Omahos skerdyklų darbininkai gyvena gan skurdžiai; jie pereita metų gaudavo tik 18 c. į valandą. Ačiu Sioux City darbininkams, ir So. Omaha'os darbi-

ninkams lieka paauskštinta mokes-tis.

Kaip tik berželio 3 d. Sioux City iškilo gyvulių skerdyklose streikas, pradėjo ir So. Omahos darbininkai apie ką-tai kalbėti, bet, žinoma, darbdaviai suras tam tinkamą vaistą. Taip, nuo berželio 9 d. jie gaus jau po 20 centų į valandą.

Kipšas iš pakapio.

WATERLOO, IOWA.

Dirbantieji geležies liejyklose darbininkai, — unijistai norėjo greitu laiku išeiti streikan, bet dagirdė apie tai darbdaviai pasižadėjo be streiko išpildyti darbininkų reikalavimus. Darbininkai sutiko dirbti toliau. **Bai—Bai.**

PHILADELPHIA, PA.

Cukernės streikieriai laikosi tvirtai. Nors silpni cukernės darbininkai išėjo ant streiko, bet juos pergalėti, kompanijai pasirodė negalima. Iškarto kompanija manė, kad užtrankus policiją bus galima darbininkus išblaškyti ir priversti juos grįžti į darbą, bet tas negelbėjo; darbininkai, nors daužomi ir areštuojami, laikosi tvirtai ir pasiryžo kovoti ligi galutinio išlaimėjimo. Kompanija, matydama, kad su pagalba policijos negali sulaužyti tarp darbininkų solidariskumo, papirko agentus, kurie vaikščiodami po stubas, kalbino darbininkus ypatingai lenkus, kad grįžti į darbą. Ne visur tiems agentams pasisekė; bet buvo ir tokių, kurie prižadėjo ant paskirtos dienos grįžti į darbą. Cukernės užveizda, išgirdęs, kad jau keletas silpnadvasių prižadėjo grįžti į darbą, labai nusidžiaugė ir tuojaus pranešė į kompanijos centro ofisą. New Yorkan, kad jau streikas sulaužytas, ir paskelbė angliškose laikraščiuose, kad streikas jau nėra ir kad darbininkai prie darbo.

Išbet per anksti nabaželis nusidžiaugė, o gal jis ir manė, kad darbininkai subėgs į darbą ir kad jis vėl galės gert darbininkų prakaitą ir kraują. Darbininkai suprato tą apgavystę, ir tą pačią dieną, kada kompanija manė pradėt dirbti, visi kaip vienas — lietuviai, lenkai ir rusai, vieton eit dirbti, išėjo ant pikiety ir neleido eit dirbti skebams, o katrie neklausė, tai tiems ir iš dangaus biron akmeniniai „manna“ ant galvų. Tuomi darbininkai parodė savo išnaudotojams, kad jie suvis nemano grįžti ant senų išlygų, nes darbininkų dvasia ant tiek yra pakilus, kad jie pasiryžo stovėti patol, pakol nebus pripažintos jų tiesos.

Dokų darbininkai, kurie jau iškovojo sau geresnį buvį, atjausdami streikieriams, per savo komitetą pranešė cukernės užveizdai, kad jie atsisako išimti cukrų, kuris bus atvežtas į Sprekelio dirbtuvę. Tai gi nėra abejonės, kad streikas bus laimėtas, nes jau krautuvės tuščios, o daugiau cukraus nėra kam padaryti, nes skebų yra tik keletas, o ir tie patys pameta dirbę, nes supranta, kad prieš minią alkanų žmonių negalės atstovėti. Daug butų lengvesnė kova, kad visuomenė atjausėtų streikieriams. Jau daugelis išstovėjo 6 savaites, reikalauja pinigškos pašalpos, nes neturi iš ko pragyvent su šeimynomis. Taipgi butų labai naudinga, kad lietuviškų laikraščių redakcijos, prisistų nors po keletą egzempliorių savo laikraščių, nes, išskiriant „Kovą“, kuri mus rėmė iš-pat pradžios ir „Pirmyn“, kuris irgi pradėjo mums atsiųsti kitokių laikraščių dar negavom; nejaugi jie neatjaus musu kovai už buvį. Aukas ir laikraščius malonėkite siųsti per „Kovos“ redakciją —

1815 E.Moyamensing ave, o laiškus sekretoriui J. Grigaliuniui — 316 Wharton Str., Philad., Pa.

Presos komitetas —

K. Maknavičius,

R. Merkis,

J. Žukauskas.

No. 24.

Iš S. L. R. = K. A. XXVIII Seimo.

(Užbaiga.)

V Sesija. Atidarius penktą sesiją perskaityta keli pasveikinimai bei pradėta svarstyti vidurinius organizacijos reikalus, t. y. pomirtinių klausimas. Po to prieita prie emigrantų klausimo. Iš tulų pasiaškinimų teko sužinoti, kad SLRKA. moka savo atstovui, kuris yra prie slavų emigrantų namo, \$40.00, algos, rodos, mėnesiui. Priegtam nutarta išmokėti jam 100 dol.

Lietuvių kolonizacijos klausimas. P-as A. Martus, kuris, kaip žinoma, nuo senai rupinasi lietuvių kolonizacijos klausimu, prašo Seimo, kad jam pavelytų prabilti į delegatus ir užinteresuoti juos tuo klausimu. Seimas daleidžia jam kalbėti. Trumpoje kalboje į delegatus jisai nurodo, kad butiniausias lietuvių šiandieninis reikalas — tai rupinimasis kolonizuoti lietuvius tam tikrose, tinkamose kolonijose. Ir jisai ragina delegatus, kad jie išsirinktų iš savo tarpo atstovus, kurie važiuotų apžiūrėti farmas Connecticut valstijoje, ant kurių apsigyvenęs nemažas burelis lietuvių.

Pabaigus p-ai Martui savo kalbą, pirmininkas paprašo jo, kad jis apleistų ant tulo laiko, ligi apsvarstys kolonizacijos klausimą, sašė.

Pradėjus tą klausimą svarstyti vieni išsireiškė už, o kiti prieš tai. Kun. Augustaitis, kuris nesenai atkeliavo Amerikon iš Fribourgo, Šveicarijos; jisai tarp kitko pabrėžė, kad lietuvių Amerikoje kolonizuoti neverta, nes tai reiškia stengimasis perkelti Lietuvą į Ameriką. „Tauta“, sako jisai, „kaipir medis perkeltas į kitą vietą, nudžiusta“. Kun. Augustaitis geriau velyja lietuviams dirbti įvairiose dirbtuvėse, taupinti pinigais ir už kiek laiko grįžti Lietuvon. Pagrįžė gi į Lietuvą gali prisidėti su savo pinigais prie Lietuvos draugijų, kurios rupinasi išpirkimu žemės nuo lenkų ir rusų.

Įnešus kun. Matulaičiui liko išrinkti atstovai žemės apžiūrėjimui. Atstovais išrinko šiuos asmenis: kun. V. Matulaitį, J. Kovą ir J. Riktoraitį.

VI sesija. Kningų peržiūrėjimo komisijos raportas. Kningų komisija savo raporte paaiškino, kad kningos vedamos gerai, tik sena metoda. Priegtam komisija nurodė, kad turksta tulų originalių bilų, pagal kurias tikrai butų galima sužinoti, kiek ir už ką išmokėta. Delei to įnešta, kad atemantin seimam butų pridutos visos išmokėsčių bilos.

Pakėlus klausimą: ar reikia šio seimo veikimą paskelbti angliškose laikraščiuose? vienas delegatas nurodė, kad nereikia, nes esą užtekinai ir lietuvių reporterių, kurie aprašė seimo veikimą patalpins tas žinias lietuviškuosna laikraščiuose. (Seime buvo reporteriai nuo šių laikraščių: „V. Liet.“, „Tėvynės“, „Draugo“ ir „Žvaigždės“. Kun. Matulaitis pataria Presos Komitetui susižinoti su anglų laikraščių reporteriais ir perduoti jiems žinias, nes lietuviški reporteriai kai aprašysią Seimo veikimą, tai beskaitant

„net ausis linksią“. Toksai jo išsireiškimas išdalies charakterizuoja „puikią“ seimo tvarką. Ir labai gaila, kad nė vienas lietuvių laikraščių reporterių, kurie dalyvavo Seime, nemoka stenografijos. Mokant stenografiją but būvė galima pasišvesti ir aprašyti visą seimą ištaisai. Iš tokio aprašymo busintieji seimininkai galėtų pasimokinti kaip nereikia seimo vesti ir to, kad labai nepatogu, iš šalies žiurinti ir klausant, kai visi delegatai sykiu kalba. Jei stigo šitam Seimui geros tvarkos kalti už tai patį delegatai, kurie nemoka tinkamai elgtiesi bei visokius niekus plepa. Pavyzdin, aiškinama, jog Susiv. čarteris bus galima Massachusetts valstijoje tik tuomet užregistruoti, jei Seimas išrinko komisijon paprastus žmogelius. Advokatas esą visai nereikalingas. Paprastas žmogelis geriau prie valdžios galėsiąs prieiti ir užregistruoti čarterį. Ir tam panašiai tuli delegatai aiškino bei rišo kai-kuriuos klausimus.

Kalbant apie konstitucijos spausdinimą, išškyla tikri barniai. Kun. Milukas Susiv. Centro Valdybą, kuri rupinasi konstitucijos spaudos reikalais, pavadina vešai šai „grafteriais“. Mat, konstituciją spausdinant „Draugo“ spaustuvėje užmokėta \$160.00 daugiau. Kita spaustuvė tą patį darbą esą butų už pigesnę čienių padariusi.

VII sesija. Septintą sesiją atidarė 9 val. ryto, 5 d. birželio.

Skaitymas atsiųstų Seimui linkėjimų.

Įnešta rinkti Seimo vedėjo pagelbininką. Diskusijos. Vieni nurodo, kad jisai padės vesti geriau Seimo reikalus, kiti gi priešinasi ir nurodo, kad vice-pirmininkas nereikalingas. Balsuojama. Didžiama balsų išrinko vice-pirmininku kun. S. Struckų.

Priejus prie įnešimų svarstymo, Seimo vedėjas, p. Krušinskas, paduoda sumanyką, kad svarstant įnešimus butų leista kalbėti 3 už ir 3 prieš įnešimą. Tasai įnešimas didžiama balsų priimtas. Salėje trukšmas. Kun. Matulaitis sumano, idant seimo vedėjas įsitaistyti didelį kuji, su kurio sudavus į stalą visų turėtų nutilti.

Įnešimų komisija praneša, jog po Pittstono kuopos įnešimais nėra kuopos valdybos parašų ir delei to tos kuopos įnešimas atmesta. Po diskusijų ir ginčų nutarta atiduoti tuos įnešimus Pittstono kuopos delegatams.

Toliau įnešta, kad Susivienijimas savo lėšomis išleisų kasmetas kalendorių, kuris butų duodamas šanariams ir tarp žmonių platintamas. Kitas įnešimas, kad išleisti Susiv. istoriją. Kalbant apie istoriją išsiaiškino, jog jau pernai buvo paskirta 100 dol. premija už istorijos parašymą, bet niekas jos neparašęs. Priegtam įnešta ir liko priimta, kad Susivienijimas savo lėšomis, kurios bus imamos iš Tautiškių centų fondo išleis tu kasmetas po porą populiariškų brošiūrų. Už brošiūros parašymą honoraro paskyrė 100 dol. Nutarta apie tai paskelbti visuose lietuvių laikraščiuose, o ypač Lietuvos. Jei nebus galima gauti tinkamų rankraščių, tai busią galima nupirkti kokį, katalikams tinkamą veikalą, išleisų Lietuvoj ir jį šanariams išdalinti. Parupinimui ir atspausdinimui brošiūros išrinkta literatinė komisija, kurion įėjo šie kunigai: A. Milukas, V. Matulaitis ir S. Struckus. Bet, reikia pridurti, kad to veikalo išleidimui, priskaitant ir honorarą, spaudą ir kitas išlaidas, paskirta nedaugiau, kaip 400 dol.

Perstatant kandidatu į Literat. Komisiją, tarp kitų buvo perstatytas ir p. J. Kovas iš Waterbury, Conn. Kun. Milukas, iš progos

Sociališka Revoliucija.

1685 metuose, — sako Macauley savo „History of England“ — Anglijoj buvo kvailiai, kurie tiek pat kietai priešinosi įvedimui naujo gatvių apšvietimo, kaip kvailiai XIX šimtmečio priešinosi skiepimui, kuris apsaugotų nuo džiovos, arba geležinkelio pravedimui. Henry Maine paduodamas šitą ištrauką, kartu tvirtina, kad panašus „kvailumas“ gamtiškas žmonijos stovis, — sako jis, — tai nėra proyra pilnai normališkas žmonijoje apsiereškimas. greso stovis. Jis apsiereškia ne žengime prie permainų, bet, priešingai, pasistengime visad likti ramiai, ant senosios vietos. Visuomenės nepakrutinimas — tai taisyklė, krutėjimas bei judėjimas — išemimas. Permainų pakentimas ir persitikrinimas, kad jos atneša visuomenei bei atskiroms ypatoms nauda, apsiereškia tik tarpe visai mažos žmonijos dalies, bet ir tarp jos šitas apsiereškimas užsiviešpatavo naujasniuose laikuose. Šitas augščiau paminėtas rašytojas išaiškina tą žmonių prisirišimą prie senovės įpročio spēka. Žmogus lengviausiai išpildo tą, ką jis perėmė nuo kitų palikimo prityrimu, kaip pavyzdin, vaikščiojimą, krutinimą pirštų, — sunkus jam yra tas veiksmas, kurio išpildymui jis visai mažai turi prityrimo arba neturi jokio prityrimo, kaip jojimas ant arklio ar važinėjimas ant pačiužų. Panašus priešingas atsinešimas prie visų sociališkaipolitiškų naujų permainų ir tvirtas prisirišimas prie viso to, kas perimta iš praeities, iš senesnių laikų. Tas viskas reiškia, ant kiek silpnai perima žmogaus psichika naujus įspūdžius, ant kiek netik smegenis, idant apriepti naujas idėjas, ant kiek, galop, nėra gabumo eiti minties srityje naujais keliais. Delei to visad galima patėmyti pasistengimas surasti naujiems įvedimams bei permainoms gyvenime pagrindą jau esančiame dalykų stovyje, visiems paprastose pažvalgose. Tik priaugančios kartos kurioms naujos idėjos įskiepytos dar jaunystės dienose, sutvirtina tolimesnį tų idėjų ir įvairių naujų įstaigų plėtojimos.

Vienok tas „intensiviškas konservatizmas“, apsiereškias tarpe didžiosios žmonijos dalies, visai neprašalino evoliucijos veikimo, kaip matoma, mano Maine, ir net tose šalyse, kurios iki šiol buvo laikomos už, taip sakant, suakmenėjusias šalis. Indijos gyventojų masė, — sako Maine, — visai skersai žiuri ant kiekvienos permainos, nes mato joje kenksmingą jų gyvenimui apsiereškimą; tas yra paprastas dalykas tokiame sociališkame kune, kur tvirtai viešpatuoja luomų bei kastų įstaigos ir tvarka. Činai, anot jo nuomonės, ne tikrai priešingi visokių reformų pasistengimams, bet stačiai su pasibjaurėjimu ir panieka žiuri ant kiekvienos permainos, apsiereškiančios žmonių gyvenime.

Naujausieji atsitikimai aiškiai parodė visą panašių pažiūrų silpnumą. Ir tuose kraštuose apsiereškė žengimas prie permainų, prie gyvenimo atnaujinimo. Ir čia ilgai viešpatavęs apviržimas bei stovėjimas ant vienos vietos permainė savo elgimas budą ir tvirtai pastumdė žmonės stverties už reformų, kurios dabar tenai ir pravedamos. „Mes kovojam, — pasakytą viename revoliucijoniškame manifeste, isleistame Sanchajuje, už tą, už ką kada-tai kovojo britaniečiai (anglai), už ką kovojo amerikoniai, už ką kovojo Francija. Mes kovojame už tą, už ką kiekviena tauta, užsitarnavusi šitą vardą, kovojo savo laike. Mes kovojame už tą, idant išties būtų žmonėmis šitame pasaulyje. Mes kovojame delei to, kad prašalinti tą visus kankinančią, ištvirkusią, tironišką tvarką, kuri taip paniekino ir nužemino Chiniją.

Asmeniška reformų antipatija, kuri taip žymiai apsiereškia paskutiniame Maie'o veikale (jei neskaityti pomirtinio jo veikalo — „Tarptautinės tiesos“), kuris pirmesniuose savo raštuose moksliskai prirodinėjo evoliucijos idėjos svarbumą, — šita staigu pas jį apsiereškusi 1885 m. (turbut delei tada pakeltos Gladstono agitacijos priešais lordų palatą) antipatija apvilko jam akis kaslink atsinešimo prie tų pasistengimų įvykdinti permainas, kurias jis pats pripažįsta charakteriškais naujųjų laikų apsiereškimais. Ir senovės laikuose, net labai tolimuose, neapsireikšdavo, kaip parodė patsai Maine, pamatinės permainos po priedanga nejudinamos visuomenės tvarkos, su pagalba fikėjų (išmislių) bei praplėciančių ar susiaurinančių išaiškinių viešpatavusių tada įstaigų bei papročių.

Tokiu būdu, pirmynėiga tiesų bei valstijų institutų neperstojančiai veikė ir tada, nežiurint ant nauvio pasitikėjimo apie nepakrutinamą tvarką. Naujausiuose laikuose visi pasistengimai įvykdinti permainas bei reformas kulturiškuose kraštuose apsiereškia pilnai atvirai, ir pasiremiant ant tradicijų negalima jų nei teoretiskai paskelbti netikusiomis ir netiesotomis, nei praktiskai prašalinti jas iš šio pasaulio.

Rimtas ir objektiškas šitų visų apsiereškimų gvildinimas priveda prie išvedimo, kad žengimas prie permainų, prie reformų ne tik auga kulturiškuose kraštuose, bet kad jis, kaip ir fiziškų kunų

krutėjimas, valdosi tiesomis, pagreitinančio žengimo bei krutėjimo. Daug tukstančių metų, sako Norman Endžel skiria mus nuo tų laikų, kada Didžiosios Britanijos (Anglijos) gyventojai buvo paprasčiausiais laukiniais žmonėmis, — mažiau šimto metų praėjo nuo to laiko, kaip tos šalies žmonės prielankiai žiūrėjo ant vergijos ir tikėjo visokioms „čerauninkėms“. 1775 m. vergija dar skaitėsi reikalinga Anglijos gerovei įstaiga. Praėjus 50 metų vergija liko jau pripažinta didžiausiu negerumu žmonijos gyvenime, ir ta permaina, daugiausiai, įvyko padėkavojant intelektualiskam dviejų — trijų ypatų veikimui. Bet ir abelnai imant, kaip parodo Endžel, žmonija laike paskutiniųjų 2,000 metų persimainė daugiau, negu laike seniau praėjusių šimtų tukstančių metų, o laike paskutinių 100 metų galbut daugiau, negu per pirmiau praslinkusį 2000 metų periodą.

Visas svarbumas tame, kad prie šitos permainos prisijungė daugiausiai atsilikusios tautos, sudarančios žymią žmonijos dalį, kurioms, kaip mes augščiau matėme, buvo priskaitomas gamtiškas, prigintas permainų bei reformų neapkentimas visuomenės gyvenimo sferoje.

Keletą žodžių apie visuomenės gyvenimo išsivystymą Japonijoje. Šitas kraštas, kalbant Beizigo žodžiais, padarė didelį suolį nuo viduramžių į naujųjų laikų periodą ir, kaip iš viso matyti, be jokios del savės skriaudos. Šitas nepaprastas sutrumpinimas išsivystymo kelio, kurį praėjo Japonija, buvo galimas vien tik padėkavojant tam, kad beveik visa to krašto gyventojų masė maitinosi dvasišku bei protišku maistu, nors ir po chinišku apsiautu, ir tas jau buvo pamatu žengimo prie kulturiško kilimo — protiškas darbas buvo tvirtais įrankiais, su kurių pagalba buvo perimtos bei pagamintos naujos idėjos, ir tik nepasitaikė tinkama progą, kuri but pastumdėjusi susipažinti su augštais kultūros vaisiais ir galutinai perimti juos. Tenai, kur dirva prirėngta protišku darbu, negali buti kalbos apie greitai nokstantį visuomenės gyvenimo išsivystymą. Pakanka kelių dešimčių metų, kad perimti augštai stovinčių tautų darbo vaisius, pagamintus metašimčių eile.

Prie panašaus išvedimo kaslink stebėtinai greitai perėmimo kultūros augštai civilizotų tautų prieina, tarp ko kito, japonų rašytojas, kuris užsiėmė gvildenimu klausimo apie istoriją kolonizacijos pačioje Japonijoje naujanjuose laikuose. Kulturiškų tautų istorija, — sako Takaoka, — parodo, kad tautos eina vienodu keliu greičiau ar lengviau. Visą tą, ką padarė Prūsija vidaus kolonizacijos srityje laike 150 metų (1640—1806), atliko tokioje-pat tvarkoje Japonija laike 14 metų (1869—1882).

Reikalinga, vienok, pažymėti prof. Heidericho nuomone, kuris tvirtina, kad išsivystymas bei pirmynėiga Japonijos atliekami visai ne taip smarkiai, kaip paprastai apie tai kalbama. Japonija, — sako jis, — kuri laike kelių tukstančių metų buvo pilnai atsiskyrusi ir apsirubežjavusi nuo kitų kraštų bei tautų įtekmės, be abejonės, padarė laike kelių dešimtmečių nepasiekiamą kultūros istorijoje permainą; bet darant viską ant greitųjų, kada oficialiai tautos sluogsniai viską perdirbo ant europejiško pavyzdžio, visa liaudies masė nesusėpė persiminti ir susivienyti su nauja tvarka, su nauja dvasia. Net patis japonai pripažįsta (Heiderich cituoja grafo Inuije žodžius iš rinkinio „Musų tėvynė — Japonija“), kad augštesnieji sluogsniai daug greičiau sekė progreso keliu, negu žemesnieji, ir kad yra sudarytas šio laikinės civilizotos ir išsipletojusios valstijos skeletas, bet raumenis ir nervai dar tinkamai neišsivystė, neišsitobulinė ir neprisitaikė prie jo.

(Užbaiga seka.)

Iš rusų kalbos vertė Geidutiškis.

Taip čionai akacijos tylios,
taip paniurę jų žiedai,
nors giedri padangių sklautai,
skaidrūs debesų takai.

— Tai kodėl jos čionai tylios,
niurus lapai jų žiedų?
Matau — joms nemiela, liudna,
matau — lapams jų skaudu...

Todel joms čionai nemiela
glamonėjime gamtos,
kad po jų berniokas guli
vienas pats be mylimos.

Zigmas Gaidamavičius.

RAITELIS.

Joja raitelis mišku.
Miške tamsu, nejauku;
medžiai verkia, gaudžia...
Dangų debesį juodi,
raitą širdgėla skaudi

slėgia žiauriai spaudžia.

Girdžia raitelis niurus:

„Eikš, drauguži, čia pas mus —

„su mumis laimužė.

„Neklausysi — bus blogiau:

„Skausmas kankis dar skaudžiau

„Tavąją širdužę“.

Dairos raitelis niurus;

mato ažuolus plikus

ir lapus po kojų.

Lapai šlama įstabiai —

įjį šnekina tyliai...

Raitas skubiau joja.

— Neapvilsite mane,

„neklausysiu jusų, ne!

„Geriau skausmas kęsti,

„ne kaip mirti su jumis:

„dar nušvis man ateitis —

„ją mokėsiu rasti“.

Zigmas Gaidamavičius.

MYLIMAI.

(Liuosai sekta A. Mickevičių.)

Kam, mylima, mums žodžiai melagingi,

Kam reikia laimę skaldyt į dalis?

Tikiu aš tau... Ir žodžiai tie teisingi —

Ko lupos neištars, tai tą supras širdis.

Tu užsirusitini, kai tau aš meilės žodį

Netyčia išsitarai... užsisuki... rausti.

Kam tai!... Aš meilės nebijan parodyt,

Nes tu gryna, šventa, teisinga ir skaisti...

Iš tavo lupų škleidžias aromatas...

Ir žodžiai tie pasiekia gilumą širdies...

Gailiuosi guvastis menkumą aš pamatęs,

Ir tavyje padėjan laimę ateities!

Jaunas Vaidila.

Kazys Puida.

Laisvos Mintis

LI.

Svirno Žvynė. Kvietkelis. Vaikų eilutės. Jono Rinkėvičiaus leidinys. Vilnius 1913 m. 16 psl.

Vaikų literatūra pas mus užmesta ir rupinamos ja vien žodžiais. Tuli gi mėgina užkisti tą spragą senosios pedagogikos principų pasigaudami ir dar rugoja ant kritikos (Viltis N 31), kuomet patis gamina nerangius ir netikusius rašinius.

„Draugjos“ kritikos, neskaičiau, tad nežinau už ką pyksta Svirno Žvynė ant recenzento. Iš savo pusės kiek plačiau paimsiu šį rinkinėlį, vaikams skiriamų eilių, nes matau jų klaidas ir neprieteklius ir nenorėčiau, kad tokia „poezija“ pakliūtų į mūsų vaikų rankas ir išmažumės nugąsdintų juos nuo tikrosios poezijos.

Visų-pirmiausia Svirno Žvynė, matoma, visiškai nenuvokia vaikų literatūros uždavinių ir neturi jokio supratimo apie „vaikų“ poeziją. Plačiau apie tai kol-kas nekalbėsiu, tikiuosi apie tai ilgainiui kitoje vietoje pabyloti. Imsiu tikrai Svirno Žvynės „poeziją“ ir nurodysiu jos visišką netikimą mūsų vaikams, kaip neįsilaikančią beveik nėvieno naujausios pedagogikos reikalavimų, ir ne tik naujausios pedagogikos, bet ir iš poetinio atžvilgio ji tinka greičiau saldinių popieriukams, ar kitos rūšies pramonei papuošti, bet niekuomet ne vaikų jautrioms sieloms gadinti.

Visų-pirmiausia naujoji pedagogika nesugrąžinamai atmeta moralą ir moralizuojantį rašinį kaip auklėjimo bei dorinimo akstiną. Musų gi autotius jo tvirtai prisilaiko:

— Kaip uždirbsiu šiek-tiek aukso,

Tarnaudamas saviems,

Žymią dalį savo turto

Paskirsiu būdniešiams. (4)

Gaila, kad Lietuva ne Klondaikas — aukso joje kol kas dar nekasama! Ir ligšiol „aukso“ dar niekas saviems „tarnaudamas“ neuždirbo. Ir tie, kurie saviems tarnauja, ne del aukso tarnauja. Svirno Žvynės įvedama naujo principo — nihil sine auro! — su kuriu vargu begu dargi moralizuojanti literatūra besutiks.

— Kuogreičiausia šeimininke

Aš norėčiau tapti,

Kad visiems išalkusiems

Galėč' duoną kepti.

Kokia „prakilni“ mintis, o dar prakilnesnis noras!?

— Mokytojas ašen busiu,

Mokyklą man duokit,

Nes tamsuolius vargdienėlius

Skaityt noriu mokyti. (4)

Žodžiu, Svirno Žvynės mokykloje sėdi nepilnamėčiai seniai, visokių „augštų“ norų kupini, tik-

tai veikimo užsidegę. Viena bėda tik tame, jog jie dar nesuskubo nuo žemės ataugti.

Dieve brangus! Testi sveiku

Ma tėtis, motutė

Ir kad dideliu užaugtum

Ir aš ir sesutė (5)

Tai stilistinis perlas iš Švino Žvynės poezijos.

Paduodu tokių perlų dar daugiau:

Kai ašen supykstu

Su savo sesele,

Nedrįstu pasveikint

Mažutės rutelės. (6)

Pabalnisiu žirgą,

Žirgą bėrajį,

Iškrisiu, išjosiu

Greit, kaip sakalas! (14)

Kam buvo Svirno Žvynėi besėsti vaikų poezijos balnan, kad iš jos „iškristi“ kaip sakalas? Bereikalo tik sugadino popierį, išieškojo leidėjo pinigų, kurie daug naudingiau galima buvo kitiems spausdiniams sunaudoti.

Specialiu gabumu sudarė Svirno Žvynė Kono-niekienės, Koleovo, Plešejevo ir net Lermontovo (vertinį) poeziją. Lyg tyčia, o juk gerų norų vedinas, pagamino vaikų poezijos rinkinėlį, kurio save ir gintąją kalbą gerbiąs mokytojas neprivalo leisti mokyklon.

Paduoti tasai rinkinėlis vaikams, kurie taip arti liaudies poezijos stovi ir dar pilnai po jos įtekmės tebestovi — reikia turėti daug drąsos, o dar daugiau nenuovokos.

Nėvienų eilučių iš to rinkinėlio vaikams negalima paduoti, nes arba moraliai, arba nerangia ir ne-taisyklinga kalba nupiešti gamtos reginiai — visa tai tik atima norą išmokti ko-nors vertesnio. O mūsų jaunimas, ypač mokiniai, labai mėgia poeziją. Pastebėjan tai išguldinėdamas lietuvių kalbą Šiaulių gimnazijose ir menu, nemenkesniu poezijos pamėgimu atsižymi ir mūsų liaudies mokyklų mokiniai. Tikrai reikia duoti jiems tai, kas tinka; reikia pratinti jų neišlavintas skonis prie tyrosios poetinės grožės.

Neįtariu Svirno Žvynės norėjusios šlamštą, iš literatūros atžvilgio, pagaminti — ne. Gerų norų vedinas rašė tas savo pernėgudrias iš visų atžvilgių gilutes, bet nė dovanos, nė mokėjimo, nė pedagogikos naujųjų reikalavimų neatsirėmė, todėl ir išėjo nenkniekis, apie kurį nė tiek rašyti nevertėjo. Pyk-ti gi ant kritikų už „subarimą“ — nėra ko. Reikia susirasti savyje užtektinai civilės drąsos ir atvirai pasisakyti: — nepajiegiu — tad ir nejudysiu daugiau plunksnos. Tedarie, geriau už mane sugebą.

Tai butų buvę daug gražiau, negu kad skūsties per „Viltį“ visuomenei: — „Draugija“ mane išbarusi“!

BARONO MIUNCHHAUZENO KELIONĖS PRIETIKIAI.

I.

Galop išsiruošiau kelionėn į Rusiją. Tai buvo pačiame žiemos viduryje. Žinoma, čia ne pėsčias — raitas jojav; bet buvau taip lengvai apsirengęs, kad, jojant tolyn į šiaurę, greit pajutau koki-tai negerumą, kuris po kiek laiko perėjo į virpulį — tartum drugys pradėjo krėsti. Baisu apie tai net pamislyti...

Kiekvienas gali sau persistatyti, kaip turėjo jausties silpnas senukas, atsiduręs tokiame nemaloniai ore, kada apart žiaurais šalčio, kaip sakoma, dangus su žeme sulipęs, o jam reikia vargti Lenkijos tyruose, niekur nematant jokios pagalbos ir neturint kuom tinkamai pridengti savo kuną.

Taip, tai buvo stačiai apgailėtinas mano padėjimas, — manau, kad net raguotas kipšelis ant manęs vargšo žiūrėjo su pasigailėjimu. Tartum, kad net širdis kune sušalo, ir aš, nebežinodamas ką daryti, ankštai apsišiaučiau savo apdangalu ir apie ką-tai giliai užsimasčiau. Tik štai staigu suskambėjo iš dangaus balsas: „Tas tavo vargas neturi likti neapkaunuotu...“

Kata tas mano vargas liks apkaunuotu, — maniau sau,—o dabar juk nestovėsi ant vietos—reik joti pirmyn ir dar daug visko iškentėti...

Taip, suspausta širdimi, perimtas kokių tai skaudžių bei sunkių minčių, jojav, kol dangų ir žeme neapsiautė gili nakties tamsuma. Negalima buvo niekur nei matyti, nei girdėti kaimo bei sodžiaus ženkle. Visą kraštą dengė gilus sniegas. Po kiek laiko aš galutinai iškyldau iš tikrojo savo kelio.

Jausdamas didį nuovargį, nusėdau nuo arklio ir tuoj jį pririšau prie kokio-tai kabio, kuris buvo panašus į medžio nulaužtą šaką, kuri buvo išsikūsi iš-po sniego.

Del viso pikto išsitraukiau iš kišenės pistoletą, tvirtai priglaudžiau jį prie krutinės ir netoli nuo arklio atsiguliau į sniegą... Praėjo kelios minutės, ir aš užmigau tokiu saldžiu, o kartu ir smarkiu miegu, kad mano akis neprasimerkė iki tol, kol graži

dienos šviesa nepradėjo žadinti visą gamtą iš miego... pabudau ir pradėjau dairytis.

Ką gi jūs manote? Kaip aš nustebau, kada atbudęs pamačiau, jog guliu ant kapinių kokiame tai dideliame sodžiuje! Apsižvalges į visą rinkį, iš pradžių niekur nemačiau savo arklio, kuris ypač man buvo brangus; tik praslinkus kelioms minutėms, išgirdau jo žvengimą, bet iškart nesupratau, kame dalykas — balsas girdėjosi iš viršaus. Kada gi aš pakėliau augštin savo akis, tuoj pamačiau, kad jis buvo prižiūstas prie bažnyčios bokšto smaila-galio ir stebėtinai keistai kiburiavo ant oro.

Tik dabar aš perpratau, kaip tas viskas atsitiko — kokiū būdu aš atsiduriau ant kapinių, o mano arklys — ant bažnyčios bokšto. Naktį, kada aš sustojau ant „nakvynės“, visos tas sodžius buvo apdengtas sniegu, taip kad visa ta aplinkė išsirodė lygiais, lyg balta drobule apdengtais laukais. Man giliai miegant, staigu persimainė oras. Sniegas tirpo labai smarkiai ir vis leidosi žemyn, — su sniegu leidams žemyn ir aš, bet milžiniškas miegas nedavė to man pajusti. Galop sniegas, visai suminkštėjęs, visai nusileido prie žemės, o toliau — ir ištirpo. Šitas kabis, kurį aš paskaičiau už nulaužto medžio šaką ir prie kurio prižiūsu savo arklį, pasirodė buvusi visai ne šaka, o bažnyčios bokšto kryžiaus galas, kurio aš nakties laiku visai nepažinau.

Nežiūrint ant tokio stebėtinio ir gan įdomaus prietikių, neturėjau laiko likti čia ilgiau, idant viską plačiau apmisltyti ir iširti; paėmiau savo pistoletą ir iššoviau į vadi, kuria buvo prižiūstas arklys prie bokšto kryžiaus galo. Ant laimės pataikiau labai gerai, ir mano arklys, tartum paukštis, smarkiai nusileido ant žemės. Paglostęs ir sustrajijęs savo arklį, sėdau ant jo ir, dar kartą apžvelgęs visą aplinkę, tęsiau toliau savo kelionę...

Iš vokiškos kalbos vertė Geidutiškis.

Sofija Čiurlionienė (Kymantaitė).

DAILĖS PRASMĖ GYVENIME.

Tų jausmų ir minčių įsivokdami, klausiam, kas pasakys. Bet jeigu žiūrėsime tik į tai, kas pasakys, tai lengvai gali atsitikti, jog pavadinsime dailę tai, kas visai neturi teisės taip vadintis. Pačioje užmazgoje, ten, kur prasideda dailė, matome jau rupesni ne tik kas pasakys, bet ir kaip pasakys, ar padaryta. Šitas kaip arba forma (lytis) yra neperskiriamai suaugusi su tuo, kas. Ji lygiai svarbi, kaip ir pirmoji, o kad aiškiai matoma — pasirodo, jog nesąlygi užtemdo akis ir nori viena viešpatauti — delto atsiranda tuštumas. Pas mus, Lietuvoje, to tuštumo, laime, nėra; forma (išskyrus kelis žmones) taip mažai vertinama, jog per tai ir turinys visai nustoja vertės.

Peržiūrėję „musų“ lietuviškuosius veikalus lengvai suprastame, kiek tas „kaip padaryta“ yra privalomas, jeigu veikalas nori būti dailės veikalas. Truksta to dailumo formoje ir mintis palieka tarytum paukštis be sparnų. Kaip gaila, kad be sparnų, ji nepaliekia — taip gaila lygiai, kad mintis, jausmas nežavėja formos tobulumą — ji neveikia. Juo ji gražesnė, juo labiau jos gaila, kad neveikia. Žiūrėdamas amžius pergyvenusius dailės veikalus, nežinau, kuo labiau stebėties — gerėties ar turiniu ar forma — ir patėmiji palengva, kad tuodu dalyku taip susilieja, susijungia, kaip dvi privalomi gyvybės dali. Atimk vieną — nebegyvuos kita.

Iš čia kyla dailininkų nuomonė: Dailės atžvilgiu gėlė gerai padaryta — bus vertesnė, negu blogai padaryta Maddonna. Bet gerai padaryta Maddonna — bus vertesnė, negu gerai padaryta gėlė.

Prispaustas ar pavergtas tėvynės išvaduotojas yra mums visados gražus, bet jeigu jo darbus pasakos kas, neturėdamas jokios vaidintuvės, nemokėdamas vartoti gražių sulyginimų ir kitų figūrų, tai to gražumo neįsimame, pavadinsime vien sūsu išdėstymu ir pasigailėsime sudarkytos prakilnios minties.

Į musų vaidintuvę įkibs daug greičiau ir greičiau pasigėrėsime nors mažu žvirbliuku, kurs iš lizdo iškrito, jeigu poeta nupieš nesigailėdamas žodžių, varšų ir žinodamas žodžių gelmę. Iš čia išvedimas, jog menka mintis — gera forma — gali būti dailės veikalas, bet gražiausia mintis — apvilktą menka forma — negali nė mėginti būti dailės veikalas.

Taigi dailės veikaluose yra sątikis turinio su forma; bet yra dar vienas būtinas dalykas nuolatiniam sątikyje su dviem pirmaisiais tai — medžiaga. Apie medžiagos svarbumą specialistai daug kalba, pirmoje net vietoje ją stato. Paimkime toki mažą dalykėlį, visiems mums gerai žinomą. Tarp tautinių musų ornamentų turime tulpę, tą pačią

tulpę turime medyje, tą pačią — audekle, tą pačią — o kitokią. Ir pasirodo, kad iš medžio į audeklą perkelti negalima; padarę tą, gausime dalyką nemalonių-gadinantį, drumdžiantį sątaiką, kurią patėmysime, kaip būtina tarp medžiagos ir reikiamo dalyko. Stovyla akmenyje kitaip daroma, negu ta pati stovyla žalvaryje, ir nuliejus iš žalvario taip, kaip reikia išskaptuoti akmenyje, pamatysime vėl tą pačią nesątaiką tarp medžiagos ir padirbtos dalyko.

Turinys, forma ir medžiaga yra nuolatiniam sątikyje tarp savęs ir turi būti būtina sątaikoje — harmonijoje.

Taip-pat neišvaidžysime sau raudos, raudamos sukutinio rauda, arba atbulai. Turinys ir forma — kaip ir forma su medžiaga, turi būti tokio-pat sątaikoje.

Dabar peržiūrėję sudedamąsias dailės veikalas dalis, galima iš to pasigaminti dar naują apibavimą: Jeigu turime prieš akis veikalą, kuriame turinys ir forma yra gražūs ir tarp savęs kartu su medžiaga harmonijoje — tai turime dailės veikalą. Čia kyla klausimas, del kurio prišnekėta ir prisiginėta begalės, t. y. — turinio kokybės — arba geriau, apie ką tinka dailėje kalbėti.

Dailininkams taisyklės rašo visokie teoretikai, bet tos taisyklės ir apibavimai tiek tėra geri, kiek sutinka su dailės veikalais. Jokia teorija nesutvėrė dailės veikalas, ir atžagariai, daugybė dailininkų menkai težino teoriją. Daugybė dailininkų stodami prie darbo, vsai ne žino, ką padarysiai, reiskia tik savo įspūdį ir upą, kuriame kokį-nors objektą yra matę. Taigi be trijų jau paminėtų sudedamųjų dalių, atsiranda dar ketvirta: tvėrėjo individualizmas, jo „aš“, jo budas matyti ir jausti, tai, ką trumpai pavadinsime siela. Paimkime du portretu to paties žmogaus, abu gerai tebunie padarytu, bet skirsis tuodu tiek, kiek skirsias tuodu dailininku, būtina kiekvienas iš jų savotiškai mano ir žiuri, ir į dirbama veida būtina bent kiek savęs įdės. Taigi sakoma, kad dailininkas duoda mums ne tokį daiktą, koks jis yra pats savyje, bet tokį, kokį jis mato tą valandą.

Taigi prie turinio kokybės prisideda dar vidujinė kokybė ir dailininko skonis.

Apie ką galima dailėje kalbėti, tegu mums pasako ne veikalai, kurie mums širdį virpina ir tarytum tolina banga atneša mums tą patį džiaugsmą, kurį jautė tvėrėjas, paversdamas kunu savo mintį. Apie ką galima dailėje kalbėti, tegu pasako tos mintis, užžavėtos akmenyje, drobėje, popieryje, kurios gyvena stipriai ir gyventi verčia, negu daugelis gyvų kunų, žmonėmis vadinamų.

Kad aiškiau įsivaizdinus tą žmonių sutvertą gyvenimą, perbėgkime keliais žvilgsniais dailės istoriją. Civilizacijos istorija mums sako, kad visa musų naujoji Europos kultura, tai tikras graikų ir rymiečių kultūros kudukis. Ką davė dailėje graikai, ta dailininkų tauta, pasiekusi augščiausią formos tobulumą, medžiagos supratimą. Kokią grožybę jie dailėje reiskė? Gi štai žmogaus kuno ir jo geidulių grožybę, susijungta su gyvenimo teisėmis, kurios daukė dalimi iš gamtos matomų įstatymų ir iš neišaiškinamos dievų valios. Po dviejų tūkstančių m., kuomet ir tos pačios tautos simai, nebeanašūs savo protėviams, rodos, visai ne linksmieji ir laisvieji graikai, išnyko kartu su savo neapribotu gyvenimo džiaugsmu, tačiau mes juos matome gyvus. Jie i mūs žiuri ir kalba iš savo Apolonų ir Venerų, Baubusų ir Dijaunų stovylų iš Sofoklo ir Platono lakštų. Mes jaučiame tą gražumą, kurį jautė graikai ne tik tame nedaugelyje veikalų, kurie pasiekė mus ištiesai, bet ir skeveldrose, trupiniuose. Auksu moka muziejai šiandien už Periklo vazos šukes, už atkastą vieną marmuro ranką ar koją. Kodėl? Tas įsimylėjimas į linijų gražumą, ta giliausia žmogaus pagarba savo kunui — tas jausmų ir troškimų aiškumas ir tas likimas — fatum laužantis taip džiaugsminga gyvenimą — šit ką pasakė jie apie save savo dailėje, kurioje pasiliko tarp musų gyvent.

Žlugo graikai, puolė Rymas, nauji gaivalai ėmė į gyvenimą skverbties. Audros ir pugas, tautų kelionės ir barbarų bangos per kelis šimtmečius kankina Europą. Pagaliaus prasiblaivė dangus, žmonėse žmoniškumas galvą ėmė kelti ir vėl matome naują kilančią dailę. Taine (Tėn) pranezų dailės filosofas labai daug sako apie sąlygų svarbumą. Jo nuomone, keturioliktame ir penkioliktame šimtetyje delto taip išaugusi dailė, kad dailininkų jėgos buvo remiamos materijalinėmis jėgomis. Ir ištikroju, reikėjo tik talento, o tuojau prieš dailininką atidaromos buvo galiunų ir kunigaikščių durys, bažnyčios ir pats Vatikanas. Toks buvo laimingas laikas, kad tie šio pasaulio galingieji suprato dailę ir norėjo jos tokios, kaip jiems dailininkai davė. Kame rasi tokių dailės žinovų, kaip popiežius Aleksandras VI, kaip kunigaikštis Medici (Mėdiči) ir kt.

Taigi keturioliktas ir penkioliktas šimtmetis pagimdė tokius galiunus, kaip Leonardo da Vinci, Mikolas Angėlas, Rafaelis, Botticeli.

Ką jie teplojo? Nors sunku apimti vienu

„ką“ taip įvairius tvėrėjus, tačiau galima surasti, norint, tą bendrą pamatą, iš kurio jie visi išeina. Jų amžius pavadintas dailės istorijoje Renaissance, t. y. atgimimo amžius. Jų palinkimų bendras ruožas tai giliausia pagarba graikų dailei, kur, krikščionijai pradėjus viešpatauti, buvo nustumta ir paniekinta, kaip stambeldystės žiedas. Taigi ėmė jie visa tai, kas buvo anos dailės grožybė, ir dar dėjo savo naują pasaulio supratimą, kurį jiems buvo krikščionija įkyėpus. Įėjo supratimas: palaiminto, švento, stebuklingo, įkvėpto, išmintingo ne žemės išmintimi. Todel labiausiai vėliojanči dailininkams tema — tai Panelė Švenčiausia — taip vadinama italų kalboj Madonna (mano panelė) ir tas vardas pasiliko jau visose kalbose.

Kas gali turėti daugiau ir gilesnio išreiškimo, kaip Dievo Motina? Viskas, kas dieviška ir viskas, kas žmogiška turi susilieti ir susijungti jos asmenyje. Ir visi dailininkai dirba Madonną, dargi ne po vieną. Įsivaizdina sau butas, nebutas aplinkybes, aprėdo ją taip, kaip Palestinoj Kristui gimstant niekam ir nesisapnavo rėdyties, ir duoda jai veidą tinkamiausios, mylimiausios moteriškės ir duoda jai išreiškimą, kokį tik pats gali pasiekti — augščiausį, tobuliausį. Tai buvo Italijoje taip vadinami dailės žydėjimo laikai. Rodos, kad jie pasakė viską, tačiau tuojau matome, kad gyvena ir kitos šalys ir ta pati teplojystė visai kitą veidą gauna, jeigu įjieskosime į jos šiaurėje. Sakysime Nederlandai. Ta šalis jurai plėstinai iš gerklės išplėsta, svogunų augalų šalis, kur tulpės hiacintai ir narcizai žydi taip, kaip pas mus lukštai ir burbulai, toj šalij gauta pati pasirodė gražiausiu ir tinkamiausiu dailės turiniu. Ir štai šešiolikto ir septyniolikto šimtmečio Nederlandų dailininkai teploja tuos nedidelius reginėjus, kame matai dažnai jurą ir laivelius su išpustomis burėmis be galo mėlyną perregimą, drėgną orą, truputį gėlių. Kartais žmonės — atsikartoja tai vėl ir vėl, ir dvelkia iš ten surus vandens ir šviesaus oro kvapas ir kartu su tuo to pajurio gyventojų siela, tolyn žiurint, ilgėsio pilna, bet rami. Ne vien tai teploja te, bet iname tą apsiereiškimą ir sustatę jį su augščiaiu paminėtu, matome, kaip įvairiai galima save reikšti. Ne visose šalyse matome tas pačias dailės šakas vienodai plėtojantis. Vienur varšomis mėginama kalbėti, kitur žodžiais, kas aiškiausia rodos ir suprantamiausia, o dar kitur muzikos monais įspūdžiai išliejami. Pažvelgkime ir čia, kas gali būti turiniu dailės veikalas. Paimkime tą didžiausį gyvenimo žinovą — William'ą Shakespeare'ą — ir pažiūrėkime, ką sakė jis, gyvenęs prieš tris metų šimtus, o gyvas visados kiekviename jaučiančiame žmoguje. Jis padarė didžiausią revoliuciją tuometiniame supratime, kas ir kaip galima rašyti, atmetė visa ir visa per naują statę; į šimtą metrų francuzų dailės teoretikas vadino jį didžiu bepročiu.

Ką gi jis pasakė tame didžiausiam savo veikalas Hamlete, kokios gi ten grožybės įjieskojo poetas? Gi štai: amžinas žmogaus įjieskojimas savęs, amžinas tas klausimas, atsistojus veidas į veidą su gyvenimu: — buti ar nebūti? — Ta sielos kančia, kuomet viskas regima, kas turi savo vietą, ne tik by-kokią vietą, bet gerbiama, visa tai taip skaudžiai, taip griežtai prieštaruaja tam išsvajotam giliam teisybės supratimui. Buvo taip lig Šekspiro ir bus pėr amžius po jo. Sutikti su tuo, kas yra, ar nesutikti, kelti maištą — ar nekelti, pasilikt ar persikelt ant antrojo kranto — štai ką klausia visados, mažne visados jauna jautri širdis. Buti — ar nebūti. Kodėl gi Hamletas yra dailės veikalas — reiskia didžiausią ir gražiausią žmogaus įjiegą — mintį, reiskia sielą, manančią ir įjieskančią savo teisybės?

Čia tas amžinas nuolatinis apsiereiškimas, kad gyva siela ir tas jos matomas pasaulis tai ne vienas daiktas — tai du, dargi prieštaraujančiu. Tokias amžinas teisybes, tokias įjiegas ir sielos privatumus matome ir kituose Šekspiro veikaluose, ir todėl jis taip begaliniai visados gyvas, nesenstas, nepereinaš.

Tokių-pat paslėptų sielos privalumų įjiesko ir kitas didžiausias poetas nebe praicities, bet musų jau laiku — Maeterlinkas. Ką sako jis? Sielos kalbasi tarp savęs lengvais, kaip šešėliai, pajautimų nepagaunamais žodžiais. Paimsiu vieną veikalą, aiškiausiai rodantį tą geniausią esybę — „Neregijus“.

Iš prieglaudros išeina septyni neregijai vieno reginio vedami, pasivaikščioje, susėda išsėties pamiškij. Jų vadovas jiems nieko nesako, tyli; tyli ir jie, retkarčiais vieną-antrą žodį kas taria, ir tuose žodžiuose ima rodyties, tarytum, baimė, prijautimas, tie junta kažką nepaprastą besiantiant, sako jiems: tie tai ir medžių nepaprastas šlamėjimas, ir orų vėsus dvelkimas, jie žino, tik nemato, negali kuno pajautimais suėnuoti to, ką apima pilnai vidumi. Kas tai tarp jų atsitiko? Ant kelmo sėdėdamas pasimirė tyliai jų vadovas.

Reikia tik skaityti ir tēmyti tą angantį neregijų sumišimą ir išgąstį, kuomet jie žino, tai, ko visai pa-

tvirtinti negali. Ar ne tokie neregijai ir mes visi čia gyvenime, kuomet balso vidaus vedami, bijome jo klausyti ir išsigande, neramūs įjieskome to matoma pasaulyje, kas mums patvirtintų musų tiesą ir jokio patvirtinimo rasti negalime. Žinoma, kaip „sveiki galvočiai“ vadina tokius daiktus nervų ligos, prasimanymais. Reikia tik atsiminti, kad žmogus besiplėtodamas jautrėja ir švelnėja visuose atžvilgiuose. Seniau ponas, norėdamas parodyti tarnui nepasitenkinimą, rėžė stačiai į ausį, paskui ponas tik sako: esu nepatenkintas, dar laikai maimos, nepatenkintas ponas nieko nesako, tik pažvelgia ir dargi ir nepažvelgia — tyli, kaip tai daroma angle-dzentelmano — ir tarnas jau žino; vienam nuošukinis yra pagirtas už minkštumą, kitam tik šilkas užtektinai tėra švelnus. Kumštį užstoja žodis, žodį žvelgesys, o ateina laikas, kada ir žvelgesys yra jau labai realinis apsiereiškimas, atsiranda dar švelnesnė ir tylesnė žmogaus su žmogumi kalba — sielų susitinkantieji spinduliai. Tą tai šiandien naują, jautriausią žmogaus įjiegą — jausdamas pilnai jos grožybę, jos naudą augančiam žmogui — reiskia Maeterlinkas.

Įvairių įvairiausiuose dailės apsiereiškimuose tūkstančius pavyzdžių rastume, imame tik tuos, kurie aiškiai taip parodo tą niekuo neapribotą, neaptvėrtą dailės turinio laisvę. Negalima čia nepaminėti to sątikio dailės su gyvenimu, apie kurį teoretikams ir liežuvis nuskaro bekalbant. Nieko esą gyvenio ir tiklamesnio dailininkai neprasimanysia, kaip tik sekti gyvenimą. Bet žiurint į visą medžiagą, kurią tiek amžių toj srityj pagaminome, matome, kad nieko indomesnio, stipresnio ir pilnesnio, negu gyvenimas — padaryti negalima ir besistengiant sekti gyvenimą taip-pat, kaip ir gamtą, galima pasiekti tikitai išlyksusios fotografijos, dailėje gyvenimas, kaip ir gamta yra ne tokie, kaip yra, bet kaip tuodu dalyku dailininkas mato ir jaučia — pats gyvenimas yra tik žalia medžiaga — dailė gi yra jo sinteza, tvarkoma asmens teisėmis. Juo labiau šitoji sinteza yra negirdėto ir neregėto apsiereiškimu — juo augštesnė dailė. Imkime tokį pavyzdį: nuo to laiko, kaip portretai dirbami, padaryta jų neapsakoma daugybė, kiekvieno iš jų vertė ir yra tame, kiek atrastas žmogus pats jo paviršutinėje išvaizdoje, kiek išplėsta ten jam jo paties paslapties; tokio būdu vieni iš portretų užmiršti dailėje tik šeimynoje vertinami, kitais gerėjamas ilgiau ir plačiau, tre tieji žavėja ir traukia žmogų amžina savo gyvybe, kaip Monnos Lizos Džiokondos veidas, kurį užburė Irobėje Leonardo da Vinci. Čia ir pradėdama skirstyti tvėrėjus į rūšis.

Taigi yra genijai labai retai teateinantieji į pasaulį ir visados su nauju žodžiu, jie visados naujieną atsineša. Dažniau ateina talentai, kurie tą pačią jau tartą mintį moka savotiškai, o gražiai, giliai ir plačiai kartoti. Jie formos viešpačiai ir todėl, supratę jos galybę, moka geriau taikinti ir pataikinti į žmones. Yra dar be to gabumai — didesni ir mažesni, kurie ir turinį, ir formą kartuoja šiai dienai — by gyvent. Taigi genijai ir talentai tveria dailę, ją augina ir auklėja, tie gi gabumai ją populiarizuoja, platina, iškeičia į smulkų skatiką taip, kad ji jau savo veido nustoja — šit kaip drama kinematografe.

Ir yra vienas pasaulis, kuris tą dailę tveria, ir yra antras, kuris ją priima, pasiima, kaip būtina ir ir nebūtina gyvenime reikalingą daiktą. Jei žiūrėti iš pamatų, tai tą gaminančią įjiegą turi kiekvienas, tą norą gražiai padaryti apreiškia žmonės ir labai žemame kultūros laipsnyje. Tik kad daugumoje atsitikimų ta įjiegą baigiaus, ten, kada tvarka kambaryje padaryta, reikalingiausieji daiktai, kaip antai drabužiai ir rakandai, padailinti.

Pas kitus gi tas noras tvarkos ir grožės išaugęs pereina jau į tą įjieskančią ir tveriančią įjiegą ir stato juos jau tame antrame pasaulyje — dailininkų. Dabar pažiūrėkime, kaip plačios visuomenės visuokiuose išsiplėtojimo laipsniuose ir dailę žiurima ir ko iš jos norima. Plačiausiai sutinkamas supratimas yra tai, kad dailė turi tarnauti žmogui, jį linksminti — ypač muzika, šokiai, dainos; turi būti patogi ir jungti gražu su naudingiu, kai antai puošiant namus. Antras stadijū — tai, pastebėjau jau, kad tiekškoma susijudinimo, norima, kad dailės veikalas veikty į jausmus, kartais ir geidulius. Čia girdime apibavimus: „Taip gražu, kad žmogus negali ašarų susilkyti žiūrėdamas (ar klausydamas)“; arba: „Taip gražu, kad nerimstu, taip noris paragauti, senti nuosavybėn“. Tai vadinasi, įvedama dailė į musų gyvenimą ir reikalaujama nuo jos tokios-pat emocijos ir s ujudinimo, kaip ir nuo paites gyvenimo. Žmonės tiek jau išsiplėtoję manosi esą dailės žinovais ir savo „patinka-nepatinka“ stato, sprendžia dailės veikalas vertę. „Tas dalykas man sako, tas man nieko nesako“. Čia-pat irgi statomi dailėi ideali reikalaujama tokio turinio, kuris išskautų juoką, ašaras ar pageidavimą, reikalaujama, kad dailė būtų tokia, visai tokia, kaip pats gyvenimas. (T. b.)

pašinaudodamas, paaiškino delegatams, kad į tą komisiją turi rinkti rimtus ir mokytus žmones, o ne „Špitolninko“ redaktorių, J. Kovą, kuris negali nieko spręsti apie literatinio veikalo vertę.

VII sesija. Atidarius aštuntą sesiją vietinis klebonas, kun. Varnagiris praneša delegatams, kad stengtųsi užbaigti Seimo posėdžius ligi 6 val. vakaro, nes ligi to tik laiko salė nusamdyta.

Įnešta ir priimta, idant Susiv. įsisteigtų savo vėluva, kurią Seime, kaip žymę, būtų galima pakabinti. Ligi šiol tokios vėluvos neturėjo. Vėluvos įsisteigimui paskirta tik 100 dol. Kun. Varnagiris pataria daugiau skirti, nes už 100 dol. bus visai prasta vėluva. Anot jo, jei pašalpinės draugijos skiria vėluvai po porą šimtų dolerių, tai Susiv. juo labiau reiktų daugiau skirti. Didžiama delegatų priešinosi tam ir nesutinka, kad daugiau būtų mokama. Tečiau, galų gale nutarta tą dalyką pavesti Centro valdybai, kuri sužinotų, už kiek ir kokią vėluvą bus galima gauti, praneš apie tai visiems šanariams.

P pinigų skyrimas. Taut. centų fonde buvo viso \$645.50. Iš tų pinigų šiaip paskirta: Šv. Kazimiro seserų vienuolynui 200 dol. (priskaičius prie tų 100 dol., kas pernai nutarta duoti kasmetą, viso bus 300 dol.), „Motinėlei“ — 100 dol., moksleiviams jų leidžiamam laikraščiui „Moksleiviui“ — 100 dol., Emigrantų Šelpimo Draugijai New Yorke — 100 dol. ir 100 dol. paskirta į SLRKA. steigiamą moksleivių šelpimo fondą. Likusius pinigus, 45.40 paskyrė Vilniaus lietuvių draugijai „Rytui“. Tuli delegatai nurodo, kad tai labai maža auka tai draugijai, todėl ir sumanyta parinkti aukų. Viso aukų surinko — 89.40 centų. Tie pinigai perduoti Susiv. kasininkui, kuris juos su paskirtais — 45.40 — nusiųs minėtai draugijai. Prieglaudos Namų klausimas atidėtas.

Sumanymas įsteigti ligoje pašalpos skyrių. Tas sumanymas paliktas ir bus pavestas kuopų nutarimui. To klausimo apdirbimui išrinkta komisija, kurion įėjo: kun. Šeštokas, J. Kovas, kun. Misišius, M. Kadzievskis ir J. Adomavičius.

Pakeltas Susiv. Namų klausimas. Pripažinta, kad toksai namas esą nereikalingas.

IX sesija. Įnešta rinkti delegatus į rengiamąjį Fedr. Liet. R.-K. Amerikoje kongresą, kuris bus Pittsburgo birželio 25 ir 26 d. Atstovu nuo SLRKA. išrinko kun. J. Misių.

Čarterio klausimas. Diskusijos; kalba tuli šanariai visai nežinodami apie ką kalba ir ką nori pasakyti. So. Bostono delegatas, M.—kas, aiškino, čarterį bus galima Massachusetts valstijoje užregistruoti, jeigu susivienijimas padėtų į tos valstijos banką kiek pinigų. Kalba apie čarterio užregistravimą ir diskutuoja gana ilgą laiką, bet nieka svarbaus nepaaiškina. Seimo vedėjas, p. Krušinskas, paduoda delegatams sumanymą, kad daleistų p. Račkaiškui, „Tėvynės“ redaktoriui, paaiškinti, ko tulos valstijos reikalauja, idant būtų galima įsijon čarterį užregistruoti. Didžiama šaukia, kad nereikia jokių aiškinimų. Ir pagaliau nubalsuota „palikti“ čarterį — po senovei.

Nutarta panaikinti 18 konstitucijos paragrafą, kuriame sakoma, — kad kiekvienas III skyriaus šanaris gali seime dalyvauti be mandato. 36 kuopa buvo įnešus, kad tą paragrafą pataisyti, bet seimas nutarė jį visai išmesti, nes pasididius III skyriaus šanarių skaitlių, jie gali pribūti Seiman ir vesti jį

taip, kaip jiems patinka.

Nutarta įkurti IV posmertinės skyrių, kurio šanariai gaus 1,000 dolerių.

Pašaukta Konst. Komisija pasiūlytinimui, kodėl ji pavedė konstituciją spausdinti „Draugo“ spaustuvei, kuriai už spaudą užmokėta su virš 400 dol., jei tą pačią konstituciją „Žvaigždės“ spaustuve apsiėmė atspausdinti už 250 dol. Komisija paaiškino, kad 1) konstitucija gerai padaryta ir 2) iš tų 160 dol. užmokėta už rankraščių pataisymą ir vertimą į anglų kalbą. Čia reikia pridurti, kad Seimo vedėjas, p. Krušinskas, tuliam laikui nežinavo ir žadėjo kun. Miluką net areštuoti, jei jisai neatšauks savo pavadinimo Centro valdybos „grafteriais“.

X sesija. Skaito Amerikos Katalikų Federacijos laišką. Ši katalikų organizacija, kurion prideri įvairių tautų katalikų draugijos, ragina SLRKA prisidėti į ją ir padėti platinti Amerikoje katalikystę, padėti kovoti su laisvamais ir abelnai primėvais. Pridedant į ją reikia mokėti 10 dol. už 10,000 šanarių. Nutarta prisidėti. Centro valdyba turės su ja susinešti ir įmokėti tą mokesį, kokios reikalauja.

Nutarta apsaugoti Susiv. archyvą ant 500 dolerių.

Įnešimas, kad Seimo sekretoriams ir pirmininkui, už jų darbą, būtų mokama po 10 dol. kiekvienam. Po didelių, smarkių ginčų bei rekavimų didžiama balsų tasai įnešimas liko priimtas.

Keturios kuopos įneša, kad nerinkti į Centro Valdybą karčemininkų. Anot tų kuopų, visas Susiv. esąs karčemininkų vedamas ir kontroliuojamas. Vieni pritaria, o kiti protestuoja prieš tai ir šaukia, kad tai įžeidimas karčemininkų „luomui“.

Istojoimo pinigų ir nuosimėjus nutarta sunaudoti apmokėjimui valdybos algų ir kitų Susiv. padarytų iškaščių.

Įnešta rinkti tam tikrą komisiją, kuri turės paruošti memorialą, kuriame turi būti aiškiai apibrėžtas lenkų endekų veikimas Lietuvoje, o ypač Vilniaus gubernijoje. Tą memorialą pasiūš popiežiui. Komisijon išrinkti trys kunigai, kurių pavardžių, sulig Seimo nutarimo, negarsinsime.

Organo skyrimas. Kun. Milukas kalba bei nurodo, jog būtų naudinga apie Susivienijimo reikalus garsinti ne tik tai viename organe, bet ir kituose katalikiškuose laikraščiuose. Kai kurie delegatai tam pritaria ir įneša, kad rinkti organu — tris laikraščius, t. y. „Drauga“, „Žvaigždė“ ir „Kataliką“. Balsuojama. Dauguma balsų pripažinta, kad vienas kuris laikraštis tegali būti organu. Užklausus kokie laikraščiai kandidatuoja Susivienijimo organu ir pridurus, kad gali kandidatuoti tomis pačiomis išlygomis, kaip ir pernai, pasiliko tik „Draugas“, kurio kandidatūrą patvirtino jo direktorius, kun. V. Varnagiris. „Žvaigždė“ ir „Katalikas“ ant pačių išlygų kandidatuoti neapsiėmė.

Susiv. Liet. Rymo Kat. Amerikoje Cen. Valdybon ateišančiam metui šrinkti šie asmenys: Prezidentu J. Lapinskas iš Mahanoy City, Pa., vice-prezidentu — K. Krušinskas iš Brooklyn, N. Y., sekretoriu — J. Vasiliauskas iš Baltimore, Md., kasininku — P. Burba iš Edwardsville, Pa., kasos globėjais: Matas Milukas iš Philadelphia, Pa. ir M. Kadzievskis iš Chicago, Ill.; kniungiu — kun. S. Struckas iš Wanamie, Pa. Augščiausias Teisman: J. Adomavičius, kun. A. Milukas, P. Mikalauškas, J. Vieraitis, J. Riktoraitis, S. Pi-

liackas, S. Cibulskis ir J. Kundrota.

Rinkimas SLRKA. organizatorių. Organizatorius išrinko šiose valstijose: New Yorko, New Jersey, Massachusetts, Connecticut, Pennsylvania, Maryland, Illinois ir Ohio.

Ateinančių metų seimas bus Waterbury, Conn., t. y. ten pat, kur ir Susiv. Liet. Amerikoje laikys savo Seimą.

Delegatų šitame Seime dalyvavo 83, tarpe tų 25 kunigai.

Klaidos pataisymas. Pereitame numeryje paminint apie 28-to seimo sekretorius išskverbė klaidą. Iju sekretoriu buvo p. J. Stulgaitis iš Wilkes Barre, Pa., o Iju A. Gudaitis iš New Philadelphia, Pa.

„V. L.“ reporteris.

IŠ VARGONININKŲ SAJUNGOS SEIMO.

Vargonininkų Sąjungos seimo pirmą sesiją buvus laikyta birželio 3 d. vakare McCaddin salėje, ant Berry gatvės, Brooklyn, N. Y. Seimo vedimui išrinkta šie asmenys: pirmininku A. Radzevičia iš Newark, N. J., sekretoriu — J. Kovas iš Waterbury, Conn.

Centro prez., p. K. Strumskio raportas. Iš jo raporto sužinota, kad už „Kalėdų giesmės“ spausdinimą išmokėta su virš 40 dol.

Kasieriaus atskaita. Į sąjungos kasą 1912 metais įplaukė \$207.43. Atėmus išlaidas, viso pinigų sąjunga dabar turi \$181.78. Į sąjungą prideri 43 vargonininkai-šanariai.

P-as A. Gudaitis įneša, kad išrinktų tam tikrą komisiją, kuri turėtų paruošti konstitucijos projektą. Tas klausimas paliktas kitai sesijai.

II sesija. Antra sesija laikyta vietinėje bažnytinėje salėje, ant Roebing gatvės.

Paėmus svarstyman konstitucijos projekto klausimą, visų pripažinta, kad kuogreičiausia reikia paruošti konstitucijos projektą ir nutarta pavesti tą darbą atlikti Centro sekretoriui. Paruošus konstitucijos projektą, jį turės nusijsti Chicago kuopai apsvartymui.

Pakelta ženklelių klausimas: ar reikalingas Vargonininkų Sąjungos šanariams tam tikras ženklelis, kurį kiekvienas turėtų nešioti? Apsvarsčius tą klausimą ir už tai pasiginėjus galop—atmetas.

Vargonininkų Sąjungos kniungyno klausimas; į tą kniungyną įeina dvasiško ir svetiško turinio muzikaliniai veikalai. Nutarta jį padidinti, ant kiek tai bus galima. (Norint susinešti su tuo kniungynu, reikia kreipties šiuo adresu: Jonas Hodell, 216 Wharnton st., Philadelphia, Pa.)

Naujų šanarių istojoimo ir k. mokesčių klausimas. Istojantis naujas šanarys į Vrg. Sąjungą turi užsimokėti 1 dol. istojoimo mokes ties ir užsimokėti mėnesines mokes ties nuo istojoimo dienos ligi sausio 1 d. 1914 m.

Svarstant klausimą, išdalies lytintį vargonininkus asmeniškai, priimtas likos įnešimas ir nutarta, kad kiekvienas vargonininkas turi sąjungai suteikti žinias, butent, apie savo muzikališkumą ir gyvenimo aplinkybes.

Pagaliaus nutarta išleisti du Miko Petrausko muzikos veikalų, kuriuos paaukojo Varg. Sąjungai. 1) duetą „Skambančios stygos“ (šitą duetą M. Petrauskas paaukojo „Lietuvos“ redaktoriui Šernui dienoje jo sukaktuvių, o p. Šernas atidavė jį Varg. Sągai, kad jį išleistų), 2) „Gamta graži“.

III sesija. Trečia sesija laikyta vietinėje bažnytinėje salėje bir-

želio 6 d.

Pirmų-pirmiausia pradėta svarstyti vargonininkų reikalai. Plačiai aptarus vargonininkų sątikius su kunigais, galų gale nutarta, kad vargonininkai rupintųsi tikrai lavinties muzikos srityje ir kad nesikištų nė į kunigo nė į parapijos reikalus, nes toks kišimos atneša jiems daugiau blogo, negu gero.

Vienas vargonininkas pasiskundė delegatams, savo bendrams, kad tulas vargonininkas įskundęs jį kunigui už tai, kad jisai S. L. R. K. A. Seime, renkant organą, kėlęs ranką už „Kataliką“, ir kunigas už tokį jo pasielgimą pusėtinai pabares.

Seimas ateišančiu metu, kaip ir pirmian, nutarta laikyti kartu su SLRKA. Seimu. Mat, buvo paduotas įnešimas, kad Vargonininkų Sąjungos Seimui būtų laikomi skyriumi. Bet prie to pridurta, idant vargonininkai nesiveržtų į delegatus. Jei kuopos rinks, tai apsiimti, jei nerinks — irgi gerai. Ligi šiol, mat, vargonininkai stengės pakliuti į delegatus. Tečiau patyrė, kad seimuose prisiėma daug nesmagumų nukęsti, nutarė į delegatus nebesiveržti.

Rinkimai Centro Valdybos kiems metams. Į valdybą išrinkti šie asmenys: Prezidentu A. Kvederas iš Mas-peth, N. Y.

Vice-prez. J. Čizauskas iš Mt-Carmel, Pa.

Sekretoriu A. Gudaitis (tas-pats) iš New Philadelphia, Pa.

Kasininku A. Radzevičia iš New-ark, N. J.,

Kniungiu J. Hodell iš Philadel-phia, Pa.

Kasos globėjais: J. Steponavičia iš Elizabeth, N. J. ir A. Sodeikis iš Mahanoy City, Pa.

Literatiškon muzikaliųjų veikalų peržiūrėjimo komisijon: P. Strumskis iš Brooklyn, N. Y., P. Čiurlionis iš Brooklyn, N. Y. ir J. Čizauskas iš Mt.Carmel, Pa.

Generaliu dirigentu, kuris laikė Seimo surengto vakaro turės diriguoti vargonininkų chorą, išrinktas — K. Strumskis.

Organu tas-pats — „Draugas“. Delegatų Vargonininkų Sąjungos Seime dalyvavo 16.

„V. L.“ reporteris

Polemika.

DAR APIE HUSĄ.

„Draugo“ 21 numeryje š. m. tilpo straipsnelis: „Truputis apie Husą“ be parašo; — matomai pačios „D.“ redakcijos parašytas, kuriame kritikuojamas mano biografiškas rašinėlis — „Husas“, tilpęs „Vien. Lietuv.“ 19—20 numeruose. Ten priparodoma, kad Husas buvo tai paprastu-paprasičiausiu žmogumi, kaip ve, pavyzdin: kunigas Dembskis ar tam panašus, kurį P. Norkus padarė didvyriu ir tai dar prasižengdamas prieš istorinę tiesą, o kas bjauriausia—skriausdamas Katalikišką Bažnyčią.

Eit su „Draugo“ polemikon — nesinori, nes per daug jau skirtingos vietos, iš kurių mes žiurime į Husą ir apskritai į visą pasaulį. Žmonėms, kurie pamatan savo pa-sauležvalgos deda dogmas ir Ka-talikiškosios Bažnyčios mokslą, Husas ištikrųjų gal yra ne kuom kitu, kaip tik nežymiu heretiku, kreivatikiu, ar dar kuom blogesniu; bet žmonės, kurie kritiškai žiuri į viską neišskiriant nė bažny-tinių dogmų ir kurie logiškiau ri-šą gyvenimo nuotikius, Huse ma-to pionierių, kuris pramynė takus liuosam mokslui, tardymui ir kri-tikai, o šie pastarieji — išgriovė

jau inkvizicijos urvus, užgesino degančius laužus, ant kurių spir-gėjo nekalti žmonės, ir išvaikė misticizmo ukus, kurie buvo už-temdę visą Europą. Iš kurios gi vietos geriau galima matyt ne tik Husą, bet ir kiekvieną istorinį nuotikį senai jau išrišta, ir čion vesti apie tai ginčus būtų visai bergždžias darbas!

Į vieną „D.“ tvirtinimą tai ne-galiju neatsakyti, — tai yra į tai, kad „Draugas“ sako, buk aš iš-kraipęs faktus, pasakydamas, kad Viklefo (Wyclif) mokslą pasmer-kė, nuteisė, kad suerzint čechus. Tiesa, 24 Viklefo mokslo teziai jau buvo pirmiau nuteisti per baž-nytinį susivažiavimą Londone, bet, rodos, „Draugas“ turi žinot, kad Pragos universitatės magi-strų ir daktarų susirinkimas po pirmosydės universitatės rektori-iaus vokiečio Heraserio nuteisė antru kartu tuos 24 tezius ir dar prie jų darinko 21 tezi — išviso 45, kuriuos ir uždraudė išguldi-nėt. Dabar gi paklausim „Drau-go“ kodel tą atliko Pragos univer-sitatė, o ne Krokuvos, Vienos, Pa-ryžiaus, Kelno (Koeln) ar kitos kokios universitatės?... Juk pas-tarose universitatėse to uždrau-dimo nebuvo (antrųjų 21 tezių). Pagaliaus, kodel tuos antruosius 21 tezi nuteisė Londono bažny-tinis susivažiavimas kartu su pir-maisiais 24? Antgalo, kodel tas įvyko tame laike, kuomet ėjo uni-versitatėje smarki kova tarp čechų ir vokiečių. Pragos univer-sitatėje vokiečių buvo daugiau ir jie turėjo privilegijas, iš kitos gi pusės čechai stengėsi priparodyt, kad Viklefo mokslas nėra klaidin-gu; vokiečiai viskuom, kuom tik galėjo, stengėsi čechus nužemint, ir šiame atsitikime teisėjų didži-uma padavė savo balsą — už nuteisimą ne delto, kad Viklefo mokslą reikėjo pasmerkt, (nuteist), bet delto, kad nuže-mint čechų magistrus ir daktarus su jų studentais.

Kitas mano „prasižengimas“. Aš esu pasakęs, kad Joną Nepo-mukietį padarė šventu (konaniza-vio) jėzuitai. „Draugas“ gi sako, kad tą šventąjį žmonės garbino, kaip šventą kankintinį dar tuomet, kuomet dar nebuvo net nė jėzuitai atsiradę. Čion mes su „Draugo“ nesuskalbame. Labai galbut, kad nekurię jį laikė už šventą dar prieš Loiolą (gimė 1419 m.), bet mes po Katalikiško-sios Bažnyčios šventuoju supran-tame tą, kas oficials viršiausios dvasiškos valdžios tokiu pripažintas (konanizuotas). Jei taip būtų, kaip „Dr.“ sako, tai katali-kiškoji bažnyčia turėjo skaityt Orleano Mergelę šventa net jai nemirus (ir net jai romanus be-lošiant)...

Baigdamas straipsnelį, „D.“ sa-ko: „P. Norkus savo „Huse“ nori prisegt lopų bažnyčiai ir kuni-gams. Tokie aprašymai yra kari-katura ect...“ Tas netiesa. Man nerupi nė užpuldinėt ant Bažny-čios, nė ją apgint. Neprotinga būtų sagstyt lopus ten, kur jų jau ir taip daug yra. Kaslink „kari-katuros“, tai „Draugas“ liuosas matyt mano raštelyje ne tik kari-katurą, bet dar ką blogesnį, bet ar tas matymas bus teisingas, tai jau visai kitas klausimas.

P. Norkus.

Tarnaitę samdant.

Ponas. — Kiek tamsta nori gauti algos į mėnesį?

Tarnaitė. — 25 dolerių.

Ponas. — 25 dolerių?! Juk tai negirdėta tarnystės alga.

Tarnaitė. — Bet juk aš premi-ruota gražuolė, ponuli. Tą taip-gi reikia apkainuoti. Tikiu, kad ponas nesigailėsi kiek brangiau užmokėjęs...

KVAILAS.

Stepas išgirdo, kad jo šeimini-kai iš Čikagos į Gary Indiana kraustosi šią savaitę ir žada ati-daryti duonos keptuvę. Jie daug šneka aipe pasisekimą vaizboje ir džiaugiasi, kad jau išsiliuosuoja iš po kitų jungo.

Viskas gerai, bet Stepas lieka be gspados. Jis pasiguodė šei-mininkei, kuri prirodinę Stepū da iš Lietuvos pažįstamą kaimi-ka-Katriutę.

— Ar gerus kambarius ji turi? — paklausė Stepas.

— Gyvena sau gražiai — atsa-kė šeiminkė ir pridurė: — Jos vyras gerai uždirba, o vaikų ne-turi.

Stepas atsiminė apie tuos lai-kus, kada da jie maži buvo. Kat-riutė buvo daininkė. Da ir da-bar Stepas atsiminė dainą, kurią ji maža budama dainuodavo. Štai toji daina:

„Oi mamyt nedaturėsiu,
Kai bus taip bus jau tekėsiu;
Tai ne šposas čionai yra —
Širdis mano geidžia vyro...
Dukružėle netekė,
Gerų metų palukėk.

Tu ant metų, ar žiurėjai,
Kad jauniki pamyļėjai;
Jau, kai tau dabar nereikia,
Tai tu mano budą peiki.

Jei tu dukra nesiliausi —
Už tikrą į kailį gausi.

Mano miela motinyte,
Gali ir tu išmanyti,
Kad tu butum netekėjus —
Butum manes neturėjus...“

Stepo senasis šeiminkas padė-jo lagaminą parnešt ir už tai Ste-pas davė pinigų ant alaus. Par-nešikas parėjęs užsivertė iš paties uzbono ir patraukęs keletą gerų gurksnių pa-dėjo ant skobnio. Gėrimas taip gyvuliškai — iš paties uzbono, la-bai nustebino Stepą.

— Ar tai į stiklą nepilat! — pa-klause Stepas.

— Čikagoje nėra mados pilstyt į stiklus — atsakė Katriutė.

— Vyrui usų pamirko gerda-mi, ar tamsta iš to nesipiktinate!..

— Aš apsipratusi.

Matydamas, kad čia taip kvai-lai geriama, Stepas pasisakė, kad jis visai negerias. Jį visi apipuo-lė ir prašė, kad nors biskį para-gautų.

Ryto metą Stepas buvo ką tik pabudęs — gulėjo lovoje. Ateina su uzbonu šeiminkas ir siulo gert alaus.

— Aš geriu, tik gerai prival-gęs — atsakė Stepas.

— Gerkite dabar!

— Duok tamsta nors ir medinį pinigą — negersiu.

— Tai tamsta nemylī manęs?!

— Aš myliu, tik negaliu gert.

— Gal sergate?

— Ne.

— Tai nors biskį.

— Ne — ačiu!

Šeiminkas užsivertė uzboną ir išmaukęs kelis gurksnius glostė sau pilvą sakydamas:

— Ata, ta, ta!

Panedėlio rytą šeiminkas su žmona atsibuėiavęs išėjo dirbt. Stepas gi nedirbo. Katriutė pasilikusi pradėjo prosyti. Stepas gi kitame kambaryje skaitė laikra-štį.

— Stepai! Eik šią! Man vie-nai nesmagu...

— O ką sakysi?

— Taip pasišnekėsiava...

Stepas atėjo ir atsisėdo. Gi į ją žiurėdamas šnekėjo:

— Mažą tamstą palikau Lietu-voje, o dabar jau su vyru! Ar linksma judviem, ar sutinkate?

— Jis mane myli, bet iš jį ne-labai...

— Kodel?

— Jis biskį mažas ir jau pra-deda plikt.

— Turite mylėt! Jums taip ir šnekėt nepritinka...

— Aš negaliu... Pirm tamstos čia pas mus buvo vaikas vardu — Juozukas; jis tokis gražus!... Oi, kaip aš jį mylėjau!... Bevalgant mudu budavo žvilgt, žvilgt į vienas kitą...

— Ar nepatėmijo vyras?
— Vyras išeidavo dirbt, o Juozukas parneša, budavo, alaus... Budavo pasigeriam abudu...

— Aha!.. Tai budavo... — pridurė Stėpas.

— Žinai paskui... Parvirtę ant lovos, tiek jau bučiuodavomės, kad, kai atsimenų, net man dabar saldu ant širdies...

— Toliau?...
— Vyras suprato ir pasakė Juozukui, kad išsikraustyti...

Tas pasakojimas jį taip sužavėjo, kad jį beprosydama savo šlebę sudėgino... Perpykusi perplėšė šlebę ir numetusi tęsė toliau:

— Tą dieną, kai jis kraustėsi — parnešė tuziną butelių gero alaus ir pasigėrėm... Aš jo lupas išbučiavau ir persiskyrėva...

— Ar dabar nesusieinate?

— Retai.

Dabar ji pažiūrėjo į Stėpą, susijuokė, lyg ką norėjo sakyti, bet nutilo... Pagalios jį atsiliepė:

— Žinai ką, Stėpai!...

— Na, ką?...
— Parnešk nuėjęs alaus.

— Negaliu...
— Kodel?

— Aš priguliu prie tokios lapotos draugijos, kurioje mes esam susitare, kad tik vieną kurį, ar begeriant, ar alų benešant pamatys kitas sąnarys, tai už tai tą tuojau nužudyti...

— Ar teisybė?

— Taip... Jei dabar mane pamatytų begeriant, ar alų benešant, tai aš tuojau ir negyvas...

Ji patikėjo Stepo žodžiams.

— Kam jums reikėjo prisirašyti?

— Nelaimė... Aš ir pats dabar galiuosi...

— Ar daug tokių sąnarių ta draugija turi?

— Daug...

Stėpas nuėjo vėl į priešakinį kambarį, atsisėdo ir pradėjo laikraštį skaityti. Tokio kvailo upo apimta Katriutė atėjo, apkabino Stepo kaklą ir priglaudė pasiputusias plaukus prie jo veido...

— Ką jūs darot?... — atsiliepė Stėpas.

— Aš noriu prie jus prisiglausti...

— Kodel jūs norite?...

— Ot man užėjo tokis jausmas... Kad jūs mane ir muštumet ir tai aš glausčiausi...

— Na, ar negalėtum save suvaldyti?...

— Kam reik?...

Dabar Stepui užėjo mintis apie tai, kokia pavojinga yra žaisle — moteris Amerikoje... Sunervuotas jis pasiėmė kepurę ir išėjo ant gatvės.

Po pietų Katriutė išvažiavo miestan, o vakare parvažiavo girta.

— Ar virsit vakarienės šį vakarą, ar ne?

— Oi, kad tu žinotum, kaip aš puikiai dieną praleidau!...

— Matyt...

— Mieste sutikau Juozuką...

Jis nusivedė mane į tokį namą, apstatė gerimais... Paskui užsirašinom į tokį kambarėlį... Oi, kad buvo linksma!...

Taip papasakojusi ji pabrūvino ant lovos ir neužilgo pradėjo knarkti. Vyras iš darbo parėjęs parsinešė alaus užboną ir užsiverkęs visą išmankė. Paskui pradėjo šaukti:

— Katriute! Ei, Katriute!

— Ką? — toji atsiliepė.

— Vakarienės.

— Oja, oja! Kad man galva skauda!...

— Kas pasidarė?

— Buvau mieste — bevažiujant susitrankiau... Gal nuėjęs į aptieką parneštum vaistų?...

Vyras nubėgo į aptieką ir parnešė vaistų nuo galvos skaudėjimo. Šį vakarą visi sugulė be vakarienės.

Kitą dieną Stepas šeimininkei tarė:

— Puikiai mokate prigaudinėt savo vyrą...

— Ar aš kalta, kad jis kvailas?...

— Kaip jis su tamsta pasielgtų, jei but išmintingas?

— Aš nežinau.

— Bet dabar jūs esate tos nuomonės, kad jis yra kvailas!?

— Žinoma — kvailas...

Sulaukęs subatos Stepas išsikraustė.

Šliburis.

KOPUSTAI SU ŽIRNIAIS.

(Feljetonėlis.)

— Jurgi, ko murksai namie, kaip varnų nukapotas? Nejaugi neisi vakaran? — pratarė į mane šiuos žodžius, įėjęs kambarin draugas Stasys.

Atvirai sakant, man visokie vakarai prakalbės daėdė pikčiau karčiųjų pipirų. Eini, tikėdamas išgirsti ką nors naujo, naudingo, bet grįžti, kaip grobą putės... tuštumas neapsakomas. Tečiau del visoko užklausan draugo, koki vakarą jis turi mintyje.

— Na, tai jau ir galas! Argi nežinai, kad „S. L. M. R. K. A. valparaiso, Ind. 2-a kuopa“ parengė Chicagoje vakarą.

— Dabar tai kas kita. Kodel pirma taip nesakiai. Reiskia, programos išpildyme dalyvaus studentai.

— Suprantamas daiktas.

— Tokiu budu — šia ranką.

— Butinai busiu.

— Na, žiurėk... Lig pasimatymo. Skubinu...

Draugui išėjus, aš pradėjau ruošties vakaran. Kaip sau norite, nuodėmė juk butų nepasinaudoti gera proga. Kaip matyti iš programo — vis dalyvauja universitatės studentai, tai ne juokai!...

Kur jau mano neprapuola, tegu sau ir 25 centai... Einu paskirton svetainėn. Žmonių... et, kuriam galui čia statistika — apsisime ir be jos.

Prasideda vakaras. Ant pagrindų pasirodo universitatės studentas. Jis kalba temoje „Apšvieta“. Išgiedojęs dvasiškijai panegeriką, sukalbėjęs visų šventųjų litaniją, tai yra suskaitliavęs iš dvasiškijos tarpo pirmynei „milžinus“ — jis užbaigė pridurdamas, kad tik dvasiškiją pastatė ant tokio augšto laipsnio visų žmonių civilizaciją.

Perilgos rankos... Toliau pianu skambinimas. Skambina, anot kitų, labai gerai. Man irgi taip-pat atrodo. Pianistas tiek jau išsilavinęs, kad drožia be jokių gaidų „iš savo galvos...“

Po to referatas. Čia naujų minčių iki valiai. Nori žinoti Lietuvos ežerus, upes — skaityk istoriją... Lietuvių kalba yra labai „literatūriška“. Prie to viso, jei nori gerai pažinti lietuvių kalbą — mokykis gramatiką. Bravo! Ameriką atrado...

Referatui pasibaigus — dainuoja choras, paskui triologas „Jono kalba“ ir dainos (solo).

Dar truputiuką ir prieiname prie žingeidžiausios kalbos. Tik klausykitės

... Dauguma baigia gimnazijas, išieina universitates, bet jie neturi mokslo, nes neklauso šv. Baž-

nyčios, nepažįsta tikėjimo. Manding, kad Lietuva tokiu budu stovi moksle ant labai augšto laipsnio. Kiekviename miestelyje yra tiek ir tiek davatkų — „moksli-ninkų“... gi jos aklai klauso bažnyčios ir „pažįsta“ tikėjimą. Kalbėtojas tame rodosi ir temato „tikraji mokslas“. Taip bent liudija šie jo žodžiai: „Tikėjimas — tai mokslas, mokslas — tai tikėjimas“.

Net gaila žmogaus. Mokosi, mokosi, o galų gale nebeatskiria bitės nuo buliaus kojos... Bet gal tai, pasak žmonių, iš didelio mokslaslo...

Po to vėl dainos.

Vakarai žinoma kuo užsibaigia — šokiais.

Man net prakaitas išsimušė besiklausant tų kalbų.

Del Dievo meilės — už kokius nusidėjimus taip aštriai bausti! Ar už tai, kad aš tikėjauš nors valandėlei rasti nusiramimą nuo kasdieninio pilko gyvenimo?

Supraskite, susimildami, juk aš nėsu kokis „poliemonas“, kuris eina priedermę piplydamas. Man vienintėliu tikslu buvo — išgirsti ką nors naują, naudingą, moksliską.

O jie... sumaišę kopustus su žirniais ir pridėję dar prie to pipirų, svogunų ir kitų „prismokų“ — pakišo tą maišinį publikai.

Mums jau ausis atbuko besiklausant tų pamokslų bažnyčiose...

Tai susimylėkite bent jūs ir nebekankykite daugiau mus panašiomis kalbomis...

Bakanis.

DUELIUS.

Buvo tai anksti rytą. Petras Felsingas, jaunas ir gražus oficerius stovėjo prieš barzdota, rudaplaukį draugą. Jiedu stovėjo per trisdešimt žingsnių vienas nuo kito.

Sekundantai padarė signalą ir jiedu tuo tarpu pakėlė į viršų du revolverius.

Suskambėjo šuvių balsas, per žiurėtojų kuną perbėgo šiurpuliai. Petro keliai pradėjo linkti ir jis puolė ant žemės.

Gulį jisai išsitiesęs ant balto snego, nudažyto raudonai. Sekundantai pripulė prie jo ir pakėlė jį, o prisitartinę gydytojas patikrino, jog jau negyvas. Taigi garbės klausimas išrištąs. Bet apie šitą atsitikimą reikėjo pranešti į pulką, kuriame Petras Felsingas tarnavo ir jo senukei motinai, kuri neteko savo šelpėjo.

Apie šitą atsitikimą Petro motinai pranešti turėjo Belingas.

Kuomet Belingas atėjo Felsingienei pranešti apie jos sunaus mirtį, jinau trusėsi po virtuvę ir gamino pusryčiams kavą. Belingas stovėjo sumišęs, nežinodamas kas reikia sakyti. Pagaliau jisai prabilo:

— Eidamas pro šalį, sumaniau užsukti pas Petrą.

— Petras dar miega, — atsakė senukė. — Jūs turite jam už tai atleisti. Pereitą naktį jis kažko buvo susikrimtęs ir ilgai po kambarį vaikštinėjo. Aš besiruošdamas stengiausi neišbudinti jo. Ir šiandien gali jisai miegoti, kiek tik nori. Šiandien šventadienis. Gal atėjote pas jį su kokuo reikalų?

— Ne — aš tik taip — aš —

— Eisiu aš jį ir pabudinsiu...

— Ne, neikite... tegu...

Belingas trynė rankas, rupinosi, bet niekuo budu negalėjo sugalvoti, kaip čia pradėjus jai pasakoti.

Felsingienė nuėjo į savo sunaus kambarį.

— Ką jūs manote, ponaiti! — atsiliepė jinau maloniū balsu grįždama iš kambario. — Aš stengiausi, kad tik nesubelsti, kad nepabudinti jo, o tasai paukštukas senai išlėkęs. — Sėskite prie stalo ir išgerkite stiklą arbatos arba kavos. — Ir jinau pamažėl juokdamas prisitartino prie manęs ir atsisėdo. — Pas mus pastaruju laiku daug naujų žinių atsirado. Petras, kuris visiems savo širdies paslaptis atidenge, gal but apie viską jau papasakojo. Be abejo, kad jis pereitą naktį apie savo Luiza svajoto ir todėl negalėjo užmigti. Jis dažnai naktimis vienas klajoja, o rytui išaušus važiuoja pas ją.

— Aš visuomet prašau Dievo, kad jis mano senatvei suteiktų džiaugsmą ir ramumą. Mes, senieji, nedaug ko tereikalaujame, bet aš turiu viltį. Aš tikiu, kad išsipildys mano troškimas... Taip, aš tikiu, kad neužilgo Petras su Luiza susituoks... Kaip aš laukiu tos valandos, kuri atneš man laimę. Petro laimė — tai mano laimė. — Jos akyse spindėjo džiausmo ašaros, kai ji džiaugėsi savo gražiomis svajonėmis, kurios jau nebesugražinamai žuvo. Ir ji tęsė toliau.

— Jūs atsimenate apie mūsų bėdas, apie stoką pinigų?... Dabar jau visa kas tvarkoje. Aš pasirupinau del savo vaikinuko... Gali rengti vestuves, kad ir rytoj. Ir Luiza parašė man laišką — tokį puikų laiškėlį. Jinau yra tokia išmintinga!

Belingas klausė to jos pasakojimo, sėdėdamas lyg ant adatų; jis norėjo jai pasakyti, kad viskas pra žuvo, kad jos troškimas nebeišsipildys, nebeįvyks, kad Petras nušautas — bet jis tylėjo. Jis matė, kaip jinau savo svajonėmis džiaugėsi, kaip ji gerėjosi tuo, kas dingo, bet jis negalėjo nė žodžio ištarti. Jinau džiaugėsi, o jįsai liudėjo.

Senoji moteriškė apie nieką kitą nemąstydama, kaip tik apie savo sunaus laimę, tęsė toliau:

— Aš turiu ir jums labų dienų. Gal norite išgirsti, kas tame laiškė rašoma?

Atsargiai ji ištraukė iš konverto laišką ir pradėjo skaityti.

„Gerbiama poni Felsingienė!

Tai galų gale ateis tasai laikas, kuomet aš Jus, mano brangioji, galėsiu pavadinti motina! Aš matau ir jaučiu, kad tuojau viskas nukryps geron pusėn“.

Senukė pažvelgė šlapiomis akimis, linksmai šypsodamos, į Belingą.

— Štai čia, jūs matote, — tarė ji žiurėdama į Belingą, kurio akys taipogi spindėjo ašaros. Ji patėmyjo tai, atsikėlė ir priėjusi prie jo padėjo ant jo pečių savo drebančias rankas ir pabučiavo į veidą.

— Ačiu mano mielas Belinge! — tarė ji sujudintu balsu. — Aš senai žinojau tai, kad judu su Petru ne tik draugai esate, bet kaip ir broliai... Dovanokite man už tokį išsireikimą... aš esu taip laiminga, neapsakomai laiminga. Dieve, buk maloningas!

Ir pamažėliu per senos moteriškės veidus pradėjo riedėti ašaros. Belingas matydamos tai labai susijudino, paėmė jos ranką ir pabučiavo ją, o iš jo akių bėgo ašaros. Jis uždušo ir negalėjo ištarti nė vieno žodžio. Kaip tai nelabai senai jis žiurėjo ramus ir šaltas į savo draugą, į Petrą, į kurio krutinę buvo taikinama kulka. Ar gi ne jis atskaitė savo draugui žingsnius ir ginklą užtaisė? Visa tai jisai ramiai ir šalta galėjo atlikti. Bet dabar tasai „draugas

ir brolis“, stovėdamas prieš senutę, sumišo ir nestengė atlikti to, ką apsiėmė atlikti. Ir jis patsai savęs nekeitė, nekeitė todėl, kad jis dabar toks nedraugas, bet visvien negalėjo teisybės pasakyti. Sėdėjo jis baimės apimtas, o laikas bėgo... Jo spėkos gi mažėjo; jis nenorėjo išplėsti, kai vagis, iš motinos širdies pastarąjį jos džiaugsmą. Ką jis dabar turėjo daryti, kaip apie tą atsitikimą jai pasakyti, nė jis pats nežinojo. Tukstančius kartų jis prakeikė duelius ir heroizmą.

Tylėdamas jisai paėmė jo ranką, prispaudė ją prie lūpų ir nė žodžio nepasakęs apie Petro mirtį išėjo.

Senukė, išlydėdama jį mastė viena sau: „Gal but ir jis myli Luizą? Nabagas!...“

Ir vėl ji nugrimzdo į savo laimės svajonių gelmę, matė savo sunaus vestuves ir džiaugėsi tuo, kas negali įvykti.

Vertė S. Raubickas.

KLAIDOS ATTAISYMAS.

„V. L. N23 atsakyme „Draugui“ — „Tėviškas persergėjimas“ (Kast. August.) išiskverbė per neapsižiurėjimą gan svarbi klaida.

Atspausdinta: „Gi į Drango“ aimanavimus pasakysiu šit ką: pirmieviai iš širdies gilumo trokšta kad dvasiškiją nors kartą nuo tų purvų, kuriuose dabar ji tuno“ ir tt.

Turi buti: „Gi į „Draugo“ aimanavimus pasakysiu šit ką: pirmieviai iš širdies gilumo trokšta, kad dvasiškiją nors kartą pabandytų apsimazgoti nuo tų purvų“ etc.

Vietinės Žinios

— Girdėjome, kad M. Petrauską užkvietė shenandoriečiai, kitaip pasakius — užkvietė dr. tē „Sietynas“, kuri susitvėrė tam, kad plėtoti darbą jaunuomenės tarpe. M. Petrauskas ten išbus gal per vasarą ir pastatys scenoje nekuriuos savo veikalus.

— Lietuviškos Konservatorijos Waterburio skyrius daro koncertą 29 birželio, Elizabetho skyrius — 3 liepos. Nuo Waterburio koncerto pusė pelno bus paskirta Vilniaus Tautos Namui, — nuo Elizabetho — „Saulės“ Namui Kaune. Brooklyno konservatorijos mokinių bus koncertas 8 ar 9 liepos. Įrengimu koncertų labai rupinasi patįs mokiniai, — nori padaryti koncertus pelningais, kad patarnavus geriems tikslams. Iš Brooklyno Konservatorijos koncerto pusė gryno pelno bus paskirta stipendijoms. Yra daug gabių žmonių, kuriems reikėtų padėt; taigi apie tai rupinasi ne tik kad konservatorija, bet ir mokiniai. Manoma klausit patarnau visuomenės, ar nenorėtų jį iškurt iš mezliavų stipendijoms bile-ko-kią sumą po visų užsinteresuotų priežiūra.

— P—lė A. Mikulitė, žinoma brooklyniečiams lietuviams daininkė iš p. Strumskio vedamo choro (Ct. Brooklyn), kuri puikiai atliko savo rolę senenai statytoj ant scenos operetėj— „Kornelio Varpai“, birželio 11 d. apšvedė su J. Šipaila iš Ct. Brooklyno.

— Birželio 15 dieną Queens County Parke, Maspeth, L. I. atsi-buvo šv. Petro Drangystė iš Blis-

sville, L. I. piknikas. Žmonių prisirinko vidutiniškai; daugiausia buvo jaunimas — merginos ir vaikinai, kurie gana smagiai praleido nedėdienio laiką. Buvo šokama lietuviški šokiai. Paprasta lietuvių jaunuomenė „neužsieina“ tarpe savęs: vaidijasi, o kartais net ir susipeša, bet šiūm tarpus upatingai pažymėtina: viskas atsiliko gražiai — netik peštynių, bet ir vaidų nebuvo. Pagirtinį už tai jaunikačiai! P. B.

— Streikierių vaikai. Apie pabaigą pereitos savaitės į Brownsville atvežė iš Patersono 32 streikierių vaiku, kuriuos priėmė „Friends of Art Society“ sąnariai ir išdalino tarp turtingesniųjų šeimynų. Reikia pažymėti, kad vaikus dalinant nesimatė mažiausio rasinio skirto apsiereikimo: italų ir airių vaikai liko primti į žydų šeimynas ir vice versa. Pastarame paminėtos draugijos susirinkime pranešta, kad tų vaikų šelpimui sudėta 300 dol., kuriuos suaukojo apie penkiolika unijų.

Geros atminties, numirė mano sesuo ONA DUDONIS, pragyvenus 5 metus šioje šalyje, paėjo iš kaimo Kampiškių, Garlevo parapijos, Marijampolės apskrčio, Suvalkų gub. Mirė 13 Vasario 1913 m. palaidota tapo ant šv. Traicės kapinių su Bažnytinėmis apeigomis, per patarnavimą J. V. Lutkausko.

Jos brolis
A. DUDONIS,
625 Driggs Ave., Brooklyn N. Y.

VIDURIU LIGOS

Visi gydytojai sutinka su tuom, kad didžiausia dalis jų pacientų — tai žmonės sergant vidurių ligomis. Nepriekškit prie to, kad jų viduriai išėitų iš tvarkos ir tuomi nntaisyty ke-kią kokiai nors pavojingai ligai.

Severos Kartus Vynas Viduriams

(SEVERA'S Stomach Bitters).

išves jus ant sveikatos kelio. Jis sustiprins jūsų pilvą, sureguliuos virškinimo darbą. Suteiks taigpi sveiką normalų apetitą. Kaina \$1.00.

REUMATYZMAS

neuralgija, susidaužimai, sustinimai, paraliitiški skausmai, subrinkimas gilių, sustingimas sunarių arba muskulų, padagra, traukučiai, strėnų skaudėjimas, skausmai krutinėje ir šone — reikalauja išlaukinio vaisto pavydale gero linimento.

SEVEROS GOTHARDO

ALIEJUS

(SEVERA'S GOTHARD OIL)

yra patiriamas ir vertas patarimo, kaipo vaistas tokios rūšies skauduliams ir kenkimams. Kaina 50c.

Pas Aptiekorius. Klausit Severos vaisto ir reikalaukit, kad jums jį duoty. Jeigu jūsų aptiekorius negali jį pristatyti, orderiuokit stačiai nuo mūsų.

W. F. SEVERA Co.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ATSARGI MOTINA.

P-nia Frances Lebeda iš Holland, Mich., ištikro yra labai atsargi motina, sprendžiant iš jos sekančio laiško: „Meldžiu prisistūti man puse tuzino butelių Trinerio Amerikoniškojo Kartaus Vyno Elixiro. Tai yra ištikro geras vaistas, kurio turėtų rasti kiekviename name. Jusų patarimas ir šitas vaistas išgydė mane, už ką priimkite širdingą padėką. Aš turiu du bernaičius ir kaip tik patėmiju, kad jų apetitas neyra kaip turėtų but, aš duodu jiems per keletą dienų šaukščiuką prieš kiekvieną valgį, ir viskas vėl buva gerai“. Motinos gali užbėgti už akių daugeliui ligų, arba gali jas greitai išgydyti, sekdamas šitą patarimą. Vaistas yra geras seniems ir jauniems. Kaip tik patėmysit bent kokį nereguliariškumą ar kokį nesmagumą, vartokit Trinerio Amerikoniškąjį Kartaus Vyno Elixirą. Aptiekose. Jos Triner, 1333-39 So Ashland ave., Chicago, IllPamykit apie Trinerio Linimentą reumatiškuose ir neuralgiškuose skaudėjimuose. Jusų aptiekorius gaus jums jį.

Didelis išvažiavimas.

Parengia Lietuvių Gimnastikos Klubas, Nedėlio, 22 birželio (June), 1913 į Corona giraitę (Fred. Hennemuth's Casino Park), Old Flushing Road and Ferry str. Corona yra netoli North Beach. Tame išvažiavime dalyvaus vist Brooklyn Choral, todėl kviečiame visus atvykti ir dailiai pasiilksminti.

Visi Grand str. karai, einantie į North Beach daveža iki parko. Išlipti reikia ant Burnside ave. Pradžia 11 val. iš ryto. Įžanga dovanai. L. G. K. Komitetas.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

Laivai išplaukia iš New York'o birželio (June) ir liepos (July) mėnesinose.

Birželyje (June).

- 19 į Bremen,
19 į Hamburg,
21 į Bremen,
21 į Antverpen,
21 į Glasgow,
24 į Rotterdam,
24 į Bremen, Express,
25 į Hamburg,
28 į Liepoją — Libavą,
28 į Glasgow,
28 į Antverpen,
28 į Hamburg,
Liepos (July) mėn.
1 į Bremen, Express,
1 į Rotterdam,
2 į Hamburg,
3 į Bremen,
5 į Antverpen,
5 į Glasgow,
5 į Hamburg,
8 į Bremen, Express,
8 į Rotterdam,
10 į Bremen,
12 į Liepoją-Libavą,
12 į Antverpen,
12 į Hamburg,
12 į Bremen,
12 į Glasgow,
15 į Rotterdam,
15 į Bremen, Express,
16 į Hamburg,
19 į Antverpen,
19 į Glasgow,
19 į Hamburg,
22 į Rotterdam,
22 į Bremen, Express,
24 į Bremen,
24 į Hamburg,
24 į Antverpen,
26 į Glasgow,
29 į Rotterdam,
29 į Bremen, Express,
31 į Hamburg,
31 į Bremen,

Apie laivakorčių prekę Europon ir iš Europos pasiklauskite per laišką pridėdami 2 ct. stmpą atsakymui.

Pirkusius pas mus laivakortes, mes pasitinkame ant dygo, aprūpiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiame nuo konsulio popieras parėjimui rubežiams. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes paroduome tikietus ant Providence—Joy Line į šias vietas:

- į Boston'ą \$2.40,
į Worcester'į \$2.40,
į Fall River \$1.75,
į Providence \$1.50.

Atėikite arba rašykite ant šio adreso: J. J. Paukštis & Co., 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DEŽUTĖ.

A. Booben'ui: — Apie Tautiškių Lietuvių kapinių pašventinimą gan plačiai aprašyta korespondencijoje iš Chicago, tilpusioj „V. L.“ N24, — todėl Tamstos koresp., kur beveik tas pats atkartojama, nedėsimė.

A. K. Losevičiui: — Pirmosios Tamstos korespondencijos pusės nedėsimė, nes kapucino Kazimiero misijos — tai jau paprastas dalykas; priegtam, panašios žinios geriau tinka laikraščiams, kur yra specialiskas bažnytinis bei tikybos dalykų žinių skyrius.

„Aido org.“: — Žinutė iš So. Br'no apie atsibuvusį gegužio 17 d. koncertą netilps, nes ji per daug suvėlinta. Malonėkite žinias pridoti kuogreičiausiai, kada jos dar naujos ir visiems įdomios.

A. Kamblaičiui: — Tamstos straipsnis — „Ir mano žodis apie amatus“ tilps sekančiame „V. L.“ numeryje. — Ačiū.

A. Bukui: — Straipsnis „Streikas ir jo svarba“ tilps viename iš sekančių „V. Liet.“ num.

IŠVAŽIAVO LIETUVON:

A. T. Raciūnas, žinomas mūsų kinematografistas, kuris buvo pasirengęs išvažiuoti Lietuvon gegužio 17 d., delei žinomų „V. L.“ skaitytojams priežastį tada išvažiuoti negalėjo, — jis išvažiavo tik berželio 7 d. ant laivo „Kroonland“ (Red Star Line). Jis manė 2—3 dienas apsisotiti Antverpene (Belgija), o pasukui ant nekuro laiko sustoti Tilžėje pas „Birutės“ red. J. Vanagaitį. Kaip Tilžėje taip ir jos apilinkėje p. A. T. Raciūnas mano kiek galint daugiau parinkti krutoimiams paveikslams medžiagos. Iš Mažosios Lietuvos jis jau važiuos į Did. Lietuvą, kur nori prabuti visą vasarą, idant nufotografuoti viską, kas gali buti įdomu ir naudinga matyti krutoimose paveiksluose Amerikoje gyvenantiems lietuviams.

Drange su p. A. T. Raciūnu išvažiavo plačiai Brooklyne žinomas biznieriū Anupras Juodvalkis, o taipgi p. Brazaitienė su dviem vaikais (iš Brooklyn, N. Y.). Iš Hoosick Talls, N. Y. — Pranas Jakaitis su savo žmona (visi augščiau paminėti išvažiavo antra klase). Juozas Domeika ir Antanas Kutas. Iš Waterbury, Conn. — „V. L.“ korespondentas J. Statkevičius.

Birželio gi 3 d. ant laivo „Kropinz“ Wilhelm“ (N. G. Lloyd) išvažiavo šitie: iš Philadelphia, Pa. — Viktorija Saukaitienė su trimis vaikais; iš Crosby, Ill. — Jonas Tumas ir iš Moline, Ill. — Ant. Rusteika ir Elzbieta Kulbokienė iš Brooklyn, No. Y.

Birželio 14 d. ant laivo „Kursk“ (Russian-American Line) išvažiavo šitie: iš Girardville, Pa. — kun. M. Durckas; iš Century, W. V. — Jonas Skutelis ir Antanas Pilikis; iš Brooklyn'o — Izabelė Martinaitienė, Marijona Gustienė (su dviem vaikais) ir Motilda Liziėnė (su dviem vaikais) visi antroje klasėje.

LIETUVIAI NEPAMIRSKIT!

Kad 3 dieną liepos (July) 1913 atsi Kad 3 dieną liepos (July) 1913 atsi bus didžiausias ir puikiausias lietuviškas balius parengtas Liuosybės P. Dr-tės, Portlando Lietuvių Dania Hall svetainėje, 184 Russell Str. prasidės 7 val. po pietų. Įžanga 50 ct. porai.

Rengėjai pasistengs svečius pavaišinti skaniais užkandžiais, gėrimais, kvėpenčiais cigarais ir bus kiekvienam gera proga išlaimėti \$10.00 vertės dovaną. Bus puiki orkestra.

Visus maloniai užprašo Balliaus Direktorai.

ANT PARDAVIMO.

Restauracija ant pardavimo. Parsiduoda restauracija gerą vietoj, biznis eina gerai; priežastis pardavimo — atsiraukia partneris, arba jeigu restųsi partneris, tai vis tiek butų gerai.

William Urbschas, 724 — 11th Ave., New York. 26

Parsiduoda groseris; biznis eina gerai; dailioje vietoje, apgyventa lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — gėjimas į kitą biznį. Norinti pirkti kreipkitės šiuomi ardesu: A. Šulas, 150 Union Ave., Brooklyn, N. Y. 27

Pajieškau savo brolio Petro Dainausko, kuris gyvena Brooklyn, N. Y., nuo kurio neturiu gero adreso. Teiksis atsišaukti. Antanas Dainauskas, Seminole, Pa.

Pajieškau savo draugo Stanislovo Gailiaus. Pacina iš Kauno gub., Telšių pav., Ilakių parapijos, Stripinių kaimo. Pora metų atgal jis gyveno Brockton'e, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis paduoti adresą del manes. K. Orlovski, 842 Clifford Ave., Rochester, N. Y.

Pirmas Metinis Piknikas

Drangystės D. L. K. Mindaugio, atsibus Subatoj, 21 dieną Birželio-June, 1913, Ulmer Parke Athletic Field and Hall, Brooklyn, N. Y. Įžanga ypatai — 25 centai. Prasidės 2-ą val. po pietų, trauksis iki nedėlios rytui.

Kaip davinuoti į parką. Iš Williamsburgo važiuojant reikia imti Broadway Eleveitorijų iki Myrtle Ave., iki Bridge Str., nuo Bridge Str., įmt West End Ind. Coney Island, tas daveža iki parkui. Iš Maspetho važiuojant reikia paimti Flushing Ave. karą, kuris daveža iki senojo tilto, paskui paimti Eleveitorijų West Ind. Line Coney Island, tas daveža iki parkui.

Parsiduoda pigiai bufernė ir Groserstoris vietoje lietuvių ir lenkais apgyventoje. Biznis gerai apsimoka. K. Siwecki, 96 Hobson Ave. (cor. Washington Ave.) Laurel Hill, L. I., N. Y. (25)

ANT PARDAVIMO

namas už pusę prekės iš priežasties išvažiavimo, taipgi 2 lotai. Meldžiu atsišaukti kas vakarą nuo 6 iki 10, Subatomis po pietų ir Nedėldieniais visą dieną.

John Buller, 181 Meeker Ave. Greenpoint-Brooklyn, N. Y. (27)

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. I. J. Paukštis & Co.

Tarptautiškoji Akušerijų MOKYKLA.

Moteris, norinčios išmokti akušerijai, dabar tu legališka mokyklą Scrantone, Pa. Moksis prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mė nesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visose šalyje. Instotai mokyklon gali moteris, turinčios nemažias 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00. Mokyklon Lietuvos priima „The International College of Midwifery“.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas. 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

PARSIDUODA PIGIAI

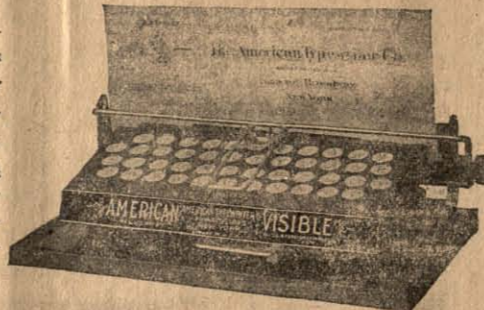
naujos drukuojamos masinos Typewriters. Rasykite šandien, o gausite katalogą dykai. Knogos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentui.

Kreipkitės per laišką a t šio adresu: A. MALIAUSKAS, 687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

Naujausio isradimo drukuojama maszinuke. Su ja kiekvienas gali moketi drukuoti, kad ir placziausius laiszkus. KAINA TIK 7 DOLERIAI!

Teipogi pas mus galima gauti geriausio gatunko gramofonus su lietuviškom dainom, šokiais ir juokingom pasakom. Teipgi galima gaut laikrodžių ir laikrodėlių, geriausių brivų ir daug visokių instrumentų. Jaigu dar neturi musu katalogo, tai prisiųsk už 3 centus stampų, o aplaikiysi informaciją dovanai.

K. J. KRAUCHELUN,

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj Originalinių Rozavų miltų iš čysčiausių, svečiausių ir geriausių rugių grudy, kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonkepiai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevarvoja Rozavų miltų rugių duonai.

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramogę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykite pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.

Morris Rosenfeld,

G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

SKAITYK ATYDZIAI!

Ar nori but godojamas ir užsidirbt daugiau? Jei teip, tai mokinkis angliškai ir pastok šios šalies piliečiu.

Mes pamokysime jus ir pagalbėsime dovanai išsimti pilietiškas popieras. Teipgi šioj mokyklj prirenčiam mokinius į augštesnes mokyklas, kaip tai: Cooper Union, universitetus ir amatų mokyklas.

Mokykla atdara dienomis ir vakarais per visus metus. ATEIK PASIKLAUSTI

199 So. 4-th Street.

MODERN Prop. School.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kan pa. Second St. Ligonius priima: iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3 ir vakare nuo 6—8 Telephone 1337 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8. Daktaras A. S. Jankauckienė Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų. VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare. 265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak. Seredomis 8—11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokyklis be mokytojo (apdaryta) \$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokyklis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c Naujas Budas mokyklis rašyti be mokytojo. 10c Aritmetika mokiniuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirptes šitą aparatinimą iš „Vienybės Lietuvių“ ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau. P. Mikolainis Box 62 New York City

Liudas Gira. Žalioji Pievelė. Eilių rinkinys. Prekė 65 c. 200 ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore. Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais. Jaunuomenei dovanėlė. Sutaisė Matas Grigonis. Prekė 75 c. GAUNAMOS PAS: J. J. PAUKŠTIS, & CO. 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00. Kiekvieno lietuviu privalumu yra dėties prie tos Organizacijos. Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72.469.33. Lietuvių apšvietinys ir kultūros reikalams — \$8.551.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52.517.97. Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu uopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiau: paduot adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą. A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y. V I E N Y B Ė

Gera proga visiem Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, koščių, kompasų, kryžiučių, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų brivų visokio skyriaus. Maldakniugų, visokių gražių popierių laiškams rašyti (gromatomis) su puikiaisais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daikių. Taipgi monų kniuga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrstes. Taipgi visokių kazryrių turime. Tąjom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Liaudies Dainos, Solo balsui ir pijanui, Sutaisė MIKAS PETRAUSKAS. 1. Vai aš pakirsčiau žalioj girioj klevelį 20c. 2. Jojau dieną, jojau naktį 60 3. Siuntė mane motinėlė į jureles vandenėlio 20 4. Šių nakcialy, per nakcialy nemigau 30 5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20 6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25 7. Tykiai, tykiai Nemunėlis teka 15 8. Už šilingėlių, už mažulėlių 30 9. Skyniau, skyniau skynimėlių 15 10. Dovanajo man motulė baltų drobely 15 11. Jahna mahte seeru sehja, lihgo 15 Viso \$2.65 Gaunamos pas: J. J. Paukštis & Co., 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

Išsiveržimas.

Verikselė arba netikrasis išsiveržimas, pučai ir visokios odos ligos. Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

1. DEL TO — Kad jo neskaudanti metoda yra naudojama per jį suviršum 25 metais, o josios naudingumas likos prisavintas per taip vadinamus Rupertos „Specialistus“, kurie ją ir naudoja.

2. DEL TO — Kad suviršum į 12,000 išgydė ligoniu, o nekuriu pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasekmingai gydo.

3. DEL TO — Jų kožą savo žodį gal pimiškiškai ir profesionališkai užtikrint, kur duoda ligoniu, o budamas tarp jų 25 metus yra gana palidinančiu.

A. A. Frinzinger (policinermanas) iš Wilkes Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo, 5 metai nenešioja jokiu diržu.

Thom. R. Williams, angliakasy iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo. 5 metai kaip dirža nenešioja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes Barre, išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, mašinistas prie Prospect brekerio, Breslau, Pa., du vaiku, 3 ir metų senumo išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja du metu.

Skaitykite ką rašo išgydytas per Dr. O'Malley unijos Docking Boss Raub's brekerio, Luzerne, Pa.

Courtdale, Pa., 26 Nov. 1911. Garbus Daktarui O'Malley!

Rašau jums laišką pranešdamas apie mano išgydymą, pranešu kad visiškai esu sveikas ir pavelinu mano vardą naudoti del ligonių pagalbos.

Box 131, Luzerne, Pa.

Ad. Kattenberger.

Su tokiais palidijimais delkto turėtum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PARŽIURĖS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausia rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metų praktikos ir nebisi pavojuje.

Pasikalbėjimas - ypatingai ar per pačią.

Atsiųsk adresą ir marke už 2c. tai prisiųsim knygutę su pavokselėliais apie išsiveržimą užpėčytam koperte.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa. Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Rusų tautiškas savaitraštis

„RUSKIJ EMIGRANT“

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c. Į Kanadą ir Rosiją 2 „

Adresuokit:

166 AVE., A., „RUSSIAN IMMIGRANT“, NEW YORK, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygute Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Istatymai apie pilietybę, klausimai ir atsakimai kaip išsimiti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprišalymo deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Ukesu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygele kurios čienia yra 25c. Užsakydami knygą pinigų siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA CITIZENS CLUB

372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiskai Amerikonizka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, Kursk — 13.500 tonų, Czar — 13.000 tonų.

Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienu nesimainant niekur į Liepą.

\$31.00 3-čios klesos \$33.00.
\$45.00 2-ros klesos \$50.00.
\$65.00 1-mos klesos \$75.00.

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorę.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS,

Tiktas lietuvis, baigęs mokslą steito universitete. Buvęs miesta- daktaru Indianapolis, Ind. ir speciališka mokslais New Yorke Didžiojo Mokykloje daryt visokias operacijas ir gydyt pavojingas ligas. Po įėjimui didžio daktariško mokslo, Dr. Stankus įrengė savo ločną Sanatorium (naminį ligonbutį), kur užlaiko visokius ligonius del gydymo ir darymo operacijų.

Daktaras Stankus civiliškoj formoj.

Gydo ligas:
Nuo reumatizmo, skaudėjimo kaulu, strėnu, kojų pečiu, nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamu ligu, užkietėjimui ir nedirbimui viduriu, išbėrimui, niežėjimui augimui ant veido ir kūno visokių spogų, dederiniu ir slinkimui plauku, galvos skaudėjimui, širdies, inkstu, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervu ligas, neuralgiją, drėbėjimą sanariu, greitą supykimą, negalėjimą miegoti ir išgąstį, greitą pailsimą, sunku kvėpavimą, peršalimo slogas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moteru ligas, skausmingu ir nerūgularišku mėnesiniu (baltu) tekėjimu ir gumbu. Darau operacijas ant gyslu, kaulu, nervu, smegenų, moteru ir vyrų gimdančių organu. Taipgi darau operacijas ant nosies, akiu ir gerklės.

PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.

Aš Jonas Šaltinskas, 926 Jenne st., Kenosha, Wis., ištariu širdingą ačiū daktarui Ign. Stankui už išgydymą manęs. Dabar prašau Tamistos išgydyti ir mano draugą Juozapą Šaltinskį nuo išbėrimo spuogais ant kūno.

Aš Adelė Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan, Pa., pasakysiu tikrą teisybę, kad jusu gyduolės man nedang gero padarė, tiktai sustabdė slinkimą plauku, išalkino pleiskanais ir sustabdė niežėjimą galvos, o kas link užauginimo plauku, tai aš neko nenumanu.

A. J. Juskaitis, 511 Railroad Av., Brooklyn, N. Y., išreiškiu savo širdingą padėkovonę Dr. Ig. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po krutinę ir sunkaus kvėpavimo. Da turiu kosulį, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.

Jos. Schultz, P. O. Box 245, Cradon, Wis. ir Pranas Grablauskas, P. O. Silver Creek, Pa., širdingai dėkovojame daktarui Stankui už išgydymą nuo kroniškų, užsienėjusių ligų.

Tos visos padėkovonės yra įdėtos su paveljimu pačių pacientų. Kiti visi yra užlaikomi didžioje slapytbėj. Dr. Stankus duoda daktarišką rodą ir ekzaminavimą dykai ypatingai ir per laiška, be skirtingu kaip toli gyvenate: Amerikoje, Kanadoj ar Anglijoje. Visuomet kreipkitės ypatingai arba laišku ant šio adreso:

DR. IGNATIUS STANKUS,

1210 SOUTH BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veselloms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsiskaiti ypatingai ar per teleponą. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

TUKSTANČIAI ŽMONIŲ

Kuriems buvo pirmiaus gyvenimas pilnas kan- kinimų ir varginimo nuo visokių ligų silpny- bių, pakartę; besant išlyškę, išbalę, sulinkę, sukniubę, vos kojas pavilkę, bet kad atsišaukė prie PROFESIONALIŠKO DAKTARO, THE PH. M. CLINIC, aprašant arba apsakant ligą, kas kenkia, tad tapo pamatiškai trumpam laike išgydyti ir dabar yra sveiki, laimingi, ir iš gilumos širdies dėkingi, taip sako išgydyti:

UŽŠVIS SAULELĖ I MUSŲ LANGELI!

GARBINGAS DAKTARĖ: Apturėtas liekarostas vartojant vis ir vis sveikata šio geryn ir lengvyn, o ta užsėdėjusi mano liga, nuo jusu tikrų galingų gerų liekarostų, kaip sniegas nuo saulės spindulių nyko. Dabar jau pasilikau visai sveikas, nes krutinė ir galva nustojo skaudėti taip ir kosulys visai išnyko. Pirmiau buvau silpnas, sukliuręs-sukumpęs, o per galybę užsėdėjusio mokslo ir tikras liekarostas, pasilikau sveikas, stiprus vyras, dėkovojantis tik Philadelphia M. Klinikui. Su gduone M. P. Sakalauskas, 3231 Emerald Ave., Chicago Ill.

Mrs. Petronė Bakutė, 125 2nd st. Somerville, N. J. Teipat dėkavoja už išgydymą, nes pirmiau jį gydė didžiausi New Yorke daktarai, kurie negalėjo pagelbėti, o vienok Philadelphia M. Klinikas, atsakandai į trumpą laiką, moteriškę padarė sveika nuo labai didelis ir apse- nėjusios sunkios ligos. Mr. M. Kazioras, 1612 Chestnut st. Trenton, N. J. Nemažiau yra dėkin- jęs jausi sunkios ligos. Mr. M. Kazioras, 1612 Chestnut st. Trenton, N. J. Nemažiau yra dėkin- jęs jausi sunkios ligos. Mr. M. Kazioras, 1612 Chestnut st. Trenton, N. J. Nemažiau yra dėkin- jęs jausi sunkios ligos.

Todel, jeigu esi neveiktas ir greitam laike tikrai nori išsilydyt, tad kreipkis šion, kur tuk- stančiai kaip į pamačyją vieta traukia ir tampa išgydyti. Ateik arba rašyk šiandien Lietu- viškai, nes gromatnėsis su mandagumu priduos laiška; kas kenkia, o busi išgydytas. Džiauzies pasilikdamas sveikas ir laimingas ant visada. Nėra skirtingu kokia liga sergate ir kas kenkia, nes jeigu speciališka profesionališkas daktaras Klinikui pripažins, jog gali buti išgydytu, tai gali tikėti, kad apturėsi tikrą pagelbą; be pelio be operacijos, bet su tikroms liekarostoms nuo: inkstu ligos, skaudėjimo sgnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Uždečėjima, skaudėjimui ir nedirbimui vidurių, Galvos skausmų, širdies, kepenų, kosulio ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, nuo abelno sveikatos nusilpėjimo, dysapepsijos, neuralgijos bel nervų ligos; teipat nuo jaunystės išdykimo klaidų, sėklos nubė- gimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių slapų užskrečiamų ligų. Teipat moteriškų li- gų, kaip: skausmingų mėnesinių ir kitų visokių ligų, kurios tik varginimui žmonių atsiranda. Rašant visada reik adresot teip:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

Atsilankantiems asabiškai ofiso valandos yra šitos kasdien: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Nedėlioj nuo 10 iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8. Teipat reikalauk nuo Klinikos knygos „DAKTARAS“, o bus pristigta.

Ar matei kada-nors laikraštį

„DRAUGA“?

„DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. „DRAUGAS“ gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

„DRAUGAS“ atsielina metams \$2, pusel m. \$1

Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Ar Skaitei kada laikraštį „LIETUVA“?

Gai nežinai kur ją gauti?

„LIETUVA“

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštoja mat- tai tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius:

Jus ir jitsų draugai esate nuo- širdžiai užkvičiami aplankyti mano Luosa Mokslo Galeriję, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New Yorke, N. Y., kur š laiknu paroda dailės ir skulptu- ros darbu, kurios padarė Liu- tuvos artistai. su išvaizdiniu kvairių kūno dalių kaip sveikų taip ir sergančių.

Jus čia galite studiuoti žm- nijos gimines kilme ir iš-šink- tymą nuo lopšio iki grabul. Ir matyti indomišaus gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabaisuosius.

Viena valanda praleisti tarpe grupių su pastebėjimų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaip turtą į galvą dieiam gyvenimui

Jus čia galite studiuoti pasekmes ligų ir istvirikimo darbu, perstatomų žmogaus dū- mo modeliis. Yra čia prityres Lietuvos, kuris nuolatos vedžioja svečius ir išrodinčia bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną podrug su Nedėliomis ir Svėnt- dieniais, nuo 8-ny iš ryto iki Vidurnakčio.

ŽJANGA UZDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street New York.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvena Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCŲ J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kūno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę speciališku gyduolių, sutaisyti iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekantios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvaymo soliterio	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lyušku ligų	50c ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerkles skaudėjimo	25c ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	\$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c ir 25c
Nuo persalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Limimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Laša	50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakų Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Speciališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynorios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknijs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje lietoje.

Jeigu jums brangi yra jusu sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

„Russkoe Slovo“

Leidžiamas tris kartus per savaitę redaguojamus J. K. Okuneovo

Kaina metams \$2.00.

Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigų.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norin- tiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkor- tes knoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Ku- rie pas mus pirkę Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugoti nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos: šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

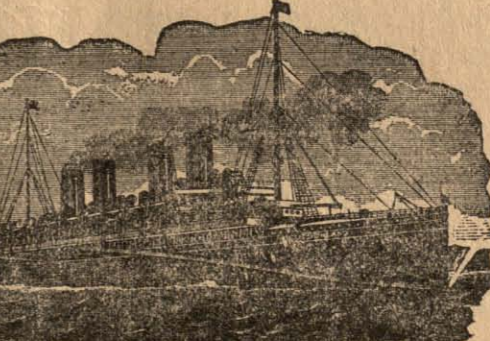
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigų į vi- sas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiame potogra- fijas į Lietuvą ir užregi- stuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBIS LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 metu.

Išsėna kas Sėreda. Užsirašant „Vienybė Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja į metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdiname visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamis rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis. Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖNYČIĄ. Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverio meto 65c.
EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĖ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

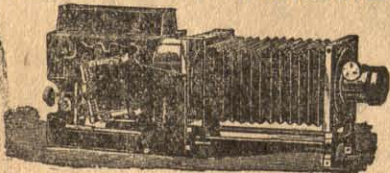
Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Angliją Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vašingtono keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvairių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen, Passenger Traffic Man
90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Jėdančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunų APERATUS. Pardudam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais Intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Importyru iš visų šalių svieto, specialiai turime padarg daug Lietuviškų Ilustracijų dži Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Pralokčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimat arba nori užsimat žinomi bizniu, reikalaujanti pagelbos sukliktis prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3535 W. Bedford.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepanti cigarai, ir pulkų užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseliių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užgandinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepanti cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys kiti, neamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypa

Telephone 1331
Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius. Išbalsamuoja ir laidotuvų Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. Twenty Years' Practice. Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address: **H. B. WILLSON & CO.** Patent Attorneys Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgandinti.
SIUNČIU PINIGUS visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30,000.)
Teipgi PINIGUS primu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados sveičių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-1R)

14 metų senas laikraštis KATALIKAS

Išaina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

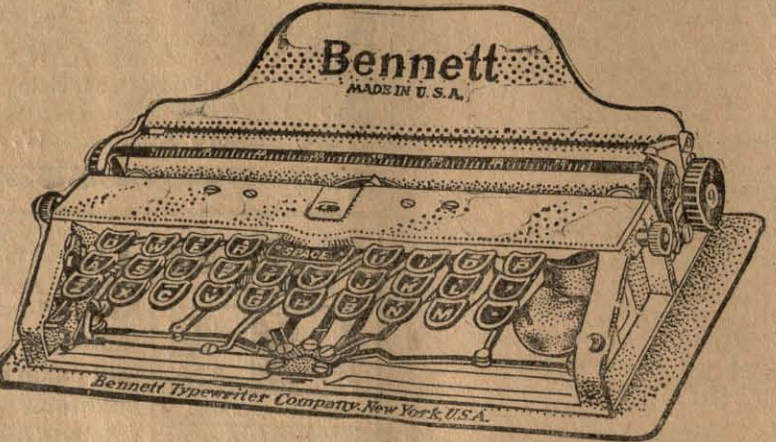
Metams \$2.00, pusei metų \$1.00
Kanadoj ir Meksiker:—
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50
Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike. Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigų registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

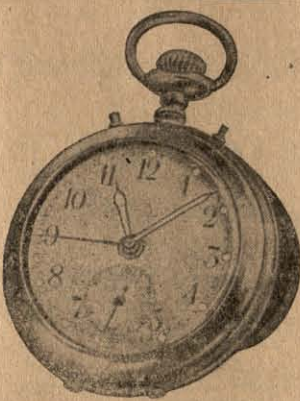

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 literas ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir jį galima nešiotis rankoje, arba kšeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Naujas išradimas!

Laikrodėlis elektrinis, kišeninis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego; gali pribūdinti. Labai naudingas dėl darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai dresyti, vertės 15 dolerių ir rėžėlis vertės 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodėlis ir rėžėlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodėlių ir rėžėlių, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

„SVYTURYS“ 1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75c.
Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker). Išbalsamuoja ir laidotuvų Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvių. Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.
213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Geriausie lietuviams užėiga pas JONĄ KULBOKĄ

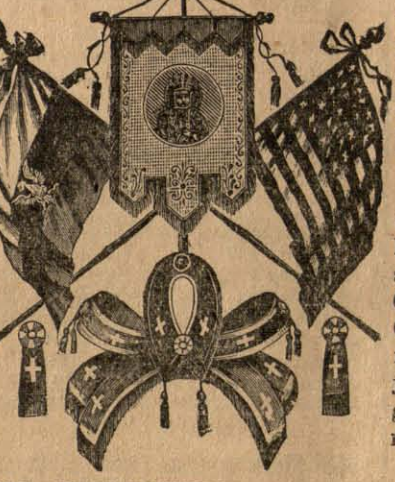
Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepanti Cigarai.
74 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškiti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per dangėlių metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįsistok rodos pas kokius nemokintus žydėlius ar kryžiotkus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai prašyk pas savo ločią viontautį, reikalaujant tikrų, gryną ir gydancių vaistų, — pas **ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,** Plymouth, Pa.

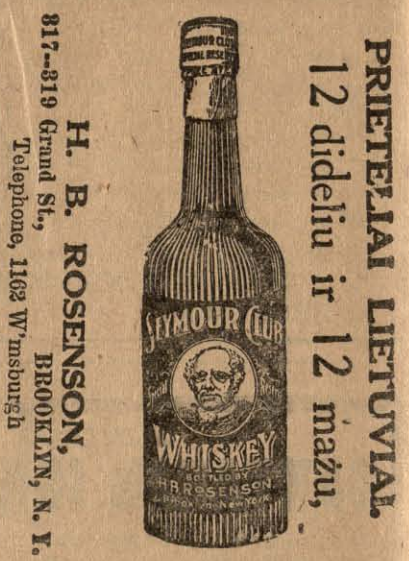
garsių dirbėjų „Lenkiškų ir Lietuviškų gydytojų“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo suktai uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiklatai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų „Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstantčius padarė sveikais — išgydys ir Tave! Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.
Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negarove, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet ne nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselioms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvs 9 metus Stryriaus Viršininu, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visus tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda viešias bylas (provas) visosose teismuose ir d partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribana ypataiškai į visas Valstijas ir miestus su lyz pareikalavimo. Adresas: **KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law** Box 296, Ketchikan, Alaska.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvos advokatas pabaigęs Pennsylvania's Universitetą), užsilma varymu provų visuose teismuose.
Ofisas ramuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 87
Residence Bell 47 Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Gerą darbą. Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.